MAS KRÁLOVÉDVORSKO –
nové příležitosti našemu regionu
Analytická část

Tento dokument byl vytvořen za podpory EU

OPERAČNÍ PROGRAM TECHNICKÁ POMOC
EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

1 Obsah

1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS KRÁLOVÉDVORSKO 4

1.1 VYHODNOCENÍ STAVU ÚZEMÍ 6

2 OBYVATELSTVO 9

2.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL 9

3 EKONOMIKA REGIONU, VÝROBA (PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST) 14

3.1 PODNIKÁNÍ 14
3.2 ZAMĚSTNANOST 16

4 CESTOVNÍ RUCH 21

4.1 TURISTICKÉ, KULTURNÍ A HISTORICKÉ ZAJÍMAVOSTI 21
4.2 UBYTOVACÍ KAPACITY 22
4.3 TURISTICKÁ INFORMAČNÍ CENTRA 23
4.4 TURISTIKA A CYKLOTURISTIKA 24
4.5 IN-LINE STEZKY, HIPOSTEZKY 25
4.6 NAUČNÉ STEZKY 26

5 OBČANSKÁ VYBAVENOST 27

5.1 ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY 27
5.2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY 29
5.3 VOLNÝ ČAS 33

6 BYDLENÍ 36

6.1 DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND 36
6.2 BYTOVÁ VÝSTAVBA 36

7 DOPRAVA 39

7.1 SILNIČNÍ DOPRAVA 39
7.2 ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA 40
7.3 VEŘEJNÁ HROMADNÁ DOPRAVA 41
7.4 LETECKÁ DOPRAVA 41
7.5 CYKLODOPRAVA 41

8 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA 41

8.1 ZÁSOBOVÁNÍ VODOU 42
8.2 KANALIZACE 43
8.2 ZÁSOBOVÁNÍ PLYNEM 43
8.3 ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGIÍ, TELEKOMUNIKACE 43

9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 44

9.1 KLIMA A OVZDUŠÍ 44
9.2 VODNÍ REŽIM 44
9.3 HLUK 45
9.4 ODPADY 45

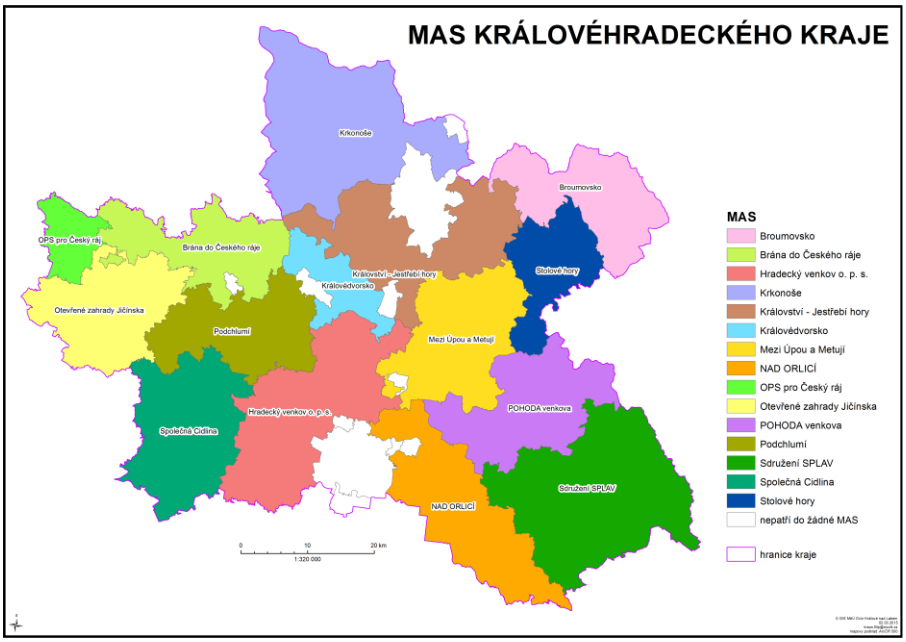
9.5 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY ... 46
9.5.1 Národní kulturní památky ... 46
10 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND ... 48
10.1 LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ ... 51
11 VZDĚLÁVÁNÍ, ŠKOLSTVÍ ... 53
11.1 MATEŘSKÉ ŠKOLY A JESLE ... 54
11.2 MATEŘSKÉ ŠKOLY ... 54
11.3 STŘEDNÍ ŠKOLY ... 55
12 BEZPEČNOST ... 56
13 VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU Z POHLEDU AKTÉRŮ Z ÚZEMÍ ... 58
14 SWOT ANALÝZA CELKOVÁ ... 59
15 DEFINOVÁNÍ PRIORITNÍCH OBLASTÍ ... 62
15.1 ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ (EKONOMIKA REGIONU, VÝROBA) ... 66
15.2 CESTOVNÍ RUCH ... 67
15.3 VOLNÝ ČAS ... 67
15.4 DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA ... 68
15.5 ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY ... 69
15.6 ŠKOLSTVÍ ... 70
16 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB ... 71
17 MOŽNOSTI VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO ... 73
18 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL ÚZEMÍ ... 75
18.1 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ ... 75
18.2 ROZVOJOVÉ LOKALITY ... 76
18.3 LIDSKÝ POTENCIÁL ... 77
18.4 ZAMĚSTNANECKÁ ČINNOST ... 81
18.5 PODNIKATELSKÁ ČINNOST ... 82
18.6 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY A LIDÉ ... 83
18.7 OBLASTI S ROZVOJOVÝM POTENCIÁLEM ... 84
18.7.1 Zaměstnanost a podnikání ... 84
18.7.2 Cestovní ruch ... 85
19 SWOT ANALÝZY VYBRANÝCH PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE ... 86
19.1 ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ ... 86
19.2 CESTOVNÍ RUCH ... 87
19.3 VOLNÝ ČAS ... 89
19.4 DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA ... 90
19.5 ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY ... 91
19.6 ŠKOLSTVÍ ... 92
20 SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ ... 94

1 Základní informace o MAS Královédvorsko

Území, na kterém místní akční skupina působí, tvoří kompaktní venkovský region, který je soudržný nejen po stránce geografické, ale také bere ohled na spádovost, společné problémy i potenciál apod. MAS Královédvorsko je vymezeno územím 12 obcí okolo jádrového města Dvůr Králové nad Labem. Z hlediska hospodářských charakteristik, půdních a přírodních podmínek není území homogenní. Určitou územní spojitost však lze vysledovat při popisu jednotlivých obcí z hlediska relativně úspěšné intenzivní zemědělské výroby a pokračující nebo revitalizované průmyslové výroby. Jednoznačně společným znakem všech obcí je jejich přirozený spád do města Dvůr Králové nad Labem, které je zdrojem pracovních příležitostí a místem obchodní, školní, kulturní, zdravotnické a další potřebné vybavenosti pro obyvatele.

Ve Dvoře Králové se nachází také nejsilnější turistické atrakce jižní části okresu Trutnov – jedna z nejkrásnějších zoologických zahrad v ČR i Evropě s unikátním přírodním parkem Africké safari a Národní kulturní památka Hospital Kuks. Stoupající obliba ZOO a kvalitního přírodního a kulturně-historického území Královédvorska byly také jedním z podnětů vzniku MAS Královédvorsko.

Obrázek 1 Místní akční skupiny v Královéhradeckém kraji k 1. 1. 2015[1]

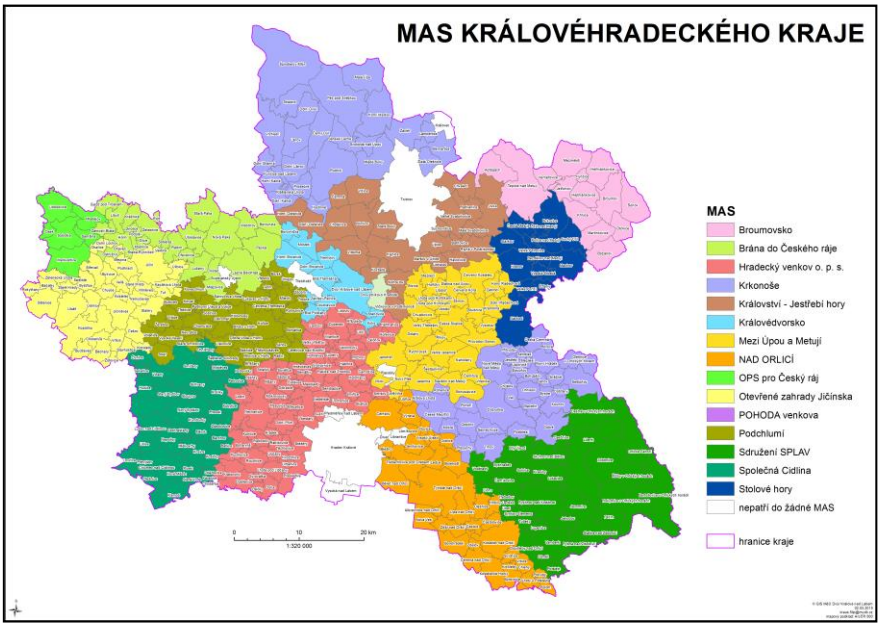
Místní akční skupina Královédvorsko vznikla na počátku roku 2013 jako jedna z posledních v Královéhradeckém kraji. Pokrylo se tak „bílé místo“ v samotném srdci kraje a využila poslední

1 Zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem

příležitost pro vytvoření fungujícího místního partnerství. Díky neexistenci místního partnerství do této doby přišlo o možnost čerpání dotací z Programu rozvoje venkova v období 2007-2013.

MAS Královédvorsko působí na území 12 obcí s celkovou rozlohou 11 198 ha.
Bílá Třemešná, Bílé Poličany, Borovnička, Dolní Brusnice, Doubravice, Dvůr Králové nad Labem, Horní Brusnice, Kuks, Mostek, Nemojov, Stanovice, Zábřezí-Řečice.

Obrázek 2 Místní akční skupiny v Královéhradeckém kraji dle obcí k 1. 1. 2015[2]

Obecně platí, že území místních akčních skupin je omezeno počtem obyvatel, který byl v rámci stávajícího Programu rozvoje venkova ČR 2007–2013 limitován 10 000 až 100 000 obyvateli, s omezením na obce do 25 000 obyvatel. MAS Královédvorsko čítá 21 317 obyvatel (stav k 1. 1. 2015).

Každá z obcí na území MAS Královédvorsko je atraktivní, ať již svoji pestrou přírodní a kulturní rozmanitostí, atraktivitou přírodních lokalit či kvalitou životního prostředí. Jedná se o území s bohatým kulturním dědictvím a pamětihodnostmi. Přírodní potenciál území je dobrým základem i pro rozvoj cestovního ruchu (agroturistiky, ekoturistiky, cykloturistiky apod.).

2 Zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem

1.1 Vyhodnocení stavu území

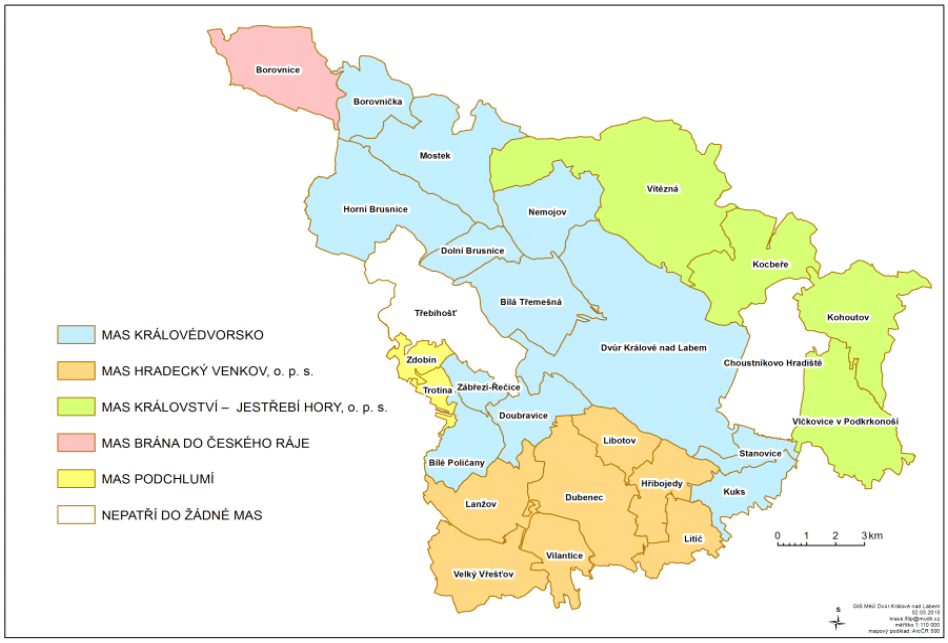
Území MAS Královédvorsko náleží do regionu soudržnosti (NUTS II) Severovýchod. Leží v severozápadní části Královéhradeckého kraje v území správního obvodu ORP Dvůr Králové nad Labem. Území působnosti MAS Královédvorsko je na katastrálních územích 12 obcí a má rozlohu 11 198 ha. Největším sídlem analyzovaného území je město Dvůr Králové nad Labem.

Obrázek 3 Postavení MAS Královédvorsko v NUTS a mezi obcemi ORP Dvůr Králové nad Labem[3] k 1. 1. 2015

[3] *Zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

Obrázek 4 Vyznačené území MAS Královédvorsko v ORP Dvůr Králové nad Labem k 1. 1. 2015[4]

Území MAS Královédvorsko se nachází v Podkrkonoší a má mimořádně vhodnou kombinaci přírodních a socioekonomických předpokladů stát se vyhledávaným a cenově dostupným místem venkovské turistiky a rodinné rekreace. Bereme-li na zřetel místními aktéry vytvořenou pyramidu prioritních oblastí k řešení na území MAS, konkrétně cestovní ruch a zaměstnanost a podnikání, pak prostředí MAS Královédvorska tvoří protiváhu sezónně přetížené horské oblasti Krkonoš. Tím zde vzniká potenciál k vytvoření nových pracovních příležitostí v cestovním ruchu, jako náhrady za zanikající aktivity v zemědělství a tradiční průmyslové výrobě.

Území, na kterém místní akční skupina působí, tvoří kompaktní venkovský region, který je soudržný nejen po stránce geografické, ale také bere ohled na spádovost, společné problémy i potenciál apod.

Jižní částí území MAS esovitě protéká řeka Labe s bohatou doprovodnou zelení lužní vegetace. V zastavěné části území řeku doprovází lipové aleje. Přírodní hranici na severu i jihu tvoří jehličnaté a smíšené lesní porosty. MAS Královédvorsko leží v příhodné klimatické oblasti, která je charakterizována jako mírně teplá, mírně vlhká, s průměrnou roční teplotou 7 – 8 °C, průměrný roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 550 - 650 mm, výjimečně až 700 mm. Území samotného spádového města Dvůr Králové nad Labem se nachází v Královédvorské kotlině, lemované lesními masívy (jehličnaté a smíšené lesní porosty), které náleží k Zvičinsko-kocléřovskému hřbetu a Bělohradské pahorkatině.

[4] *Zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

Hydrogeologicky má území mimořádný vodohospodářský význam a je zařazeno do ochranného pásma vodních zdrojů. Jedná se o jeden z největších zdrojů kvalitní pitné vody v Královéhradeckém kraji, který je označován pojmem „Královédvorská synklinála“. Celé území je v pásmu hydrologické ochrany 2. stupně, malé části území okolo jímacích vrtů pak v PHO 1. stupně.

Z hlediska hospodářských charakteristik, půdních a přírodních podmínek není území homogenní. Určitou územní spojitost však lze vysledovat při popisu jednotlivých obcí z hlediska relativně úspěšné intenzivní zemědělské výroby a pokračující nebo revitalizované průmyslové výroby. Jednoznačně společným znakem všech obcí je jejich přirozený spád do města Dvůr Králové nad Labem, které je zdrojem pracovních příležitostí a místem obchodní, školní, kulturní, zdravotnické a další potřebné vybavenosti pro obyvatele.

2 Obyvatelstvo

2.1 Vývoj počtu obyvatel

Na území MAS Královédvorsko žije podle roku 2014 celkem 21 352 obyvatel. Z toho nejvíce obyvatel – 15 988, žije ve Dvoře Králové n. L. Nejmenší obcí na území MAS Královédvorsko je podle počtu obyvatel obec Stanovice se 60 obyvateli. Ve Dvoře Králové tak žije celkem 75% celkového počtu obyvatel území naší MAS. Na území nynější MAS Královédvorsko žilo v roce 1930 o 22% obyvatel více než je tomu dnes.

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel v MAS Královédvorsko – dle jednotlivých obcí k 31. 12. 2014[5]

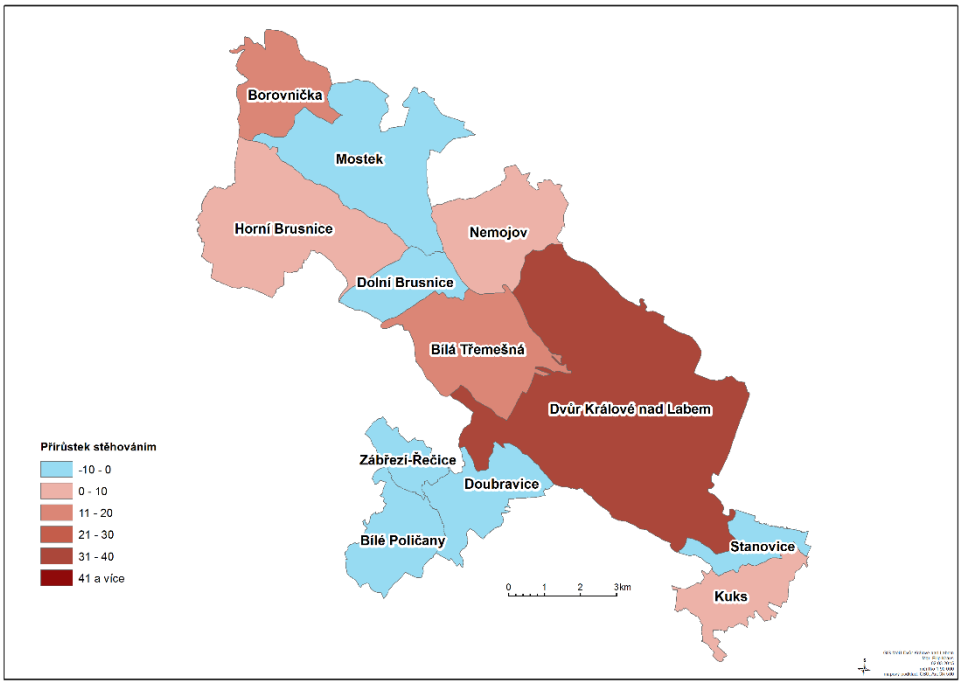
	Stanovice	Borovnička	Zábřezí-Řečice	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Kuks	Mostek	Nemojov	celkem
1930	157	853	249	492	1 842	390	938	18 839	1 225	427	2 063	951	**27 428**
1961	127	418	206	365	1 466	265	596	16 904	738	502	1 615	552	**23 754**
1980	100	315	151	329	1 342	196	441	17 911	556	247	1 584	503	**23 675**
1991	75	224	133	326	1 217	162	383	16 976	492	217	1 397	439	**22 041**
1997	78	254	131	335	1 223	153	338	16 797	479	252	1 313	491	**21 844**
2008	72	193	152	365	1 339	149	374	16 234	441	251	1 380	617	**21 567**
2009	69	195	149	372	1 339	143	382	16 145	447	256	1 373	624	**21 494**
2010	66	200	144	365	1 347	145	376	16 101	438	258	1 356	640	**21 436**
2011	62	188	155	367	1 337	156	377	16 101	434	257	1 303	668	**21 405**
2012	60	201	150	360	1 350	155	369	16 098	437	254	1 296	683	**21 413**
2013	60	201	150	360	1350	155	369	16 098	437	255	1 296	683	**21 414**
2014	60	206	154	375	1356	155	377	15 988	442	243	1 279	717	**21 352**

Důvodem takto velkého poklesu je násilné vysídlení německých občanů po 2. světové válce. Později v 60. až 80. letech počet obyvatel stagnoval na cca 23 500, kdy byl v regionu silný textilní průmysl. V 90. letech, po jeho ústupu, se počet obyvatel ustálil.

[5] *Zdroj: ČSÚ*

Za období posledních 5-ti let lze vysledovat, že na území MAS Královédvorsko se lidé spíše přestěhovávají (2 492 obyvatel oproti 2 426, kteří se vystěhovali). Pozvolný úbytek obyvatel tak je bohužel důsledkem toho, že více lidí umírá, než se rodí (1 165 zemřelých oproti 978 narozeným).

Obrázek 5 Přírůstek stěhováním v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko[6]k 1. 1. 2015

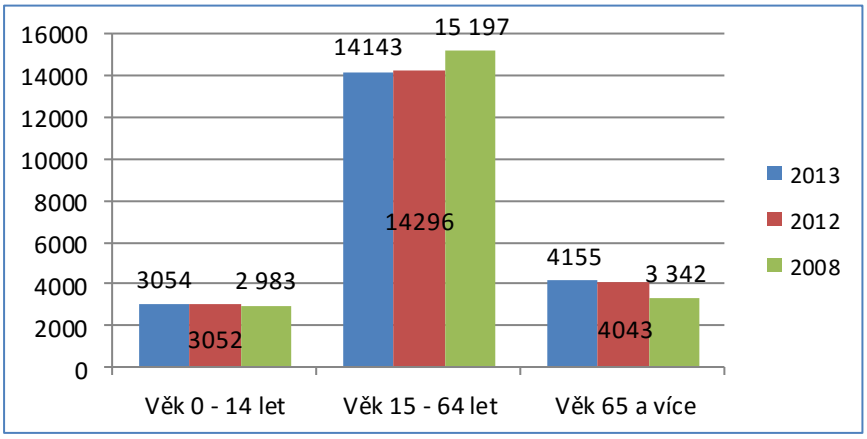

Vystěhováním občanů nejvíce trpí obce Mostek a Stanovice. Nejvíce přistěhovalých je naopak v obcích Nemojov a Bílá Třemešná. Tyto 2 obce těží z blízkosti Dvora Králové a jeho snadné dostupnosti. V Nemojově se také rodí nejvíce dětí v poměru k zemřelým. Za sledované období 5-ti let se zde narodilo o 15 obyvatel více, než zemřelo (46 narozených a 31 zemřelých). Je tak zřejmé, že do obce Nemojov se stěhují zejména mladí lidé zakládající rodiny, toužící po klidné a čisté přírodě, cenově dostupných pozemcích a snadné dostupnosti Dvora Králové nad Labem.

Pro porovnání je uveden rozdíl věkového složení obyvatel na území MAS Královédvorsko za 5-ti leté období. Z níže uvedeného grafu lze vysledovat nárůst počtu občanů ve věku 65 a více let, ale zároveň pokles obyvatel ve věku produktivním, a to od 15 do 64 let. Nepříznivý trend stárnutí obyvatelstva neodvrátí ani mírný nárůst počtu dětí od 0 do 14 let.

[6] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové n.L.*

Graf 1 Věkové složení obyvatelstva na území MAS Královédvorsko 2008, 2012 a 2013[7]

Při rozloze území 107,13 km^2 je hustota zalidnění 197,5 obyvatel/km^2. Pokud bychom porovnávali hustotu zalidnění s Královéhradeckým krajem (117 obyvatel/km^2) či územím celé České republiky (133 obyvatel/km^2) můžeme konstatovat, že území MAS Královédvorsko má vysokou hustotu zalidnění.

Obrázek 6 Hustota zalidnění v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko[8]k 1. 1. 2015

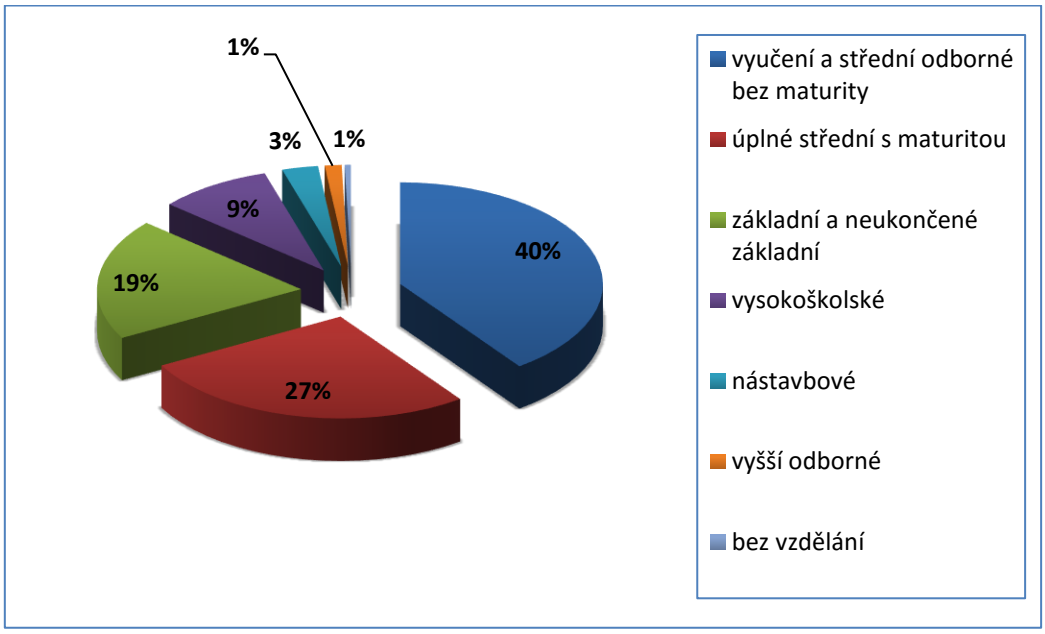

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva patří bezesporu mezi důležité aspekty rozvoje regionu. Z tohoto hlediska je území zastoupeno nejvyšším poměrem obyvatelstva se vzděláním vyučen bez maturity.

[7] *zdroj: ČSÚ, SLDB 2011*
[8] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

Následuje pak úplné střední s maturitou a základní vzdělání. Nezanedbatelnou část tvoří i vysokoškoláci. Strukturu vzdělání obyvatelstva ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání znázorňuje graf viz níže.

Graf 2 Obyvatelstvo 15-leté a starší podle nejvyššího ukončeného vzdělání v MAS Královédvorsko[9] k 31. 12. 2014

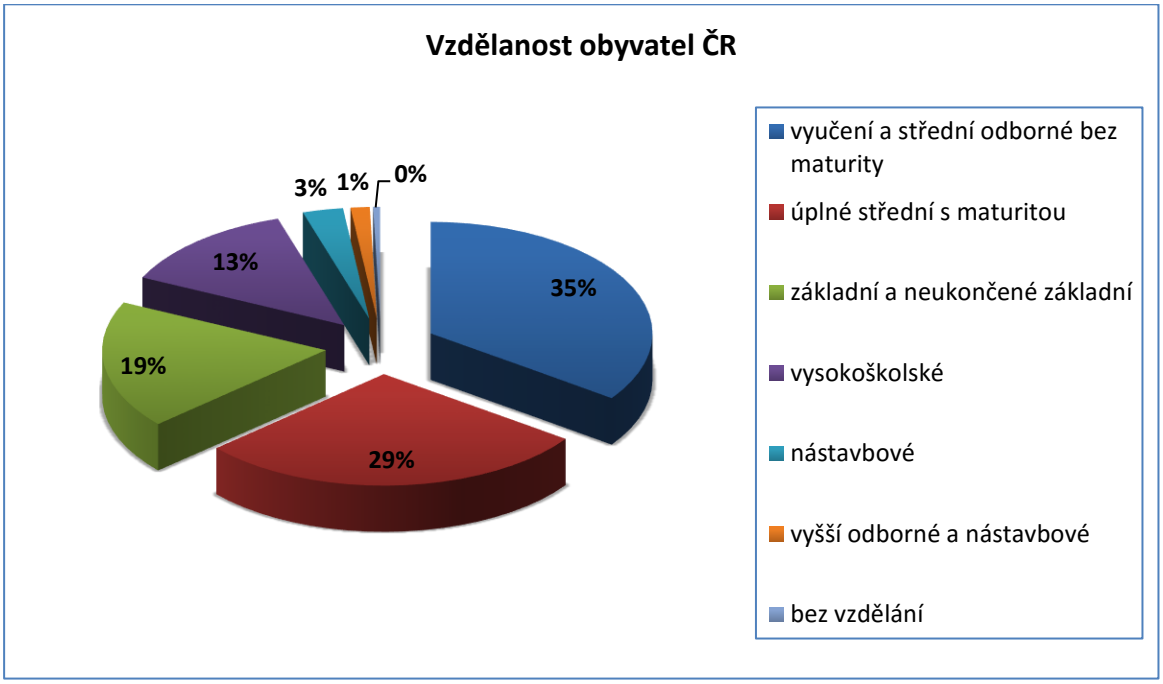

Pokud bychom data týkající se vzdělanosti obyvatelstva porovnali s údaji za celou ČR viz graf níže, můžeme konstatovat větší rozdíl pouze v podílu vysokoškoláků, kdy za celou Českou republiku je to 13% a na území MAS Královédvorsko 9% podíl. Celkově se však údaje za území MAS Královédvorsko zásadně od celorepublikového průměru neliší.

[9] *zdroj: ČSÚ, Úřad práce*

Graf 3 Obyvatelstvo 15-leté a starší podle nejvyššího ukončeného vzdělání v ČR[10]

k 31. 12. 2014

[10] *zdroj: ČSÚ, Úřad práce*

3 Ekonomika regionu, výroba (podnikání a zaměstnanost)

Kapitola je zaměřená na rozvoj průmyslových činností na území MAS Královédvorsko, na podporu místního podnikání a na problematiku zaměstnanosti a ekonomické aktivity obyvatel.

3.1 Podnikání

Na území MAS Královédvorsko je k 31. 12. 2012 evidováno celkem 2 861 ekonomických subjektů. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že mezi lety 2008 a 2012 se jejich počet zvýšil o 4,5%. Největší nárůst zaznamenaly obchodní společnosti (18%), svobodná povolání (11%) a "ostatní" (26%). Drobný nárůst je i u živnostníků (3%). Naopak obrovský pokles zaznamenali zemědělští podnikatelé (40%). Z tohoto vyplývá, že daleko větší význam pro území MAS Královédvorska z pohledu hospodářského rozvoje a také zaměstnanosti obyvatel území má lehký průmysl. I přestože byl mírný nárůst počtu ekonomických subjektů, nestačí to na pokrytí potřeby poptávky v regionu a nedostatek pracovních míst zůstává.

Co se týče oblasti sociálního podnikání v území, existuje zde dlouhodobý převis poptávky nad nabídkou u pracovních příležitostí pro osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.

Tabulka 2 Právní formy subjektů působících na území MAS Královédvorsko v letech 2008, 2012[11]

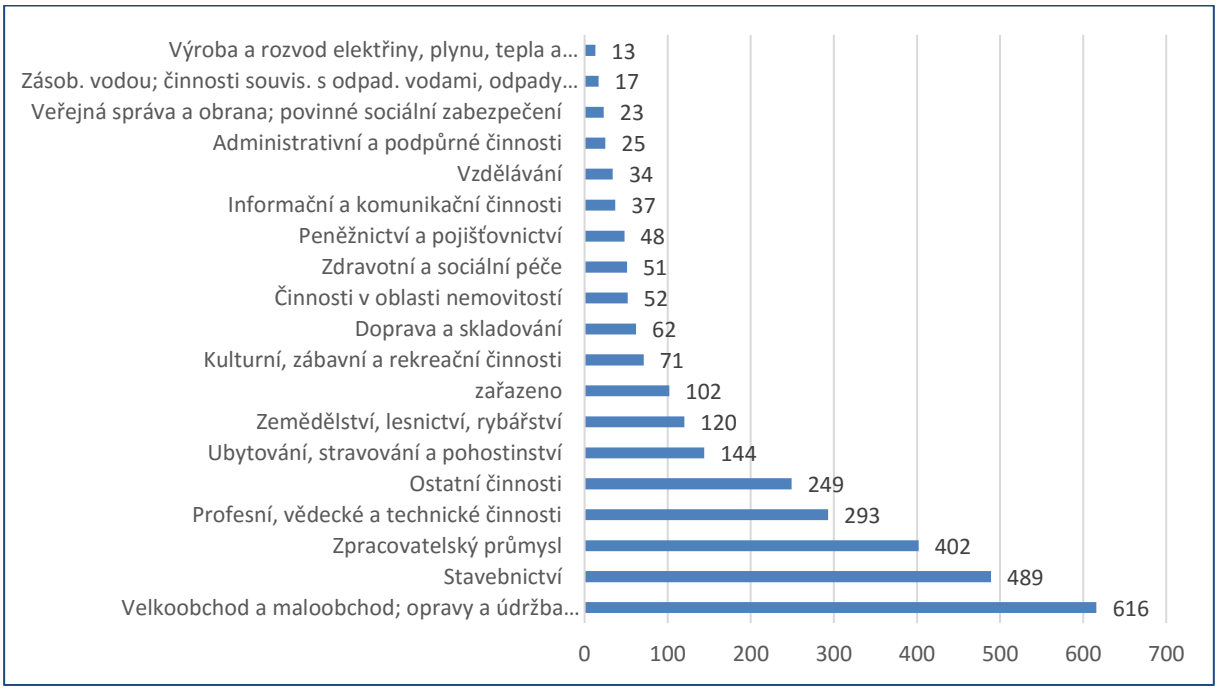
RES - právní forma	2008	2012	% nárůst pokles
Státní organizace	24	23	-4,2
Akciové společnosti (z obchod. Spol. celkem)	14	13	-7,1
Obchodní společnosti	257	303	17,9
Družstevní organizace	8	6	-25,0
Živnostníci	2 094	2 152	2,8
Svobodná povolání	110	122	10,9
Zemědělští podnikatelé	75	45	**-40,0**
Ostatní	156	197	26,3
Celkem	**2 738**	**2 861**	**4,5**

[11] *zdroj: ČSÚ*

Kategorie činnosti firem

Na území MAS Královédvorsko působí celkem 2 848 podnikatelských subjektů. Struktura jejich zaměření je definována v níže uvedeném grafu.

Graf 4 Počet a zaměření podnikatelských subjektů dle oborů na území MAS Královédvorsko[12] k 31. 12. 2014

Na grafu je vidět zřejmý útlum, a s ním související snižování počtu zaměstnanců, v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství.

Průmyslovým střediskem území je město Dvůr Králové n.L. Zde se nachází také nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu:

JUTA a.s.
ZOO a.s.
CARLA spol. s r.o.
MĚSTSKÁ NEMOCNICE a.s. ve Dvoře Králové nad Labem
VÁNOČNÍ OZDOBY, DUV - družstvo
MĚSTSKÝ ÚŘAD ve Dvoře Králové nad Labem
COOP Dvůr Králové n. L., družstvo
BRAMMER Czech a. s.

[12] *zdroj: MAS Královédvorsko*

Rodos V+J Teodoridis s. r. o.
Střední škola informatiky a služeb
TMW, a. s.
Special Transport Dušan Suško, spol. s r. o.
Technické služby města Dvora Králové nad Labem
STAVEBNÍ SPOLEČNOST ŽIŽKA spol. s r.o.
INOTEX spol. s r.o.
Pečovatelská služba města Dvora Králové n. L.
Městské vodovody a kanalizace Dvůr Králové n. L., s. r. o.
JASS a.s.
EUROLIFT CZ, s. r. o.
ALMO-PROFIL s. r. o.
STRÁNSKÝ A PETRŽÍK pneumatické válce s.r.o.
ZVIČINSKÉ UZENINY A LAHŮDKY s. r. o.
PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ Albrecht s. r. o.
BAZÉNY A & M Borovnička
MOSTEK ENERGO s. r. o.
LA LINEA s. r. o.

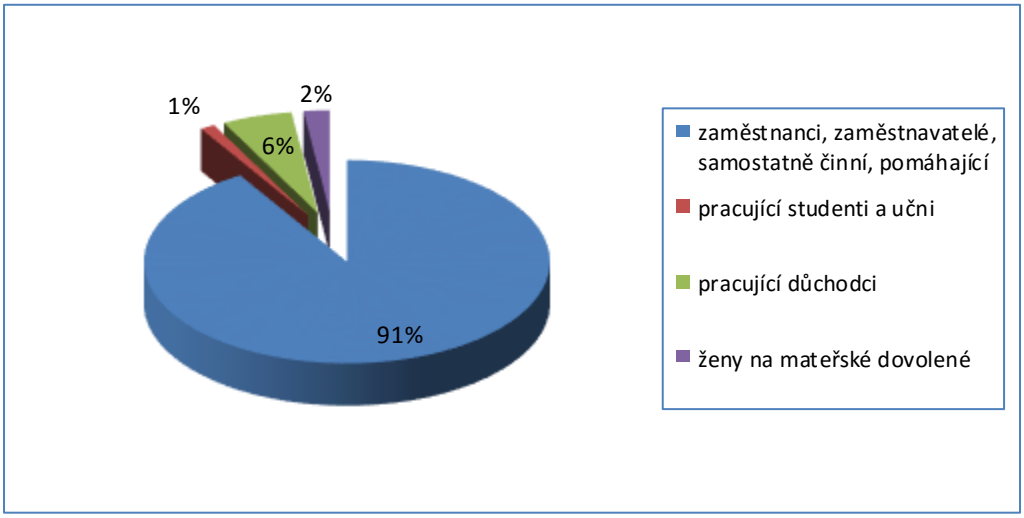
Největším zaměstnavatelem v území je JUTA a.s. - výrobce širokého sortimentu produktů pro stavebnictví a zemědělství, obalových materiálů a materiálů pro technické účely. Více než 80% produkce je vyváženo do zemí celého světa. JUTA je považována za velmi úspěšnou českou společnost se silným a dynamickým vrcholovým managementem, s bezchybnou platební morálkou a klientelou zákazníků zejména z vyspělých států EU. Je zde velký potenciál v existenci vytvoření dalších pracovních míst rozšířením výroby apod. Dalším významným zaměstnavatelem a turistickým lákadlem je ZOO Dvůr Králové nad Labem, která má velký potenciál v rozšíření nabídce svých služeb, tím i podporovat ostatní služby nabízených místními podnikateli v území.

3.2 Zaměstnanost

Kapitola zahrnuje souhrnně problematiku zaměstnanosti a ekonomické aktivity obyvatel, jakožto podmínky pro zvýšení ekonomické výkonnosti regionu. Z analýz vyplývá, že se území potýká s nižším podílem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a rovněž s problémem nedostatku některých

specializovaných profesí. Naopak velkou část nezaměstnaných tvoří obyvatelé s nižším stupněm vzdělání dříve pracující v textilnictví, kteří se s úzkou profesní zaměřeností obtížně adaptují na trhu práce.

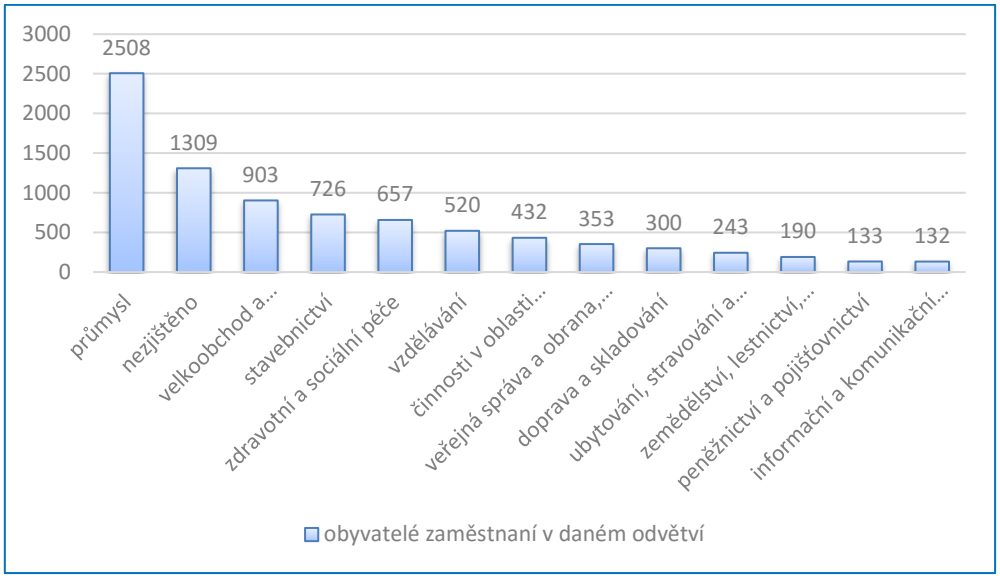
Graf 5 Zaměstnaní obyvatelé v MAS Královédvorsko[13]k 31. 12. 2014

Přehlednost, ve kterých oborech jsou obyvatelé na dotčeném území převážně zaměstnáni, mapuje níže uvedený graf.

Graf 6 Nejčastější odvětví zaměstnání obyvatel žijících na území MAS Královédvorsko[14]k 31. 12. 2014

[13] *zdroj: ČSÚ*
[14] *zdroj: ČSÚ*

Z grafu je patrné, že na území MAS Královédvorsko ustoupilo zemědělské odvětví lehkému průmyslu a službám. Tím je zřejmý útlum v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství, s tím souvisí snižování počtu zaměstnaných v těchto odvětvích.

Co se týče nezaměstnanosti, její míra se velmi liší v každé z obcí patřících do území MAS Královédvorsko. Nejvyšší je v Horní Brusnici, Dolní Brusnici a Kuksu. V těchto obcích je také velký meziroční nárůst nezaměstnanosti. Obecně se dá říci, že větší problém mají obce vzdálenější Dvoru Králové nad Labem.

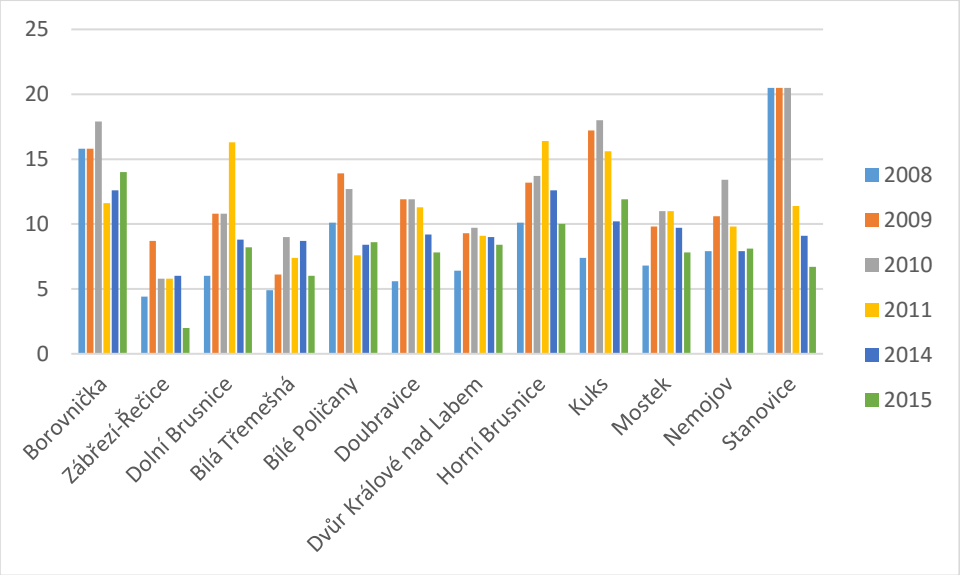
Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích od r. 2008 – do r. 2015[15](květen)

	Borovnička	Zábřezí-Řečice	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Kuks	Mostek	Nemojov	Stanovice
2008	15,8	4,4	6,0	4,9	10,1	5,6	6,4	10,1	7,4	6,8	7,9	20,5
2009	15,8	8,7	10,8	6,1	13,9	11,9	9,3	13,2	17,2	9,8	10,6	20,5
2010	17,9	5,8	10,8	9,0	12,7	11,9	9,7	13,7	18,0	11,0	13,4	20,5
2011	11,6	5,8	16,3	7,4	7,6	11,3	9,1	16,4	15,6	11,0	9,8	11,4
2014	12,6	6	8,8	8,7	8,4	9,2	9	12,6	10,2	9,7	7,9	9,1
2015	14	2	8,2	6	8,6	7,8	8,4	10	11,9	7,8	8,1	6,7

[15] *zdroj: ČSÚ*

Výše uvedenou tabulku kopíruje pro přehlednost i graf znázorňující vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko.

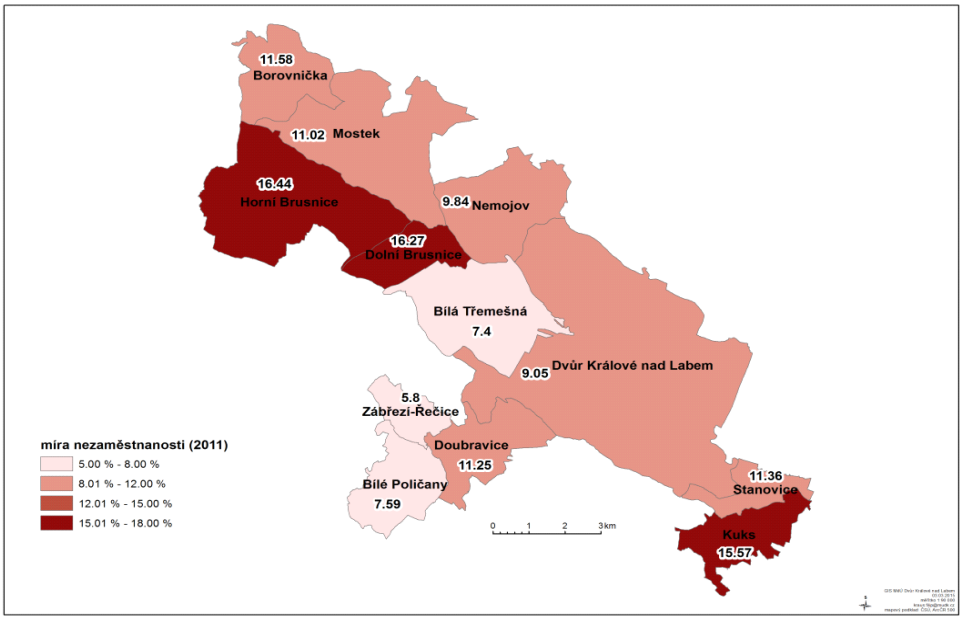
Graf 7 Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko[16]

Dle posledního Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v České republice v roce 2011, byla vytvořena mapa nezaměstnanosti v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko. Z mapky lze zřetelně a na první pohled posoudit nezaměstnanost v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko.

[16] *zdroj: MAS Královédvorsko*

Obrázek 7 Nezaměstnanost v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko[17] k 31. 12. 2014

Nezaměstnanost v širším pojetí

Pro porovnání, jak si vedou obce v území MAS je potřeba znát celkovou situaci v rámci celého území České republiky.

Tabulka 4 Porovnání vývoje nezaměstnanosti od r. 2008 – do r. 2015[18]

oblast/roky	2008	2009	2010	2011	2014	2015
MAS Královédvorsko (12 obcí)	8,95	11,87	12,4	10,7	9,35	8,29
Česká republika	4,51	7,12	7,40	6,77	8,3	7,2

Z tabulky vyplývá, že na území MAS Královédvorsko je nezaměstnanost dlouhodobě vyšší nežli celorepublikový průměr. Nejmenší míra nezaměstnanosti byla v obou porovnávaných územích v roce 2008. Následně je vidět, že zřejmě díky ekonomické krizi, vzrostla prudce míra nezaměstnaných. Od roku 2011 lze pozorovat opět znatelné snížení nezaměstnanosti.

[17] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové n. L.*
[18] *zdroj: ČSÚ, MAS Královédvorsko*

4 Cestovní ruch

4.1 Turistické, kulturní a historické zajímavosti

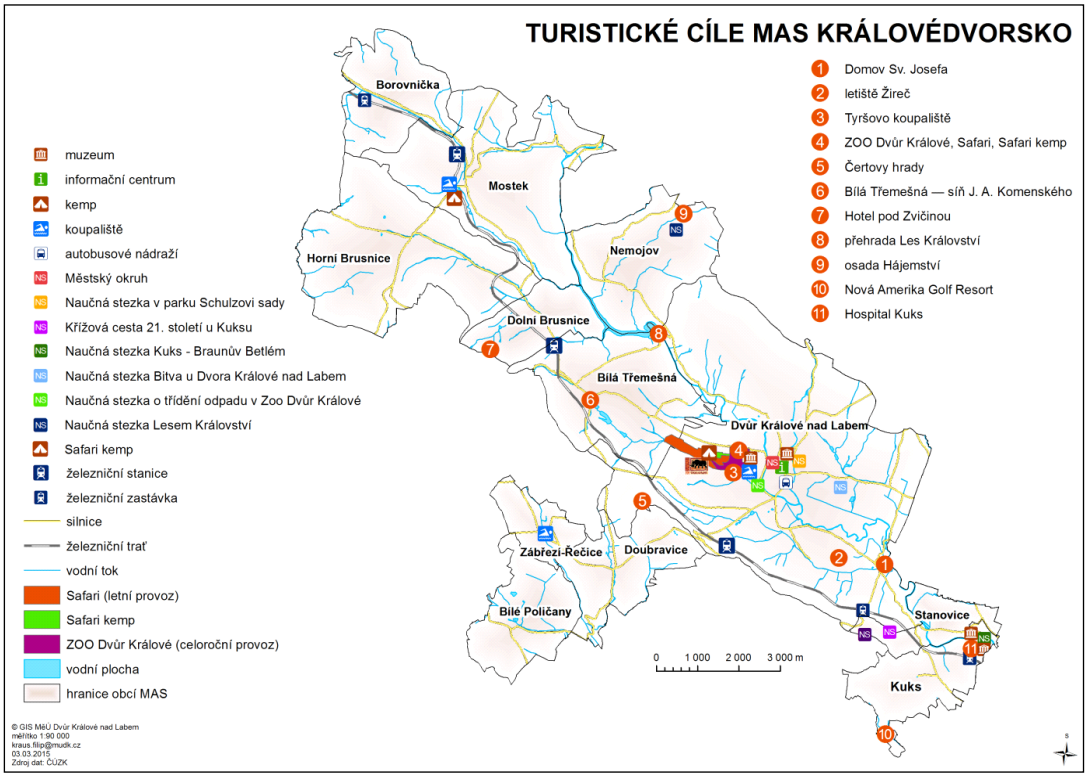
Území MAS Královédvorsko je součástí turistického regionu i turistické oblasti Krkonoše a Podkrkonoší. Rekreační využití je možné celoročně s dominantní letní sezónou. Kromě tradičních návštěv zoologické zahrady s africkým safari, v jejímž zázemí se nacházejí parkovací, ubytovací a stravovací kapacity se postupně také zvyšuje zájem domácích i zahraničních návštěvníků a turistů celkově o region Královédvorska. Zvýšením vzájemné spolupráce ZOO, města a okolních obcí náležících do území MAS Královédvorsko jak v oblasti marketingu, ale i na bázi dopravní, by mohlo přispět ke zvýšení atraktivity regionu jako destinace cestovního ruchu.

Území MAS Královédvorsko poskytuje širokou nabídku příležitostí pro rozvoj zejména aktivních pobytových forem rekreace a venkovského cestovního ruchu. Díky své geografické poloze v blízkosti Krkonoš má potenciál stát se vyhledávaným a cenově dostupným pobytovým místem pro turisty, preferující především přírodu a klid, pohodlnou dostupnost širokého spektra atraktivních turistických cílů přímo v regionu, navíc násobenou blízkostí Krkonoš a turistickou atraktivností sousedních oblastí.

Významný turistický potenciál území představuje geografická poloha a kvalita přírodního prostředí, ve kterých se projevuje jak konfigurace terénu, tak dobrá kvalita životního prostředí i kulturně historické souvislosti. Důležitým faktorem je poměrně dobrá dostupnost dalších turistických atraktivit (Krkonoše, vodní nádrž Rozkoš, Ratibořice, CHKO Český ráj …)

Na území MAS Královédvorsko tak musí dojít ke vzájemné provázanosti nejen lokálních turistických cílů, kterými jsou zejména Kuks s nedalekým Betlémem, Les Království (Tešnovská přehrada), ale i mnoha existujících drobných atraktivit, která nejsou veřejnosti dostatečně známa. K tomu má dopomoci i historie regionu (textilnictví – Dvůr Králové nad Labem – město s textilní tradicí - Tiba, vánoční ozdoby – výroba, v Městském muzeu ve Dvoře Králové nad Labem je jediná stálá expozice vánočních ozdob v ČR), což má velký potenciál v rámci cestovního ruchu na přísun turistů do území. S tímto souvisí vytvoření odpovídajících sítí služeb cestovního ruchu pro návštěvníky a turisty, který je v současné době nedostačující. Díky plánovanému dálničnímu spojení v podobě D11 (R11) se dále zvýší dostupnost regionu.

Obrázek 8 Turistické cíle na území MAS Královédvorsko[19]k 1. 1. 2015

4.2 Ubytovací kapacity

Na území MAS Královédvorsko působí několik subjektů poskytujících ubytování. Data uvedená níže jsou zjištěna šetřením v samotných obcích MAS Královédvorsko. Nedostatek můžeme konstatovat v oblasti hotelů – ty jsou na celém území pouze 4. Většinou se však v každé z obcí nachází ubytování v soukromí – chata, chalupa, apartmán. Situaci týkající se ubytovacích kapacit nabízí pro přehlednost níže uvedená tabulka.

[19] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

Tabulka 5 Ubytovací kapacity na území MAS Královédvorsko[20]k 31. 12. 2014

	Borovnička	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Kuks	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	Stanovice
Ubytování v soukromí/ počet lůžek	ANO /10	ANO /30	ANO /20	ANO /10	ANO /31	ANO /50	ANO /40	ANO /50	ANO /30	
Penzion/ počet lůžek	ANO /20					ANO /90	ANO /18	ANO /20		ANO /30
Hotel, motel/ počet lůžek		ANO /80		ANO /30	ANO /56	ANO /230		ANO /50		
Ubytovna/ počet lůžek	ANO /30					ANO /60				
Kemp/ Počet míst, lůžek		ANO /40				ANO /100		ANO /80		

*Obce Zábřezí-Řečice a Doubravice neposkytují ubytování .

4.3 Turistická informační centra

Svoji nezastupitelnou roli zde hraje také problematika fungování a nabídky informačních center a jejich polohy.

V oblasti MAS Královédvorsko v současné době existuje městské informační centrum ve Dvoře Králové nad Labem na náměstí T. G. M, dále pak soukromá informační centra v Penzionu za Vodou ve Dvoře Králové nad Labem a v Hotelu pod Zvičinou v Dolní Brusnici.

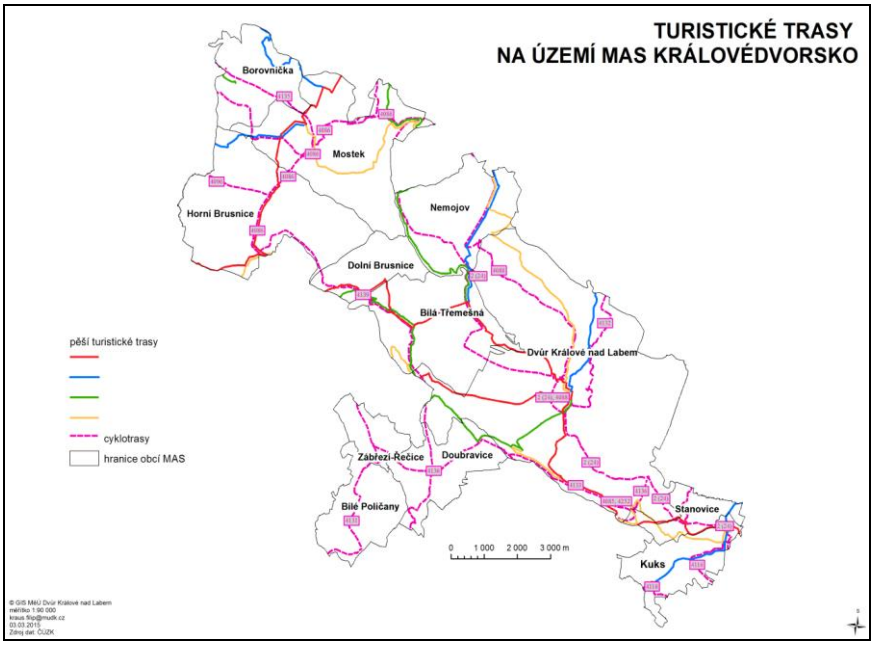
Obce jsou si vědomy nezbytnosti existence a aktivity informačních center. Připravuje se otevření dalších informačních center na území MAS, a to v ZOO či v obci Bílá Třemešná, kde je záměrem obce odkoupení a rekonstrukce chátrajícího objektu fary a zřízení IC pro region. V nejbližší době bude otevřeno nové turistické informační centrum v Kuksu.

[20] *zdroj: MAS Královédvorsko*

4.4 Turistika a cykloturistika

Z pohledu cestovního ruchu je nezbytné, aby území Královédvorska stále zdokonalovalo svoji nabídku služeb a rozšiřovalo nabídku atraktivit, které se dají navštívit. Lepší dostupnost jednotlivých atraktivit, kvalitní navigační systém a značení jednotlivých cílů a celková obslužnost zajímavých lokalit, to vše s rozvojem cestovního ruchu souvisí. Nejrozvinutějším centrem turistického ruchu je město Dvůr Králové nad Labem, kde Zoologická zahrada představuje nejnavštěvovanější a nejvýraznější turistický cíl v regionu. Rozvoj této oblasti lze zaznamenat také v obci Dolní Brusnice (hotel Pod Zvičinou) a Bílá Třemešná (přehrada Les Království). Velký potenciál pro turistiku je vidět také v nově rekonstruovaným Hospitalu Kuks, který se po dlouhé rekonstrukci opět otevře turistům koncem března v roce 2015.
Cykloturistika patří v posledních letech k nejdynamičtěji se rozvíjejícím formám rekreace. V hojné míře také přispívá k rozvoji služeb spojených s cestovním ruchem. Vzhledem k husté síti turisticky značených cest a cyklostezek i množství vedlejších, méně frekventovaných silnic je možné využít podhorského, mírně zvlněného terénu k pěkným vyjížďkám. Jedinou souvislou a značenou cyklostezkou je v roce 2013 otevřená cyklostezka mezi Hradcem Králové a Kuksem. V roce 2015 je už cyklotrasa označená Hradec Králové – Kuks – Dvůr Králové n./L. - Pramen Labe. Aktivity koordinuje Labská stezka o. s..

Obrázek 9 Cyklotrasy a turistické trasy na území MAS Královédvorsko[21]k 1. 1. 2015

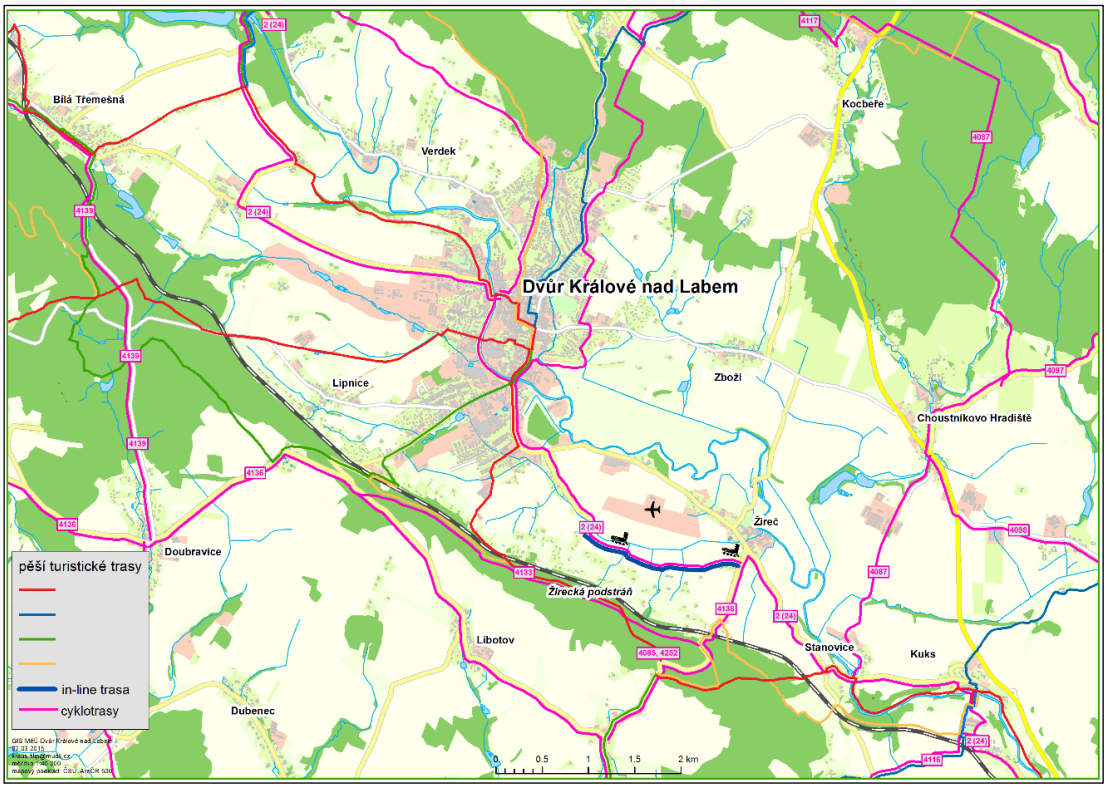
[21] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

Z pohledu cykloturistiky začíná mít nezanedbatelný potenciál využití elektrokol, které mohou do regionu přivést i cyklisty, kteří doposud vyhledávali pouze roviny anebo na kolech vůbec nejezdili. Problémem pro tyto cyklisty, ale i pro malé děti mnohdy může být povrch lesních cest, protože bývají plné velkých pískovcových kamenů, které jsou pro region charakteristické.

4.5 In-line stezky, hipostezky

Příznivci stále více oblíbenějších inline bruslí si u nás přijdou také na své a mohou se projet po Žirečské trase, která měří 1,85 km. Nejedná se oficiálně o inline stezku, nicméně je tato trasa hojně bruslaři využívaná, a to z důvodů nízké frekvence dopravy a upraveného povrchu.

Obrázek 10 Žirečská inline trasa[22]k 1. 1. 2015

Části území MAS Královédvorsko (konkrétně obcemi Nemojov a Bílá Třemešná) vede také jedna hipostezka Putování za Krakonošem, jejíž délka je 136 km.

[22] *zdroj: Google maps*

4.6 Naučné stezky

Územím prochází také 6 naučných stezek. **Naučná stezka Lesem Království** začíná v areálu Hájemství a je ukončena na přehradě Les Království. Celková délka trasy je 4 km se 7 zastaveními, která jsou zaměřena na lesnictví, dendrologii, zvěř a přírodu. Stezka je připravena především pro pěší, ale navazuje na cyklostezku se střední náročností.

Další naučná stezka – **Křížová cesta na Kuksu** prochází na území MAS Královédvorsko obcí Stanovice. Projekt nazvaný „Příběh utrpení a nadějí člověka“. Soubor patnácti pískovcových soch byl vysvěcen 4. října 2008 o svátku sv. Františka z Assisi. Má být novodobým pojetím 300 let staré myšlenky hraběte Františka Antonína Šporka, která se tehdy neuskutečnila pro spory hraběte s žirečskými jezuity. Tento projekt vznikl z podnětu sochaře Vladimíra Preclíka.

Naučná stezka O třídění odpadu v ZOO byla otevřena v roce 2010. Její zaměření je zřejmé již ze samotného názvu – ekologie – třídění odpadu. Stezka prochází areálem Zoologické zahrady, je vhodná pro pěší i vozíčkáře, náročnost terénu je nízká a trasa je asfaltová, dobře přístupná. Její délka je 0, 04 km.

Bitva u Dvora Králové nad Labem, to je název další naučné stezky, která patří k území MAS Královédvorska. Stezka přiblíží události bitvy u Dvora Králové n.L., dělostřeleckého souboje u Kuksu 30.června 1866 i s postupem pruské armády korunního prince Bedřicha Viléma. Na některých místech a se turisté dozví více i o vzdálenějších bojištích v Německu. Návštěvník se blíže seznámí s životem a utrpením civilního obyvatelstva po bitvě u Dvora Králové nad Labem nebo s osudy raněných rakouských vojáků, kteří byli hospitalizováni v lazaretech zřízených ve městě. Protože mnozí z nich svým raněním podlehli, jsou pochováni ve městě nebo jeho okolí a tato místa připomínají kamenné pomníky. Délka trasy je 29 km a je vhodná jak pro pěší, tak i například pro cyklisty.

Naučné stezky pro pěší **Městský okruh** a stezka **parkem Schulzovy sady** se nachází ve Dvoře Králové n. L. Městský okruh, jehož délka je 1, 7 km přibližuje návštěvníkům pamětihodnosti města. Výchozím, ale také zároveň i cílovým místem je samotné náměstí T. G. Masaryka. Naučná stezka parkem Schulzovy sady měří 1 km, je dobře přístupná a nenáročná. Zaměření stezky je přírodovědné. Naučné stezky zahrnují i online stezky (Se Zábojem po stopách rukopisu a Safari ve městě).

Všechny výše uvedené naučné stezky jsou také zmapovány – viz str. 22.

5 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost, souhrnný pojem zahrnující širokou škálu faktorů důležitých pro život místních obyvatel. Obsahuje v sobě oblasti dostupnosti a úrovně veřejných služeb (zdravotní, sociální), možnosti trávení volného času (sport, kultura) a služeb další občanské vybavenosti (obchod). Občanská vybavenost podmiňuje rovněž celkovou atraktivitu území pro migraci obyvatel. V důsledku tak ovlivňuje demografickou strukturu. Kvalitní a dostupné služby mají značný vliv na příchod či odchod mladých a vzdělaných obyvatel.

5.1 Zdravotnické služby

Zdravotní péče na území MAS Královédvorsko je koncentrována převážně do Dvora Králové n. L., kde je také **nemocnice**, která poskytuje základní nemocniční péči a jejím vlastníkem je Královéhradecký kraj. Nemocnice má tato oddělení: chirurgie, interna, urologie, gynekologie, ARO, následná péče.
Ordinace praktického lékaře, stomatologa, gynekologa a pediatra jsou navíc v Bílé Třemešné a v obci Mostek. Praktický lékař je také v Doubravici a v Horní Brusnici. Lékárny jsou ve Dvoře Králové, v Bílé Třemešné a v obci Mostek.
Výjezdové středisko rychlé záchranné pomoci je ve Dvoře Králové. Znamená to, že k případům vyjíždí posádka ve složení dvou osob. Dva zdravotničtí záchranáři, z nichž jeden plní roli řidiče.
V blízkosti města je v krásném lesním porostu nad přehradou Těšnov umístěna **dětská ozdravovna Království** poskytující různé druhy léčebných ozdravných pobytů. Čistotu a optimální vlhkost vzduchu podporuje bezprostřední blízkost rozsáhlých smíšených lesů, což je zdrojem léčivého klimatu podhorského charakteru, s nadmořskou výškou 376 m n. m.

Tabulka 6 Zdravotní péče na území MAS Královédvorsko[23] k 31. 12. 2014

	Bílá Třemešná	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	celkem
Nemocnice			1				**1**
Detašované pracoviště nemocnice			2				**2**
Odborné léčebné ústavy(mimo LDN)			2			1	**3**
Samostná ordinace prakt. lékaře pro dospělé vč.	1	1	8	1	1		**12**
Samost. ordinace prakt. lék. pro děti a dorost vč.	1		4		1		**6**
Samost. ordinace prakt. lék. stomatologa vč. detaš.	1		9		1		**11**
Samost. ordinace prakt. lék. gynekologa vč. detaš.	1		4		1		**6**
Samost. ordinace lékaře specialisty vč. detaš. prac.			27				**27**
Ostatní samostatná zařízení vč. detaš. Pracovišť			9				**9**
Zařízení lékárenské péče (lékárny) vč. detaš.	1		4		1		**6**
Středisko záchr. služby a rychlé zdrav. pomoci vč.			1				**1**

** Obce Stanovice, Kuks, Borovnička, Zábřezí–Řečice, Dolní Brusnice a Bílé Poličany neposkytují zdravotní péči.*

Z provedeného výčtu vyplývá, že v území je nedostatečná pomoc a služba pro osoby s psychickými problémy, chybí akutní pomoc psychiatra nebo klinického psychologa, neboť v mnohých případech je nutné poskytnout tuto pomoc okamžitě bez dlouhých objednacích lhůt u stávajících odborných lékařů. Zavedením Psychologického a psychoterapeutického centra, kde by se řešila okamžitá psychiatrická pomoc, krizová intervence či komplexní psychiatrické vyšetření, by se vyřešil akutní a dlouhodobý nedostatek této služby, neboť psychoterapie jako takové mají velmi blahodárný vliv na duševní zdraví a pohodu duševně nemocných jedinců.

Z výše popsaných důvodů zřídilo město Dvůr Králové nad Labem v roce 2014 pozici psychologa: Mgr. Květoslava Mládková působí jako psycholog pro základní a mateřské školy zřizované městem a jako psycholog pro oblast sociálně – právní ochrany dětí. Její činností je specializovaná práce s dětmi, s jejich zákonnými zástupci a osobami, které mají dítě v náhradní rodinné péči ve spolupráci se sociálními pracovníky zajišťujícími sociálně - právní ochranu dětí a dalšími spolupracujícími subjekty.

[23] *zdroj: ČSÚ*

Její služby využívají v akutních případech i uživatelé Domu Žofie na základě požadavku vedoucí azylového domu.

5.2 Sociální služby

Sociální péče, tedy pomoc občanům v nepříznivých sociálních situacích, prostřednictvím služeb a peněžitých sociálních dávek, zabezpečuje uspokojení základních životních potřeb občanů. Zde je nutnost zdůraznit potřebnost sociálních služeb, a to s ohledem na zvyšující se počet seniorů nejen na území MAS Královédvorsko, ale i v celostátním měřítku.

V současné době na území MAS Královédvorsko sídlí **6 subjektů poskytujících sociální služby. Jsou to Diakonie Českobratrské církve evangelické, Domov důchodců, Domov sv. Josefa, Farní charita, Pečovatelská služba Města Dvůr Králové nad Labem a Misericordia, o. p. s.**

Občané mohou využít i sociálních služeb poskytovatelů, které mají sídlo mimo správní obvod Dvůr Králové nad Labem – **Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb (dále RIAPS) Trutnov, Most k životu o. p. s., Ústav sociální péče (dále jen ÚSP) Hajnice – barevné domky, Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje, Středisko rané péče SLUNÍČKO, Oblastní charita Hradec Králové aj.**

Poskytované sociální služby můžeme rozdělit do několika kategorií, a to dle cílové skupiny takto:

DĚTI A MLÁDEŽ DO 26 LET A RODINY S DĚTMI		
	Dětské centrum R. A. Dvorského	**Oddělení kojenců, mladších a starších batolat** **Oddělení pro matky s dětmi** **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – **Střelka**	V klubu se mohou učit smysluplně trávit volný čas, uskutečňovat své nápady a získávat nové dovednosti, aby uměli najít své místo v životě, dokázali předcházet rizikovým situacím a obstáli v mezilidských vztazích.

	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – **Klub Labyrint**	Pomoc rodinám s dětmi ze Dvora Králové a okolí, které jsou ohrožené nebo stižené sociálním vyloučením. Jedná se o **ambulantní i terénní služby.**
	Centrum pro rodinu – **Klubko**	Různé druhy služeb: Hlídání dětí zdarma, pomoc při zajištění osobní péče o svěřené dítě při vyřizování nezbytných záležitostí, po dobu pracovní neschopnosti pěstounů, pravidelná odpolední setkání pěstounů, sobotní a dopolední vzdělávací semináře atd.
	Azylové bydlení	Azylový dům poskytuje služby obětem domácího násilí, rodinám s dítětem/dětmi, osobám bez přístřeší.
	Středisko rané péče Sluníčko	Odborná pomoc a podpora rodinám s dítětem do 7 let se speciálními potřebami z důvodu zdravotního postižení nebo ohrožení vývoje, způsobeného různými okolnostmi.
	Manželská a rodinná poradna RIAPS	psychologické poradenství, odborné etopedické poradenství, obecné a odborné sociální poradenství a psychoterapii partnerům, manželům, rodinám a jednotlivcům při řešení jejich problémů.
OSOBY V NEPŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ SITUACI		
	Občanská poradna	Pro ty, kteří jsou nebo by mohli být v obtížné životní situaci z důvodu nedostatku informací či neschopnosti je účinně použít. Cílem je poskytovat jim informace, rady a pomoc ve vybraných oblastech, a tím zlepšit schopnost občanů samostatně řešit každodenní situace.

	Azylový dům Žofie	Azylový dům je určen osobám bez přístřeší s trvalým bydlištěm ve Dvoře Králové nad Labem, a to od 18 let věku. Jedná se o osoby, které nemají z různých důvodů zajištěno bydlení a nemají finanční prostředky k jeho zajištění, nejsou schopny svou nepříznivou sociální situaci řešit vlastními silami, ale chtějí a mohou tuto situaci aktivně řešit.
	Dům sv. Faustýny	Bytový dům s osmi vstupními byty k zajištění přechodného sociálního bydlení osobám, kterým je v důsledku nepříznivé sociální situace přístup k nájemnímu bydlení znemožněn. Nedílnou součástí bydlení je i poskytování sociální služby.
	Noclehárna	Umožňuje dospělým osobám s trvalým bydlištěm ve Dvoře Králové nad Labem a spádových obcích, které žijí na ulici jednak přečkat důstojně noc ve vhodných prostorách noclehárny, jednak pomáhá těmto osobám hledat cestu zpět do běžného života společnosti.
	Kontaktní centrum a terénní služby RIAPS	Cílem je prostřednictvím navázání a udržení kontaktu s uživateli návykových látek minimalizovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog, včetně prevence přenosu infekčních chorob.
	Manželská a rodinná poradna RIAPS	Odborné psychologické poradenství, odborné etopedické poradenství, obecné a odborné sociální poradenství a psychoterapii partnerům, manželům, rodinám a jednotlivcům při řešení jejich problémů.
OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM		
	Domov sv. Josefa, Žireč	Domov poskytuje různé druhy sociálních služeb: **Odlehčovací služba** **Odborné sociální poradenství** **Chráněné bydlení** **Chráněné dílny**
	Sociálně terapeutické dílny Slunečnice	Posláním je umožnit lidem s mentálním postižením ve věku od 16 do 64 let dle svých schopností a možností žít co nejsamostatnějším běžným životem v jejich přirozeném sociálním prostředí.

	Osobní asistence	Služba je poskytována **terénní** formou. Je učena pro osoby se zdravotním postižením, osoby s tělesným postižením a osoby s kombinovaným postižením.
	Stacionář RIAPS	Pro osoby s duševní poruchou či duševní nemocí, a to především z celého regionu Trutnovska. Služby jsou poskytovány **ambulantně**, přímo v prostorách Stacionáře, případně formou tzv. **terénní služby**, tedy v prostředí, v němž se uživatel běžně pohybuje.
	Pečovatelská služba	Posláním pečovatelské služby je umožnit lidem, kteří patří do cílové skupiny poskytovatele a jsou v nepříznivé sociální situaci, setrvat ve svém přirozeném sociálním prostředí a žít způsobem, na který byli dosud zvyklí. Funguje i ambulantní forma, kterou je **středisko osobní hygieny.**
	SENIOŘI	
	Pečovatelská služba	Posláním pečovatelské služby je umožnit lidem, kteří patří do cílové skupiny poskytovatele a jsou v nepříznivé sociální situaci, setrvat ve svém přirozeném sociálním prostředí a žít způsobem, na který byli dosud zvyklí. Funguje i ambulantní forma, kterou je **středisko osobní hygieny.**
	Denní stacionář	Nabízí služby, jejichž cílem je zachování či zlepšení kvality života uživatelů-seniorů a poskytnutí úlevy pečujícím rodinám.
	Domov pro seniory	Pobytová sociální služba. Služba je určena uživatelům s vysokou mírou závislosti na pomoci. Jejím cílem je vytváření podmínek pro aktivní a důstojný život seniorů, kteří se vzhledem k věku, nemoci nebo svému zdravotnímu postižení nacházejí v situaci, kdy již nejsou schopni samostatného života ve vlastní domácnosti a svojí situaci nemohou řešit jiným způsobem
	Domov se zvláštním režimem	Domov se zvláštním režimem je realizován na oddělení se zvýšenou péčí a je určena 10 uživatelům postižených demencí.

	Ježkův dům Doubravice	Ježkův dům Doubravice poskytuje pečovatelské služby, jejichž cílem je poskytnout podporu osobám, tak aby mohli žít důstojně v domácím prostředí. Služba pomáhá uživatelům při běžných aktivitách (např. nákup, úklid, zajištění oběda, osobní hygiena), které již nemohou zvládnout sami pro svůj vysoký věk nebo zdravotní stav.

Další organizace poskytující služby související se sociální oblastí jsou také: **Dětský klub Debrník** v Nemojově, **Mateřské centrum Žirafa**, o. s., **Misericordia**, o. p. s. ve Dvoře Králové n. L. - křesťanská psychologická poradna nabízí konzultace osobám, které nejsou schopny vlastními silami řešit svou obtížnou životní situaci a potřebují podporu druhé osoby, **Královédvorská Arnika**, **Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o. s., Svaz diabetiků, Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o. s., Klub důchodců v Sadové, Klub důchodců Žireč.**

Většina ze služeb sociální péče je soustředěna převážně do Dvora Králové n. L. Z tohoto pohledu je nutné soustředit se na rozvoj stávajících sociálních služeb tak, aby došlo k pokrytí v rámci sociální péče do všech obcí MAS Královédvorsko. Není zcela nezbytné zakládat v obcích samostatně působící organizace, ale je potřeba ty stávající rozvíjet a podporovat, aby měl každý na území Královédvorska zajištěnu potřebnou péči.

5.3 Volný čas

Rozvoj různorodě zaměřených zájmových aktivit občanů, tělovýchovy a sportu, realizovaných ve volném čase, tělovýchovy a sportu, vytváří podmínky pro zdravý životní styl a prostor pro vzdělávání a rekreaci. Jedním z významných prvků je participace občanů na utváření aktivního kulturního a komunitního života v obcích, čímž se přispívá k zachování tradic, zvyklostí a kulturního dědictví včetně rozvoje volnočasových a sportovních aktivit.

Prostorů pro aktivní i pasivní pojetí volnočasových aktivit je v území poměrně dost, i když nejsou rovnoměrně rozmístěny, stejně dosažitelné a mají různou úroveň vybavení. Zejména pro aktivní kulturní i sportovní aktivity je vybavení většinou nedostačující.

Kultura podmiňuje celkovou kvalitu života v obcích, neboť je součástí podmínek stability společnosti. Je zdrojem zábavy, předmětem volnočasových aktivit a přispívá k nezbytnému rozvoji spolkového a společenského života.

Vybavenost obcí pro **sportovní** vyžití je na různé úrovni. V převážné většině obcí, kromě dvou – Stanovice a Zábřezí-Řečice jsou k dispozici sportovní (fotbalová), dětská či víceúčelová hřiště.

V oblasti **kultury** je vybavenost obcí spíše podprůměrná. Z provedeného dotazníkového šetření se zástupci obcí vyplynulo, že knihovna a kulturní (společenský) dům se nachází ve čtyřech obcích, muzeum jen ve dvou a kino pouze ve spádovém městě Dvůr Králové nad Labem. Pro kulturní aktivity jsou v obcích využívány i prostory sborů dobrovolných hasičů a dalších organizací, převážně TJ Sokol.

Co se týče společenských akcí, v každé z obcí se každoročně koná několik akcí typu ples, diskotéka, zábava, trhy, poutě.

V obci Mostek, Zábřezí-Řečice a ve Dvoře Králové n.L. jsou také k dispozici veřejná koupaliště.

Nezastupitelnou roli v životě občanů na území Královédvorska zaujímají organizace dobrovolných hasičů. Dobrovolní hasiči jsou nositeli nejrůznějších kulturně sportovních společenských aktivit i v těch nejmenších obcích či částech obcí.

Kromě nich působí v území sportovní organizace, ale i neziskové organizace zaměřené na kulturní aktivity, sociální služby, ekologii a další. To platí zejména pro Dvůr Králové nad Labem, kde nalezneme i bohatou zájmovou činnost – rybářský svaz, svaz chovatelů, klub kaktusářů, kynologický svaz atd.

Dle průzkumu, který MAS provedla v samotných obcích, vyplývá bohatá spolková činnost.

Tabulka 7 Volnočasové organizace a vybavení v obcích MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[24]

	Stanovice	Borovnička	Zábřezí-Řečice	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Doubravice	Dvůr Králové n. L.	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	Kuks
Sokol				ANO	ANO			ANO	ANO		ANO	ANO
Sbor dobrovolných hasičů	ANO			ANO	ANO	ANO		ANO		ANO		ANO
Myslivecké sdružení				ANO	ANO			ANO	ANO	ANO		
Kopaná					ANO			ANO		ANO		
Tenis			ANO					ANO				
Volejbal			ANO		ANO			ANO				ANO
Hokej								ANO				
Jiné sportovní spolky					ANO		ANO	ANO		ANO	ANO	ANO
Divadelní spolek, hudební					ANO			ANO		ANO		
Fotbalové hřiště					ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO
Víceúčelové hřiště		ANO		ANO	ANO			ANO	ANO	ANO		ANO
Dětské hřiště				ANO	ANO		ANO	ANO		ANO	ANO	ANO
Tenisové kurty			ANO		ANO			ANO		ANO	ANO	
Tělocvična, sokolovna				ANO	ANO	ANO		ANO	ANO		ANO	ANO
Koupaliště			ANO					ANO		ANO		
Krytý bazén												
Kluziště					ANO			ANO				
Střelnice					ANO							
Bowling								ANO				
Golf a jiná hřiště								ANO		ANO		ANO
Spolkový/kulturní		ANO		ANO	ANO	ANO		ANO	ANO			
Dům pro volný čas dětí								ANO			ANO	
Veřejná knihovna					ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO
Muzeum					ANO			ANO				ANO
Galerie								ANO				ANO
Obřadní síň					ANO			ANO	ANO	ANO		
Sakrální stavba		ANO			ANO			ANO	ANO	ANO	ANO	

[24] *Zdroj: MAS Královédvorsko*

6 Bydlení

6.1 Domovní a bytový fond

Z údajů ze sčítání lidu, domů a bytů (SLDB 2011) je patrný mírný nárůst počtu obydlených domů i trvale obydlených bytů na MAS Královédvorsku. Vybavení domovního fondu můžeme hodnotit jako standartní. Podle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje (PRVKÚK) je asi 99% obyvatel napojeno na vodovod a 93% na kanalizaci. Průměrné stáří bytového fondu v Královehradeckém kraji je 43,2 let (zdroj: Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2006-2015). V rámci celorepublikového srovnání tak disponuje čtvrtým nejstarším domovním fondem a lze očekávat značné prostředky pro udržování a zlepšování kvality bytového fondu a potřebu jeho nahrazování novou bytovou výstavbou.

Významnou součástí bytového a domovního fondu jsou byty (resp. domy) trvale neobydlené, většinou z důvodu rekreačního využití nebo pro technickou nezpůsobilost. Nejvyšší podíl rekreačních domů mají v Horní Brusnici, v Bílé Třemešné, v Borovničce a v Mostku. Celkově se v posledních letech zvedl zájem o bydlení na vesnicích, kde jsou ceny pozemků o něco levnější.

6.2 Bytová výstavba

Intenzita bytové výstavby Královédvorska podle údajů z Českého statistického úřadu ve srovnání s údaji za Královéhradecký kraj výrazně zaostává. V průběhu let 1994 – 2002 zde bylo postaveno 16 bytových domů s 182 byty. V dalším období se bytová výstavba zpomalila a byla zajišťována pouze individuální výstavbou. V roce 2006 začala výstavba v lokalitě bývalých uhelných skladů v Tylově ulici, realizovaná soukromým investorem. Plánovaná kapacita jsou 4 bytové domy s celkem 69 byty. V roce 2015 bylo již v užívání 29 bytů.

K rozsáhlejší bytové výstavbě je připravena lokalita v jižní části města směrem k Lipnici (Alešova ulice), kde je prostor pro výstavbu 24 rodinných domů (RD). V roce 2015 bylo v užívání 7 RD, 3 RD byly ve výstavbě.

Třetí hlavní lokalitou pro výstavbu je Nepraktova ulice (Městská Podstráň – Sylvárov) s kapacitou 23 pozemků pro rodinné domy. V roce 2015 bylo v užívání 8 RD a 4 ve výstavbě.

Tabulka 8 Vydaná stavební povolení na Královédvorsku od roku 2010 - 2014[25]

	2010	2011	2012	2013	2014
SP pro novou výstavbu	90	84	47	51	36
Vznik bytů novou výstavbou	52	42	22	21	19
SP pro změny stáv. staveb při vzniku bytů	12	5	2	4	2
Vznik bytů změnou stávajících staveb	19	7	3	5	7
SP pro změny stáv. staveb - nevznikají byty	57	74	47	33	19
Vznik bytů celkem	71	49	25	26	26
SP vydaných celkem	**159**	**163**	**96**	**89**	**57**

Všeobecná ekonomická stagnace se promítla i do investičních aktivit občanů. Počet vydaných stavebních povolení, dle údajů Stavebního úřadu MěÚ Dvůr Králové nad Labem, od roku 2011 poklesl.

Tabulka 9 Souhrnná tabulka bydlení na území MAS Královédvorsko (2001 – 2012)[26]

	Stanovice	Borovnička	Zábřezí-Řečice	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	Kuks	celkem
počet obyvatel 2012	60	201	150	360	1 350	155	369	16 098	437	1 296	683	254	**21 413**
Dokončené byty celkem 2001-12 (vč.	1	2	2	9	21	2	7	269	12	25	41		**398**
Dokončené byty v rodinných domech	1	1	2	9	20	2	3	142	7	18	38		**250**
Dokončené byty v bytových domech	0	0	0	0	0	0	0	54	0	0	0		**54**
Obydlené domy - stav sčítání 2011	23	60	40	95	361	51	120	2908	125	266	201	66	**4 316**
Obydlené byty - stav sčítání 2011	25	71	46	119	494	63	138	6248	168	498	220	93	**8 183**
Hospodařící domácnosti - stav	28	77	49	123	517	66	153	6671	177	534	251	101	**8 747**
počet domácností na jeden nový byt	28	39	25	14	25	33	22	25	15	21	6		**22**
počet obyvatel na jeden nový byt	60	101	75	40	64	78	53	60	36	52	17		**54**

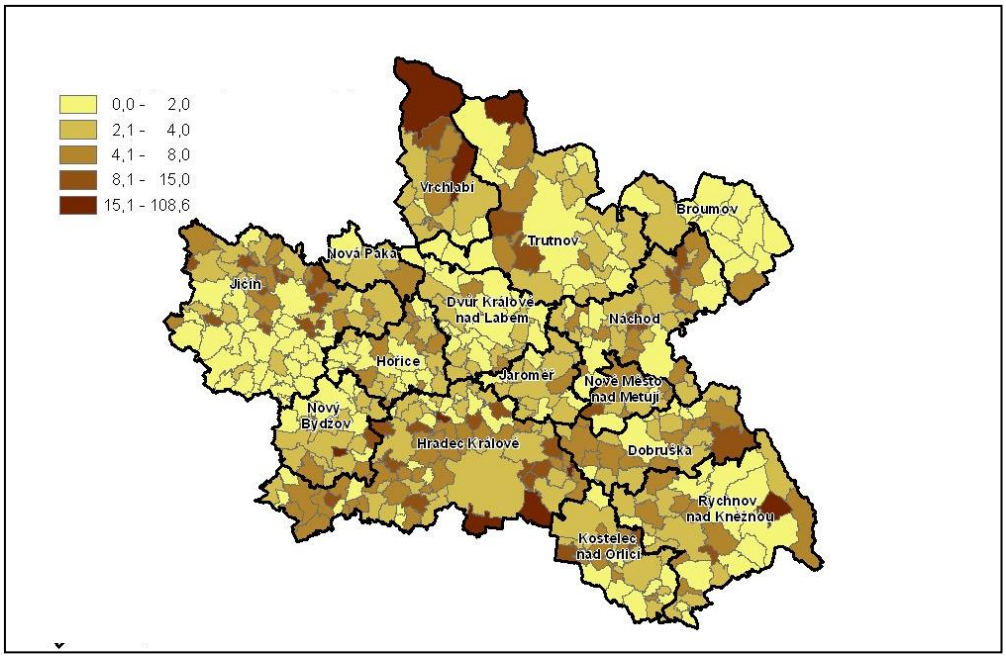
[25] *zdroj: MěÚ Dvůr Králové nad Labem, Odbor VÚP*

[26] *zdroj: ČSÚ*

Na území MAS se dle sčítání z roku 2011 nahází celkem 4 316 obydlených domů a v nich celkem 8 183 obydlených bytů pro 8 747 hospodařících domácností. Od roku 2001 do roku 2012 bylo na území MAS postaveno celkem 398 nových bytů převážně v rodinných domech. Bytová výstavba je omezena pouze na Dvůr Králové nad Labem, kde vzniklo 54 nových bytů. Nejrušnější stavební činnost je v obci Nemojov, kde vychází jeden nový byt na 17 obyvatel. Naopak nejhorší je v Borovničce, kde je jeden nový byt na 100 obyvatel. Průměrně celá MAS má 54 obyvatel na jeden nový byt.

Obrázek 11 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle obcí v Královéhradeckém kraji[27]

K 31. 12. 2014

Vývoj problematiky bydlení a dostupnost bytů v rámci Královéhradeckého kraje v mnoha ukazatelích se výrazně neliší od jiných krajů v České republice. Problematickým se stává celkově starší bytový a domovní fond, vysoký podíl neobydlených bytů a pokles výstavby nových bytů a domů (Strategie Královéhradeckého kraje 2006-2015). Rozvoj bydlení v celém území MAS ovlivňují zejména demografické a ekonomické ukazatele. Nepříznivým demografickým vývojem, kdy klesá celkový počet obyvatelstva, ale zvyšuje se počet domácností, vzrůstá také poptávka po možnostech bydlení.

[27] *zdroj: MAS Královédvorsko*

7 Doprava

MAS Královédvorsko patří mezi regiony s poměrně hustou dopravní sítí a s výhodnou polohou území. Problémem však zůstává špatný stav a technická zanedbanost regionální silniční sítě odrážející se v nedostatečných parametrech, dopravních závadách včetně nedostatečné kapacity nebo kvality.

7.1 Silniční doprava

Území MAS Královédvorsko leží dosud mimo hlavní silniční trasy České republiky. V území je umístěna jedna z variant plánované rychlostní silnice D11 (R11), tj. prodloužení dálnice z Prahy do Hradce Králové a dále do Polska.

Základní komunikační skelet území MAS tvoří poměrně krátký úsek silnice I. třídy (I/37 Jaroměř – Trutnov), vedený z hlediska polohy vůči městu Dvůr Králové nad Labem tangenciálně ve vzdálenosti cca 3 – 5 km východně od kraje souvislé zástavby. Jedná se o koridor budoucí rychlostní silnice R11. Základní kostru dále tvoří šest silnic II. třídy. Zbývající komunikační síť je tvořena blíže nespecifikovaným množstvím místních silnic III. třídy. Kvalita sítě místních komunikací v území MAS neodpovídá nárůstu v silniční dopravě a rozvoji individuálního motorismu.

Přehled významných silnic v samotném území MAS Královédvorsko je uveden následovně:

II/ 299 – sběrná a obslužná komunikace místního významu. Úsek této komunikace vede územím od severu k východu podél řeky Labe. Komunikace zajišťuje spojení se silnicí I/16 směr Hostinné a propojuje obce Nemojov – Verdek (okrajová část Dvora Králové nad Labem), město Dvůr Králové nad Labem, a Choustníkovo Hradiště.

II/300 – velmi významný komunikační tah vedoucí z Trutnova přes Kocbeře, Dvůr Králové nad Labem, jeho místní část Lipnici do Hořic, kde se napojuje na rychlostní komunikaci I/35 – E442 vedoucí směrem na Hradec Králové.

II/325 – silnice procházející celou západní částí území od severu k jihu. V území MAS prochází obcemi Mostek, Dolní Brusnice, Bílá Třemešná a Doubravice, dále se pak napojuje na komunikaci I/35 vedoucí z Liberce do Hradce Králové, Olomouce a Lipníka nad Bečvou.

II/284 komunikace vedoucí ze směru Semily – Nová Paka, dále pak jihozápadní částí území, kde prochází Bílými Poličany a dále se napojuje na II/325 vedoucí do Hradce Králové.

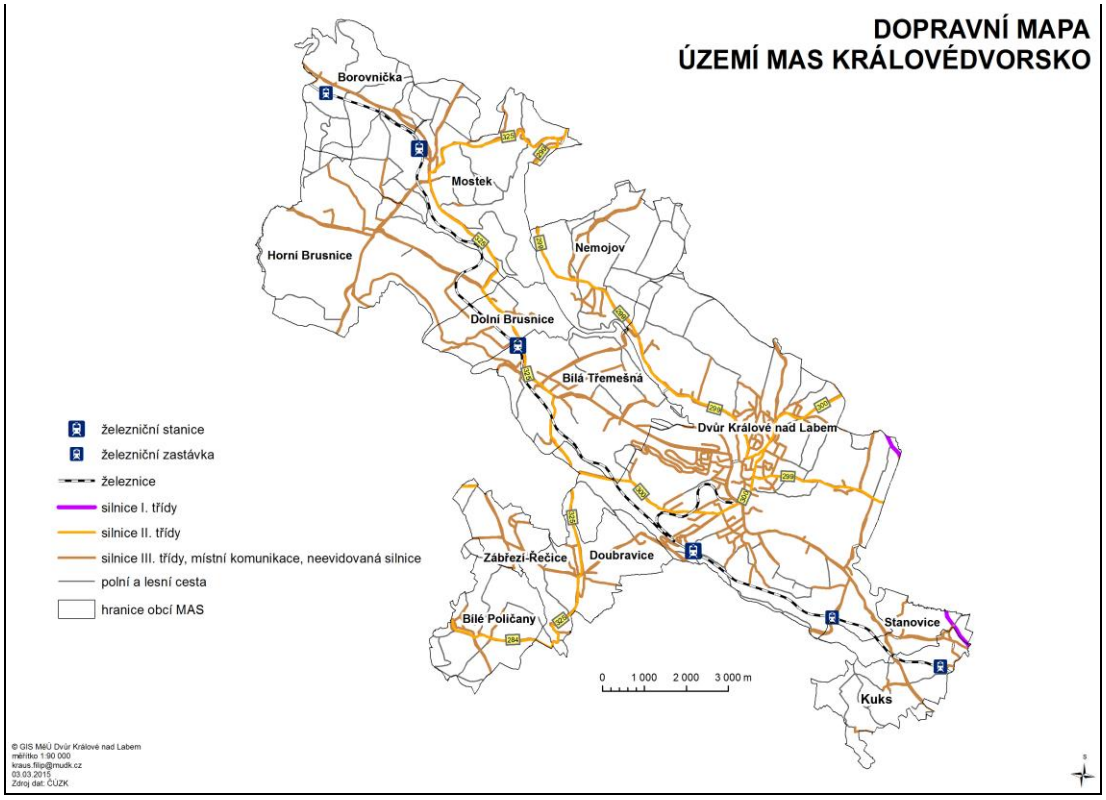
Síť ostatních komunikací je tvořena blíže nespecifikovaným množstvím komunikací III. třídy účelově obslužného charakteru. Kvalita jejich povrchu je rozdílná, posuzovány jsou především z hlediska současného dopravního využití, dále pak pro případné rozšíření jejich sítě (cyklistické trasy apod.).

7.2 Železniční doprava

MAS Královédvorskem prochází od roku 1858 jedna z prvních železnic v Čechách Pardubicko-liberecká dráha, spojnice německých zemí a severních Čech s Vídní. Její zásadní význam v posledních letech poklesl.

Územím MAS prochází pouze jediná železniční trať (v kategorii celostátních): č. 030 Jaroměř – Dvůr Králové n. L. – Stará Paka – Semily – Turnov. Trať je v celém úseku jednokolejná, neelektrifikovaná. Její význam je jak v osobní denní přepravě do zaměstnání a do škol, tak v rekreační dopravě. V nákladní přepravě, která představuje v současné době frekvenci 8 vlaků/den, převažuje přeprava hnědého uhlí ze severních Čech.

Obrázek 12 Doprava na území MAS Královédvorsko[28] k 1. 1. 2015

[28] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

7.3 Veřejná hromadná doprava

Hromadná doprava osob je zajišťována především veřejnou linkovou autobusovou a vlakovou dopravou. Vlakové spojení je řešeno ve výše uvedené „Železniční dopravě“. Co se týče autobusové dopravy je provozována převážně dopravcem OSNADO s. r. o..

V současné době jsou všechny obce na území MAS (kromě obce Stanovice, která nemá ani vlakovou ani autobusovou zastávku) napojeny na autobusovou hromadnou dopravní síť. Počet zastávek v jednotlivých obcích na území MAS je různý. Autobusovým dopravním centrem je Dvůr Králové nad Labem. Ze Dvora Králové je zajišťována doprava nejen příměstská, ale i dálková.

Ve Dvoře Králové nad Labem má autobusová doprava daleko větší význam než doprava vlaková. Je to ovlivněno poměrně velkou vzdáleností železniční zastávky od středu města. Mezi autobusovým nádražím a železniční stanicí funguje dobré spojení.

7.4 Letecká doprava

Jihovýchodně od města Dvůr Králové nad Labem je situováno letiště pro lehká a sportovní letadla s obvyklou hmotností 2 000 kg (možná hmotnost až 5 700 kg). Letiště je využíváno Aeroklubem, který provozuje hlavně vyhlídkové lety. K vybavení letiště patří řídící věž, provozní budova a hangáry. Napojení letiště je po účelové komunikaci od silnice III/29915 z Boru.

7.5 Cyklodoprava

Na území MAS je cyklodoprava, vyjma trávení volného času, využívána na přemísťování osob do práce, školáků do škol a zájmových kroužků. Tento druh dopravy je vhodný a šetrný k životnímu prostředí a měl by se tento způsob dopravy co nejvíce upřednostňovat.

8 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura je v území zastoupena zásobováním energiemi (teplo, elektřina, plyn), obsluhou telekomunikačních sítí a rozvodem vodovodních a kanalizačních sítí.

Centrálním zdrojem tepla (CZT) v daném území je městská teplárna TDK, která zajišťuje výrobu a rozvod páry, za současné výroby elektrické energie kogeneračním způsobem. Přibližně 87% tepla je dodáváno průmyslovým závodům, 11% tepla je dodáváno pro obyvatelstvo, 2 % je vlastní spotřeba.

TDK jako významný tepelný zdroj splňuje všechny požadované ekologické limity kladené na takovéto zdroje.

Tabulka 10 Přehled technické infrastruktury v jednotlivých obcích MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[29]

	vodovod	Kanalizace s ČOV	kanalizace dešťová	plynovod	obecní rozhlas
Bílá Třemešná	94%	78%	ne	44%	ano
Bílé Poličany	90%	ne	ano, část obce	90%	ano
Borovnička	8%	ne	ne	ne	ano
Dolní Brusnice	98%	47%	47%	ano	ano
Doubravice	90%	ne	20%	ano	ano
Dvůr Králové n. L.	95%	86%	ne	ano	ano
Horní Brusnice	95%	2%	ano	65%	ano
Mostek	90%	70%	ne	40%	ano
Nemojov	98%	98%	ne	ne	ano
Stanovice	99%	ne	ne	5%	ne
Zábřezí-Řečice	90%	ne	20%	ne	ano
Kuks	90%	ano	ne	ano	ano

8.1 Zásobování vodou

Řešené území se nachází v místech Královédvorské synklinály, která je významným zdrojem podzemní vody. Vydatnost zdrojů ve Dvoře Králové nad Labem a blízkém okolí je 116,5 l/s. Provozovatelem veřejných vodovodů jsou Městské vodovody a kanalizace Dvůr Králové n. L. s. r. o. dále zbytek území pokrývají menší vodovodní systémy provozované obcemi. Ostatní sídla jsou většinou zásobována pitnou vodou z vlastních studen odběratelů. Z tabulky vyplývá, že všechny obce MAS mají vodovod.

[29] zdroj: MAS Královédvorsko

8.2 Kanalizace

Kanalizace ve městě Dvůr Králové nad Labem (ČOV pův. v majetku Tiba a. s., nyní v soukr. Vlastnictví Evorado Import a. s.). Na kanalizaci je připojeno cca 86% bytového fondu města, což je pod úrovní srovnatelných měst. V zázemí města je situace odkanalizování a čištění odpadních vod velmi špatná. Vybudovanou kanalizaci nemají obce Bílé Poličany, Borovnička, Doubravice, Stanovice a Zábřezí-Řečice.

8.2 Zásobování plynem

Město Dvůr Králové nad Labem a obce v jižní části území jsou napojeny na vysokotlaký plynovod (VTL), který územím prochází od jihovýchodu, podél jihozápadního okraje Dvora Králové se stáčí na severozápad, kde opouští území směrem na Hostinné. Z vedení VTL jsou odbočeny přípojky k jednotlivým regulačním stanicím. Podíl připojení (77 % bytů ve městě Dvůr Králové n. L.) zaostává za srovnatelnými městy. V obcích Borovnička, Nemojov a Zábřezí-Řečice dosud plynovod nemají.

8.3 Zásobování elektrickou energií, telekomunikace

Do území MAS vstupují koridory vrchního kmenového vedení 110 kV a 35 kV. Z nich odbočují trasy vrchního vedení distribuční sítě VN 35 kV. Potřeba elektrické energie je částečně kryta i ze zdrojů ležících v řešeném území. Vedlejším zdrojem situovaným přímo v oblasti je vodní elektrárna (VE) Les Království o výkonu 2 x 560 kW, MAVE (malá vodní elektrárna) na jezu a MAVE Žírečský mlýn. V centru města je využívána k výrobě elektrické energie kogeneračním způsobem Městská teplárna Dvůr Králové nad Labem (TDK) o výkonu generátorů 6 MW a 12 MW. Zásobování elektřinou je na sledovaném území bezproblémové.

Řešené území je plně pokryto telekomunikačními sítěmi, a to jak kabelovými, tak vzdušnými. S přechodem na převod signálu bezdrátovou technologií bylo odsunuto budování lokálních přípojek sítě do pozadí. Jsou využívány spíše páteřní sítě a z páteřní sítě je signál šířen bezdrátovou technologií (např. internet – WIFI). Mimo území MAS se nacházejí vysílače a radioreléové paprsky (významná RR stanice páteřní sítě RS Zvičina). Ve všech obcích patřících k MAS Královédvorsku se nachází místní rozhlas kromě Stanovic.

9 Životní prostředí

Kvalita životního prostředí v rámci MAS Královédvorsko je celkově na velmi dobré úrovni v porovnání s celorepublikovým průměrem. V rámci území MAS Královédvorsko není žádný významný znečišťovatel životního prostředí. Místně jsou to lokální topeniště na pevná paliva v individuální zástavbě ve všech obcích patřících k území. Čisté životní prostředí je důvodem zvýšeného zájmu o bydlení na území MAS Královédvorsku v posledních letech.

9.1 Klima a ovzduší

Čistota ovzduší v území je závislá na množství emisí i z širšího okolí a na meteorologické situaci. Na území MAS se nachází jedna manuální srážkoměrná stanice (Bílá Třemešná). Na území MAS se nenachází žádná klimatologická stanice. Nejbližší klimatologická automatická základní stanice mimo území MAS se nachází ve Velichovkách. Obecně MAS Královédvorsko lze charakterizovat jako území s nízkou imisní a emisní zátěží životního prostředí.

9.2 Vodní režim

Značná část území MAS spadá do Chráněné oblasti přirozené akumulace vody Východočeská křída. Územím protéká vodní tok Labe s přehradní nádrží Les Království. Oblast povodí Horního a Středního Labe je rozdělena na útvary povrchových vod (vod tekoucích a stojatých) – řeka Labe a její přítoky a útvary podzemních vod (Královédvorská synklinála).

V oblasti MAS Královédvorsko se nachází ochranné pásmo vodních zdrojů, především díky Královédvorské synklinále, která je jednou z největších zdrojů kvalitní pitné vody. Hlavním vodním tokem je tedy řeka Labe. Zásoby podzemních i povrchových vod se doplňují především na jaře vodou z tajícího sněhu a z jarních dešťů, letní a podzimní srážky jsou pouze doplňkovým zdrojem. Nejvýznamnější vodní nádrží je přehrada Les Království (Tešnovská) postavená na Labi nedaleko obce Bílá Třemešná. Podnětem k výstavbě stejně jako u mnoha jiných byla katastrofální povodeň v červenci 1897. Účelem vodního díla je zadržování velké vody, využití vodní energie a zásoba vody pro účely zemědělských závlah. Od úpadku textilní výroby ve Dvoře Králové nad Labem je znečistění řeky Labe zanedbatelné. Znečistění souvisí s erozí, splachy a lokálními zdroji znečistění.

Na území MAS se nachází dvě pozorovací stanice podzemních vod ČHMÚ (Dvůr Králové n. L., Dvůr Králové n. L. – Žireč). Dále jsou zde pozorovací stanice povrchových vod (Království – nádrž a Království.

Jakost povrchové vody je sledována před a za vodní nádrží Les Království, dále ČHMÚ monitoruje Labe ve Verdeku. Zbylá pracoviště jsou ve správě Zemědělské vodohospodářské správy. Jedná se o monitoring Brusnického potoku v Dolní Brusnici a Boreckého potoku u Mostku.

9.3 Hluk

Za nejvýznamnější zdroj hluku lze považovat dopravu. Především komunikaci č. I/37 a ve městě Dvůr Králové nad Labem komunikace č. II/299 a II/300. Dalším zdrojem hluku ve Dvoře Králové nad Labem je teplárna. Také veřejné vnitrostátní letiště Dvůr Králové n. L. (pro omezení hluku jsou zde lety motorových letadel pod 2 000 stop zakázány), může vadit obyvatelům bydlícím přímo v této lokalitě.

9.4 Odpady

Obce jsou podle zákon č. b238/1991 Sb. (zákon o odpadech) považovány za původce komunálních odpadů, vznikajících na jejich území. Komunální odpad obsahuje 7 druhů odpadu: domovní odpad z domácností, ostatní odpad z obcí podobný domovnímu odpadu, odděleně vytříděný domovní odpad s obsahem škodlivin, objemný odpad z domácností, ostatní objemný odpad z obcí, uliční smetky, odpad ze zeleně.

Na území MAS Královédvorsko působí:

- Svozové společnosti – Technické služby města Dvora Králové nad Labem. .
- Sběrné dvory - Technické služby města Dvora Králové nad Labem
- Výkupny odpadů - LUKAS TRADE s. r. o., Dvůr Králové nad Labem,
- Josef Jirouš – Sběrné suroviny a autodoprava JIKO, Dvůr Králové n. L,
- Milan Brdička KOPROZ, Dvůr Králové n. L.,
- Bohuslav Žižka, Dvůr Králové n. L.,
- Ing. Jiří Vidasov, Dvůr Králové n. L.,
- František Slanina, Mostek

Území MAS Královédvorsko využívá jako koncová zařízení:

- Třídící linky – nenacházejí se na území MAS Královédvorsko, nejbližší jsou Cvrček s. r. o., Vlčice a Marius Pedersen a. s., Rychnovek.

Zařízení pro nakládání BRO (biologicky rozložitelný odpad) – tato zařízení jsou kompostárny a biostanice. Zařízení pro nakládání s BRO na území MAS není, v územní blízkosti jsou Horní Labe a. s., Trutnov, Vladimír Pechan, Vlčice, ENERGO TOP BIO s. r. o., Vlčice.

Skládky – veškerý vyprodukovaný komunální odpad je vyvážen mimo území MAS. V současné době nejsou na zmiňovaném území žádné evidované černé skládky. Systém svozu a likvidace odpadů v MAS Královédvorsko je vyhovující. Množství kontejnerů na tříděný odpad je dostačující.

Na území MAS Královédvorsko není významný producent odpadu. Je zde také málo nebezpečného odpadu a všechen vyprodukovaný odpad je vyvážen mimo území MAS. Město Dvůr Králové nad Labem vydává každoročně odpadový kalendář, který je každé domácnosti distribuován zdarma. Ceny popelnic jsou zvýhodněny pro občany, kteří třídí odpad a mohou mít tudíž delší časový interval odvozu odpadu. Město Dvůr Králové nad Labem dává možnost pronajmutí kompostérů za dotovanou částku.

9.5 Ochrana přírody a krajiny

Území MAS Královédvorsko se nachází v Podkrkonoší, mimo ochranné pásmo Krkonoš. V území MAS Královédvorsko se nevyskytuje žádné území zařazené do soustavy Natura 2000. Z chráněných území jsou přítomna následující:

Ochranné pásmo památkové rezervace obce Kuks s přilehlým komplexem bývalého hospitálu a souborem plastik v Betlémě.

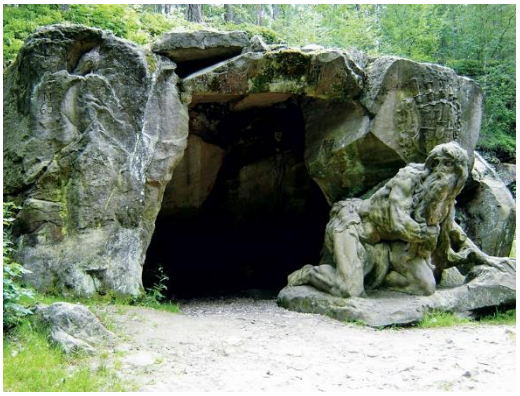
Památková rezervace Obec Kuks s přilehlým komplexem bývalého hospitálu a souborem plastik v Betlémě (vyhlášena r. 1971)

9.5.1 Národní kulturní památky

Na území MAS Královédvorsko se nachází:

- Národní kulturní památka Hospital Kuks (vyhlášena r. 1995), ID 84130
- Národní kulturní památka Betlém v Novém lese u Kuksu, soubor sochařských děl, ID 125520
- Národní kulturní památky Vodní elektrárna – přehrada Les Království v Bílé Třemešné, ID 682035841

Přírodní památky – Čertovy hrady

Čertovy hrady se nachází přibližně 4 km západně od Dvora Králové nad Labem. Je to krásná přírodní památka geologického charakteru. Na ploše 1,89 ha jsou svrchnokřídové pískovcové skalní útvary, skalní výchozy a rozsáhlé balvanové moře se smíšeným porostem a ojedinělými starými buky. K památce vede turistická značená cesta z Dvora Králové nad Labem.

Památné stromy – jedná se o mimořádně významné stromy. Tyto stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji. Okolo stromů je zároveň vymezeno ochranné pásmo, kde není dovolena žádná škodlivá činnost. Stromy mají jak ekologický tak historický význam.

Na území MAS Královédvorsko se nachází:

Dvůr Králové n. L. - dub letní (200 let), 2 lípy velkolisté (100 let),

Stanovice – Dub u Drahyně (300 let), 6 dubů letních (250 let),

Kuks – 3 lípy srdčité (100 – 150 let),

Horní Brusnice – třešeň ptačí (60 – 80 let),

Mostek – dub letní (100 let),

Bílé Poličany – dub letní (250 – 300 let),

Zábřezí-Řečice – lípa srdčitá (200 – 250 let, Zábřezí), lípa srdčitá (150 – 200 let, Řečice).[30]

Na území MAS Královédvorsko zasahuje nadregionální biocentrum 45 Les Království, na severní části biokoridor Les Království – K37, biocentra Čertovy hrady, Kašovské biocentrum, Pod hrází a Žirečská niva.

[30] Zdroj: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/pstromy/index.php?frame

10 Zemědělský půdní fond

Celková výměra území MAS Královédvorsko je 11 198 ha. Zemědělská půda celkem zaujímá 5 501 ha a nezemědělská půda celkem 5 213 ha. Pro zemědělství je nejpříhodnější široké údolí kolem Labe. Půdy jsou zde hluboké, výborně vododržné, slabě kyselé a umožňují v relativně příznivých klimatických podmínkách nejlepší provoz zemědělské výroby. Vysoká kvalita zemědělské půdy je ve Dvoře Králové nad Labem (v Lipnici, ve Zboží a v Žirči), v Horním Nemojově a v Nových Lesích. V průběhu roku 2006 je vybudována nová půlhektarová vinice na jižním svahu Kuksu.

Tab. č. 11 Využití půdy v MAS Královédvorsko k 31. 12. 2014[31]

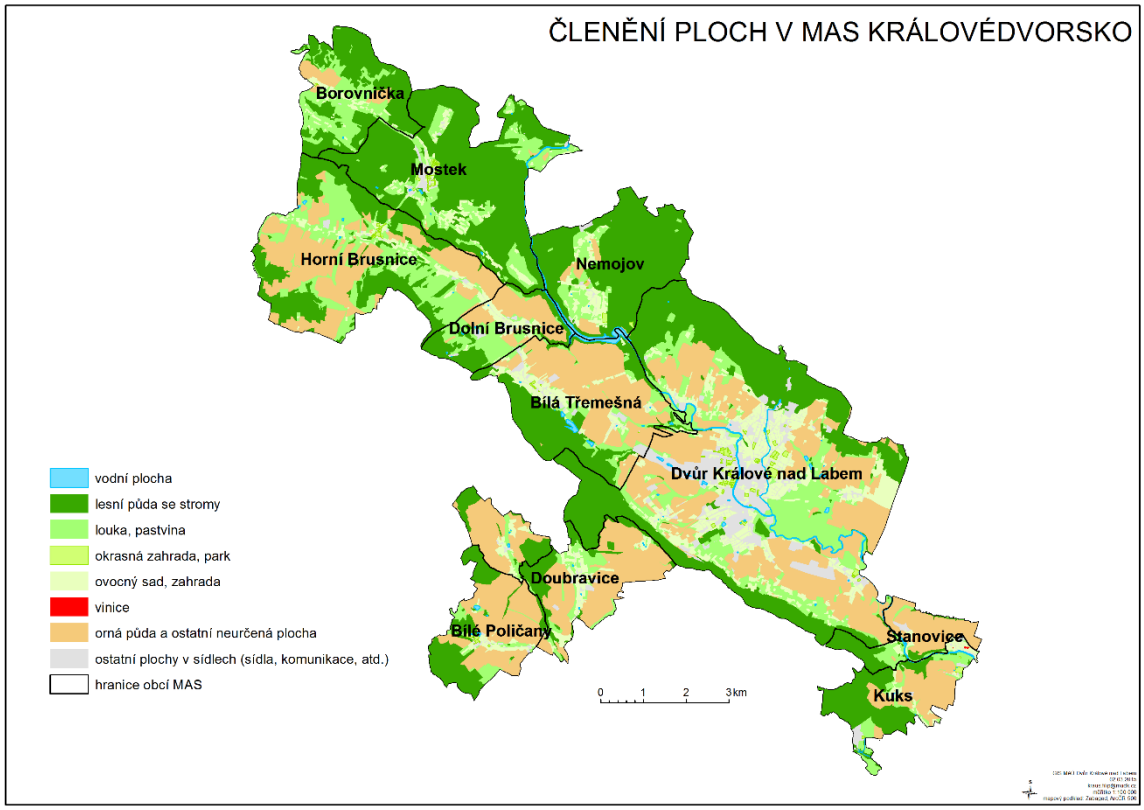
		Kuks	Stanovice	Borovnička	Zábřezí-Řečice	Dolní Brusnice	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	celkem
Zemědělská	Orná půda (ha)	190	140	95	140	119	424	229	349	1 065	457	35	42	**3 285**
	Chmelnice (ha)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**0**
	Vinice (ha)	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**0,5**
	Zahrady (ha)	22	5	14	11	17	53	15	32	271	27	41	38	**545**
	Ovocné sady (ha)	0,4	-	1	-	-	15	-	2	54	1	-	0	**73,4**
	Trvalé travní porosty (ha)	44	32	135	14	109	110	85	47	532	465	200	80	**1 854**
	Zemědělská půda celkem (ha)	256	177	245	164	245	603	330	430	1 922	950	276	161	**5 757**
Nezemědělská	Lesní pozemky (ha)	183	62	297	62	90	257	162	94	930	359	944	589	**4 030**
	Vodní plochy (ha)	3	6	4	3	9	28	3	2	77	8	13	13	**169**
	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	7	2	6	4	7	23	5	9	174	14	18	7	**276**
	Ostatní plochy (ha)	35	23	29	12	35	81	37	31	482	78	80	43	**967**
	Nezemědělská půda celkem (ha)	-	93	335	81	141	389	208	136	1 663	459	1 055	653	**5 306**
	Celková výměra (ha)	483	270	579	245	386	992	537	566	3 585	1 409	1 331	814	**11 198**

V současné době lze vypozorovat významný vývoj půdního fondu na území MAS. Ubývá orné půdy a ovocných sadů na úkor trvalých travnatých porostů v přibývajících zahradách. Relativně nízká intenzita zemědělské výroby neohrožuje jímání kvalitní podzemní vody. Zemědělská výroba je pouze tradiční, zaměstnávající starší věkovou skupinu pracujících.

[31] *zdroj: ČSÚ*

Za kladné stránky v oblasti zemědělské výroby lze označit obdělávání zemědělské půdy, které má pozitivní vliv na utváření krajiny. Mezi negativní jevy v oblasti zemědělství patří zničené zemědělské cesty a znečišťování místních komunikací zemědělskou technikou. Zároveň je patrný útlum zemědělské výroby, což se projevuje neutěšeným stavem zemědělských objektů a zemědělské techniky. Půda po zaniklých družstvech je obhospodařována cizími subjekty, které nemají vztah k regionu. Nepodporují vznik nových pracovních míst. Zemědělská půda je také poskytována subjektům, které se zaměřují na pěstování rychle rostoucích dřevin. Tím dochází k devastaci krajiny, vyčerpání zemědělského půdního fondu a nedostatku vody v krajině.

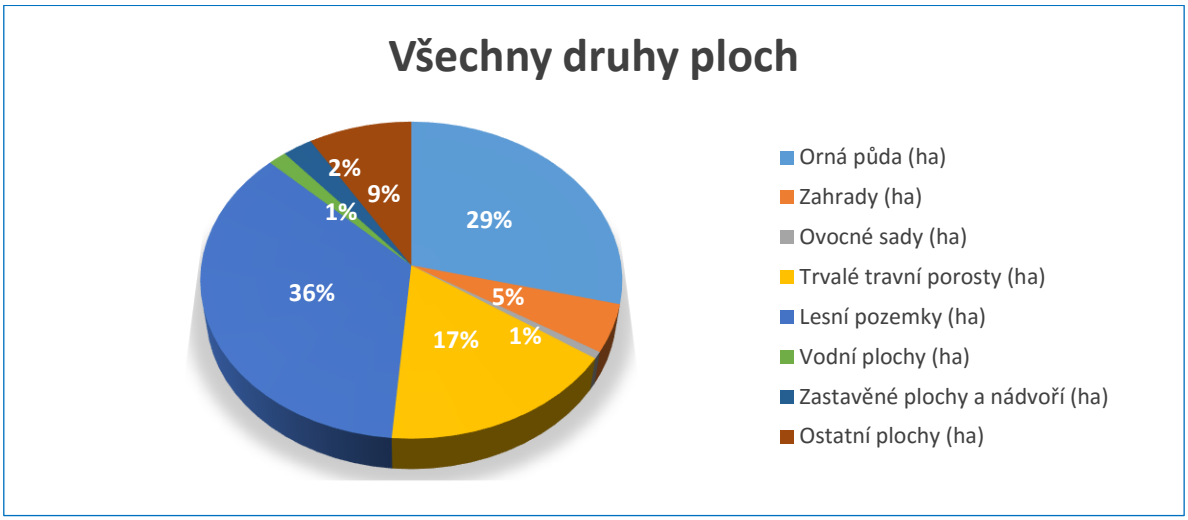
Obrázek 13 Členění ploch v MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[32]

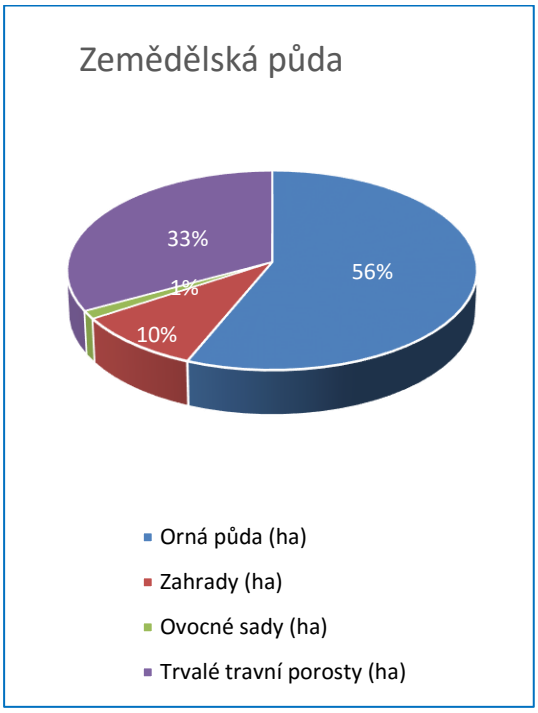

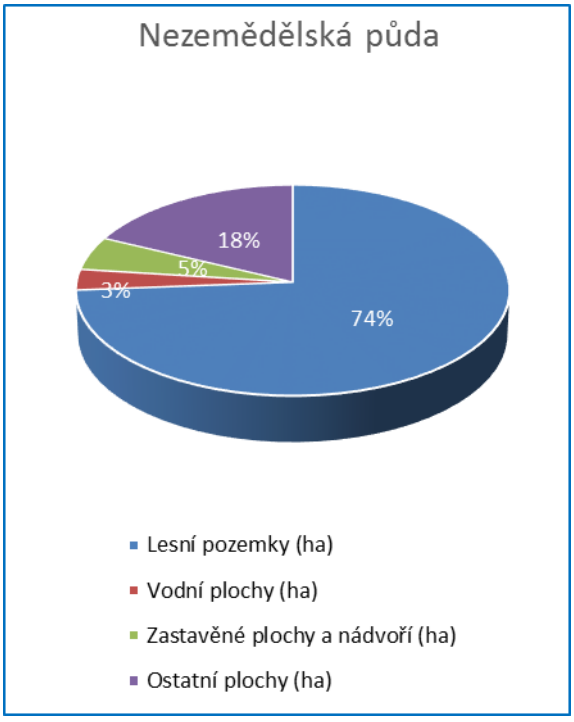
Z grafického znázornění skladby rozdělení území vyplývá, že orné půdy je zde 29% z celkové plochy území. V nadprůměrném zastoupení je zastoupení lesních pozemků 36% a trvalých travních porostů 17% což činí 53% plochy celého území.

[32] *zdroj: MAS Královédvorsko*

Graf 8 Zemědělské i nezemědělské plochy celkem na území MAS Královédvorsko[33] k 31. 12. 2014

Na území existovalo **několik velmi významných zemědělských center**, která ale po revoluci buď zanikla, nebo značně omezila svoji činnost. Ještě dnes je v některých obcích možné dohledat pozůstatky velkých zemědělských podniků, které byly umístěny především v tzv. střediskových obcích. **Bývalé**, ale i některé **stávající** zemědělské **objekty nyní chátrají**, neboť investic na modernizaci zemědělských podniků je velmi málo a zemědělští podnikatelé spíše využívají finanční prostředky na **modernizaci strojního a technologického vybavení**, které je většinou zastaralé a dosluhující.

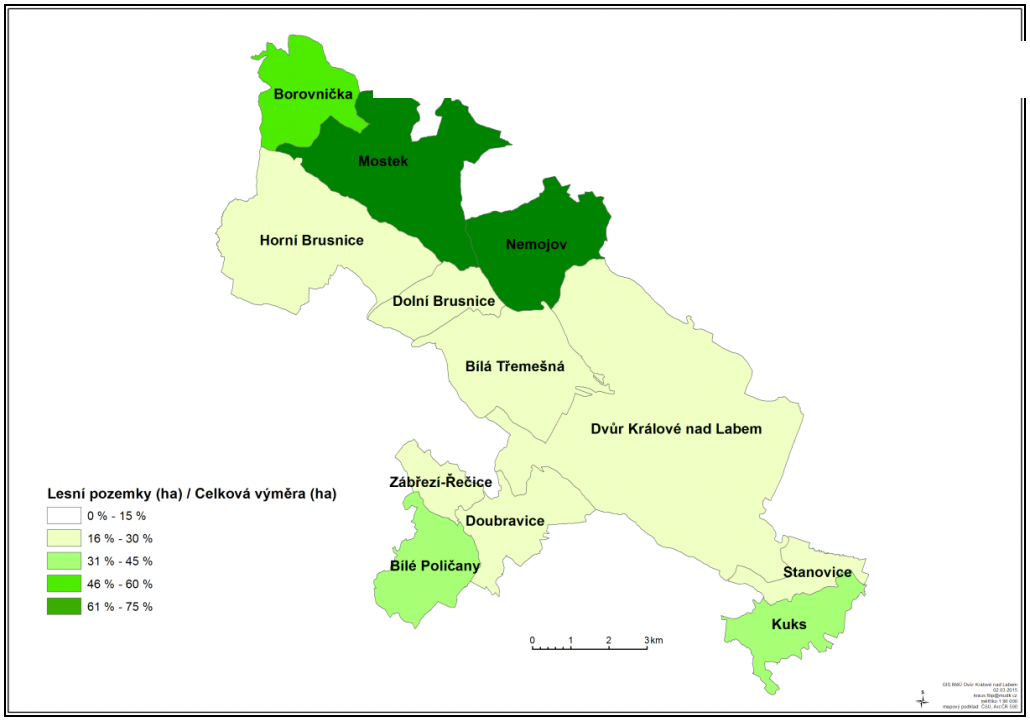
[33] *zdroj: MAS Královédvorsko, ČSÚ*

Rovněž důležité je **zajistit vzdělávání a výzkum** pro podnikatele v zemědělství, neboť bez kvalitního vzdělání a znalosti moderních trendů není možné úspěšně konkurovat jiným subjektům. Jako potřebné se pak jeví např. pořádání seminářů pro výrobce i odběratele či různé tematické kurzy.
Mimo to je důležitá podpora **ovocnářství a včelařství**.

10.1 Lesní hospodářství

MAS Královédvorsko je území s poměrně velkou plochou lesní půdy (36%). Je součástí přírodní lesní oblasti č. 23 – Podkrkonoší. V lesích výrazně převládá 3. lesní vegetační stupeň – dubobukový. Lesní pozemky se nacházejí nejvíce v obcích Mostek a Nemojov (61% - 75%), Borovnička (46% - 60%). Z listnatých stromů je zde zastoupen především buk, dub letní a dub zimní. Z jehličnanů je to smrk ztepilý, modřín a borovice lesní.

Obrázek 14 Podíl lesních pozemků – MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[34]

Na území MAS Královédvorsko je zastoupena také tzv. zeleň mimo les. V oblasti vodních toků se nachází dva typy porostů:

- porosty lužní vegetace (mimo zastavěná území)

[34] *zdroj: GIS MěÚ Dvůr Králové nad Labem*

- lipové aleje zpevňující břehy řek v oblastech městských aglomerací.

Doprovodnou zelení mimo les podél komunikací jsou březové aleje, mimo zástavby pak aleje ovocných stromů a místy i pyramidální topoly.

Pro lesnickou činnost je potřebné **budování a údržba lesních cest**, aby byla zajištěna průjezdnost a stejně tak potřebné jsou **investice do lesnických technologií** či **zpracování lesnických produktů** a jejich **uvádění na trh,** neboť je nutné zajistit konkurenceschopnost podnikatelů pracujících v lesnictví.

11 Vzdělávání, školství

Vzdělanost obyvatel významně ovlivňuje jak její strukturu, tak i naplňování ekonomických aktivit celého území MAS Královédvorska. Školství a vzdělání patří na tomto území mezi bezproblémové oblasti. Podíl obyvatelstva se školským vzděláním tu roste obdobným tempem jako v ostatních krajích na území ČR. Problémem je pouze nerovnoměrnost vzdělanostní struktury obyvatel, kdy venkovské oblasti vykazují výrazně nižší úroveň vzdělanosti. Ze specifických problémů v rámci vzdělanosti je možné zmínit dále také nedostatečný zájem o učební obory, s čímž souvisí nutnost lepší provázanosti středního a učňovského školství s potřebami trhu práce. Jednou z podmínek rozšiřování kvalifikace obyvatel je zajištění celoživotního vzdělávání, a tím zvyšovaní možnosti zapojení do místních hospodářských aktivit. Zvýšení kvality školství a návaznost škol na trh práce lze docílit i v rámci středního či základního stupně vzdělání.

Tabulka 11 Školy na území MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[35]

	Celkem za území MAS	Bílá Třemešná	Dvůr Králové n. L.	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov
Mateřská škola - POČET TŘÍD	**30**	3	23	1	1	2
Základní škola – jen první stupeň (1. – 5. ročník) POČET TŘÍD	**5**		3			2
Základní škola – jen druhý stupeň (6. – 9. ročník) POČET TŘÍD	**0**					
Základní škola – první i druhý stupeň (1. – 9. ročník) POČET TŘÍD	**91**	10	75		9	
Základní škola – celkem POČET TŘÍD	**96**	10	78		9	2
školy jednotřídní			1			
školy dvoutřídní						1
školy vícetřídní		1	5		1	
Počet škol celkem	**11**	**1**	**6**		**1**	**1**
Střední škola - obory gymnázií - POČET ŠKOL	**1**		1			
SŠ - obory středních odborných a praktických škol - POČET ŠKOL	**2**		2			
SŠ - obory středních odborných učilišť a odb. učilišť POČET ŠKOL	**1**		1			
Základní umělecké školy POČET ŠKOL	**1**		1			

[35] zdroj: ČSÚ

*V obcích Stanovice, Borovnička, Doubravice, Zábřezí-Řečice, Dolní Brusnice, Bílé Poličany a Kuks nejsou žádné školky a školy.

11.1 Mateřské školy a jesle

Na území MAS Královédvorsko je 13 **mateřských školek**. Ve Dvoře Králové nad Labem jsou 3 mateřské školy (MŠ Drtinova s 4 odloučenými pracovišti, MŠ Elišky Krásnohorské s 2 odloučenými pracovišti a 1 podniková mateřská škola zřízena akciovou společností JUTA. Mateřskou školku mají obce Bílá Třemešná, Mostek, Nemojov a Horní Brusnice.
Jesle na území MAS Královédvorsko nejsou.

11.2 Mateřské školy

Na území MAS Královédvorsko se nachází celkem 9 **základních škol**. Ve Dvoře Králové nad Labem jsou 4 základní školy a jsou to ZŠ 5. květen, ZŠ Podharď, ZŠ Schulzovy sady s odloučeným pracovištěm Legionářská, ZŠ Strž s odloučeným pracovištěm Žireč. V obcích Mostek a Bílá Třemešná jsou základní školy prvního i druhého stupně 1. – 9. ročník. V obci Nemojov se nachází základní škola prvního stupně 1. – 5. ročník.

Základní škola zřízená krajem je ZŠ a Praktická škola ve Dvoře Králové nad Labem pro žáky s vývojovými poruchami učení, s vadami řeči a s Aspergerovým syndromem. Další speciální základní školou je Základní škola Diakonie ČCE Vrchlabí – odloučené pracoviště Dvůr Králové nad Labe. Zde vzdělávají žáky se středně těžkým, těžkým a hlubokým postižením, kombinovaným postižením více vadami a autismem.
Ve Dvoře Králové n. L. jsou dvě speciální školy (Speciální škola Husův domov a Speciální ZŠ při léčebně zrakových vad). Výchovný ústav Husův domov je určen chlapcům s ukončenou školní docházkou, kterým byla soudem nařízena ústavní výchova. Léčebna zrakových vad ve Dvoře Králové nad Labem zůstala v republice posledním zařízením svého druhu. Věnuje se dětem se šilháním a tupozrakostí, které se v mladším věku dají zlepšit. Tato škola léčí a zároveň umožňuje výuku pro dlouhodobě hospitalizované děti.
Ve Dvoře Králové nad Labem vznikla základní umělecká škola (ZUŠ), která má otevřené 4 obory – hudební, výtvarný, taneční, literárně-dramatický.

11.3 Střední školy

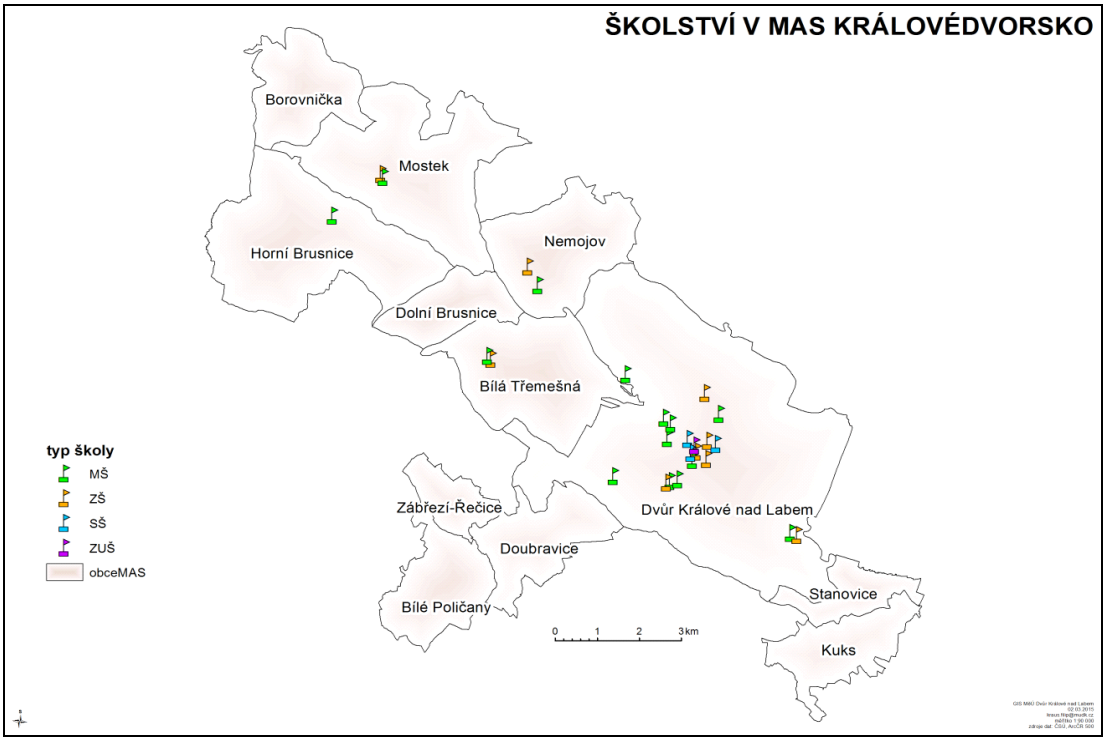
Střední školy na území MAS Královédvorsko jsou pouze ve Dvoře Králové nad Labem a to:

- Gymnázium Dvůr Králové nad Labem
- Střední škola informatiky a služeb
- Střední škola praktická (dvouletá) speciální obory

Všeobecné gymnázium nabízí čtyřleté a šestileté studium. Čtyřletá gymnaziální příprava, po ukončeném 9. ročníku ZŠ a šestiletá gymnaziální příprava, po ukončeném 7. ročníku ZŠ. Gymnázium nemá speciální studijní obory, žáci si sami vybírají své zaměření doplňkových předmětů.

Střední škola informatiky a služeb (SŠIS) v současné době nabízí studium maturitních oborů - aplikovaná chemie, hotelnictví, cestovní ruch, informační technologie, kosmetické služby a jeden učební obor - kadeřník.

Obrázek 15 Školství v MAS Královédvorsko k 1. 1. 2015[36]

[36] *zdroj: MAS Královédvorsko*

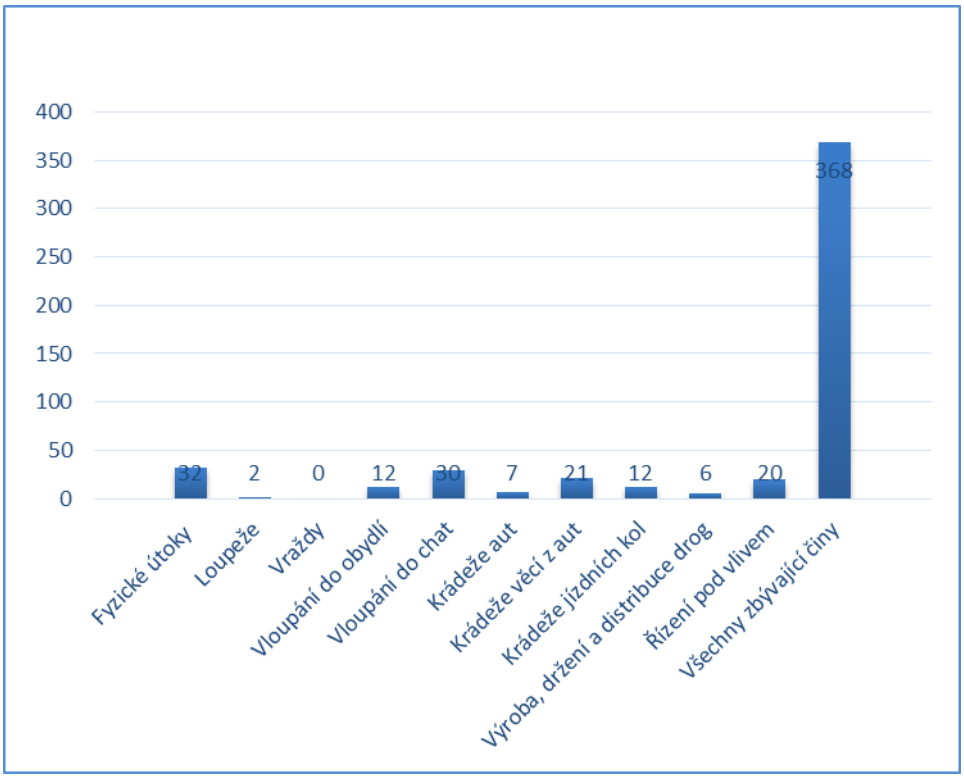
12 Bezpečnost

Otázka bezpečnosti, je obyvateli na území MAS Královédvorsko přijímána velice citlivě (vyplývá to z dotazníkového šetření a z veřejných jednání), ať se již jedná o osobní bezpečnost, či o bezpečnost v silniční dopravě nebo o bezpečnost osobního majetku. V dotazníkovém šetření uvedlo 15% občanů na MAS Královédvorsko svoji obavu o bezpečnost z hlediska nepřizpůsobivých občanů.

Služebna Policie ČR ve Dvoře Králové nad Labem

Na území MAS Královédvorsko je služebna Policie České republiky ve městě Dvůr králové nad Labem. Na daném území bylo zjištěno od dubna 2013 do března 2014 celkem 510 trestných činů (podle dat www.mapykriminality.cz). Z grafu vyplývá, že na sledovaném území nedochází k páchání závažné trestné činnosti.

Graf 9 Trestné činy na území MAS Královédvorsko (od dubna 2013 – 2014)[37]

Městská policie ve Dvoře Králové nad Labem

Ve Dvoře Králové nad Labem je také městská policie (dále jen MPDK), která byla zřízena vedením města, aby pomohla řešit otázku veřejného pořádku tj. drobnou kriminalitu, vandalismus,

[37] *zdroj: mapykriminality.cz*

přestupkovou oblast, prevenci kriminality a silniční bezpečnost. V současné době má 17 zaměstnanců, všichni zaměstnanci jsou strážníky s platným osvědčením. Městská policie nemůže sama vyřešit celkovou bezpečnostní situaci ve městě, může ji však výrazně zlepšit. V ostatních obcích MAS Královédvorsko nemají městské strážníky.

Hasičské záchranné sbory

Ve Dvoře Králové nad Labem byla otevřena 16. 11. 2010 nová stanice. Královédvorští profesionální hasiči se dočkali nové a modernější stanice, která vyrostla v prostoru bývalého krytu civilní obrany v Zátopkově ulici ve Dvoře Králové nad Labem. Na území MAS Královédvorsko jsou sbory dobrovolných hasičů ve Dvoře Králové, v Mostku, v Bílé Třemešné, v Dolní Brusnici, v Bílých Poličanech, ve Stanovicích, v Nemojově, v Borovničce, v Zábřezí-Řečici, v Doubravici a v Kuksu. Po účely plošného pokrytí území ČR jednotkami PO (požární ochrany) se dle operační hodnoty dělí do šesti kategorií JPO I až VI.

Silniční bezpečnost

Město Dvůr Králové nad Labem připravilo v rámci prevence a zvýšení bezpečnosti dopravy projekt s úsekovým měřením rychlosti. V roce 2014 to plánuje i v dalších lokalitách. Rychlost jízdy je měřena městskou policií mobilním radarem. Na několika místech ve městě Dvůr Králové n. L. jsou ukazatele rychlosti, jejichž umístění se nepravidelně mění. Další ukazatel se nachází v Horní Brusnici a Nemojově.

13 VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU Z POHLEDU AKTÉRŮ Z ÚZEMÍ

Vyhodnocení současného stavu z pohledu aktérů z území jsme schopni definovat, a to na základě třech proběhlých veřejných jednáních k tvorbě strategie, setkání pracovní skupiny a distribuovanému dotazníku po celém území MAS Královédvorsko. Zároveň také jsou k dispozici vybrané údaje od obcí, které nám do strategie chyběly. Tyto byly získány na základě osobních setkání se starosty /zástupci obcí/ MAS Královédvorsko, se kterými jsme v neustálém, vřelém kontaktu.

V průběhu podzimu 2013 a začátkem roku 2014 zorganizovala Místní akční skupina Královédvorsko sérii komunitních projednání k získání podkladů pro novou strategii rozvoje území. Aby bylo možné novou strategii kvalitně připravit, bylo nejprve potřeba získat postřehy od osob, žijících a pracujících v regionu, zjistit, co zde hodnotí kladně a co naopak považují za negativní na zdejším životě. Bylo důležité znát jejich a názory a připomínky k možnému řešení problémů.

Uskutečnila se také setkání pracovní skupiny, kde se v menším počtu místních aktérů řešila a rozebírala SWOT analýza pro území MAS Královédvorsko.

Tato jednání probíhala vždy ve Dvoře Králové nad Labem. Od diskutujících byly získány postřehy a názory, a to pochvalné i kritické, týkají se jak celého regionu Královédvorska, tak i vypovídající o situaci v jednotlivých obcích. Vše viz příloha č. Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie. Také na webových stránkách: http://www.maskd.cz/Default.asp?ID=4

14 SWOT ANALÝZA CELKOVÁ

SWOT analýza je standardní analytická metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání.
Zkratka SWOT pochází z anglických výrazů:
STRENGTH – silné stránky,
WEAKNESS – slabé stránky,
OPPORTUNITY – příležitosti,
THREAT – hrozby

Definování SWOT analýzy území Královédvorska probíhalo na několika veřejných jednáních a setkání pracovní skupiny viz http://www.maskd.cz/Default.asp?ID=119

Účelem této SWOT analýzy je zjištění slabých a silných stránek dotčeného území, vnějších příležitostí a hrozeb, odstraňování či omezování slabých stránek využitím vnějších příležitostí nebo omezování hrozeb posilováním silných stránek. Příležitosti, které se nabízí, nepřinášejí žádoucí efekty samy. Je nutno se pečlivě připravovat na jejich využití koordinací posilování silných stránek a přípravou projektů zaměřených i na získání vnější podpory.
Problematika definování silných nebo slabých stránek není jednoduchá, záleží na spolupráci zadavatele (MAS Královédvorsko) a zpracovatele studie (sama MAS kancelář Královédvorsko pod odborným vedením moderátora, animátora a vnějšího facilitátora). Je žádoucí, aby definice silných či slabých stránek byla neformální a aby odrážela vzájemné vazby stavu oblasti a navržených projektů.
Základním předpokladem je v rámci objektivity SWOT analýzy její vyhodnocení jak v rámci pracovních skupin pro zpracování strategie, tak její komunitní projednání širokým spektrem subjektů a osob (občané, s polky, podnikající subjekty, NNO sektor, obce, farnosti apod.), nikoli jen na úrovních obcí a měst.
SWOT analýzu je možné využít jako silný nástroj pro stanovení a optimalizaci strategie společnosti, projektu nebo zlepšování stávajícího stavu či procesů. SWOT analýza je užitečná, nicméně velmi záleží na její konkrétní aplikaci. Nelze se zaměřovat přespříliš pouze na její jedinou část - je potřeba hledat synergii v jejich propojení. Zde lze především o využití SWOT analýzy jako podpůrného nástroje pro tvorbu strategie území Královédvorska.

Obrázek 16 Využití SWOT analýzy[38]

[38] *Zdroj: MAS Královédvorsko*

Tabulka 12 Celková SWOT analýza [39]

Celková SWOT analýza vycházející z dotazníkového šetření a veřejných jednáních

	SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY
S1	Atraktivní cíle (ZOO, přehrada)	W1	Nedostatek pracovních míst
S2	Čisté ovzduší, velké lesy	W2	Nedostatek služeb pro turisty
S3	Dostatek lidských zdrojů	W3	Slabá podpora podnikání
S4	Historie regionu (textil, vánoční ozdoby)	W4	Špatná místní dopravní infrastruktura
S5	Juta – využití zahraničního kapitálu	W5	Absence studentského klubu, kultura
S6	Propojení obcí (cyklo, turistika)	W6	Meziobecní spolupráce / komunikace
S7	Koupaliště	W7	Komunikace veřejného a soukromého sektoru
S8	Dopravní dostupnost veřejnou dopravou	W8	Bezpečnostní prvky na silnicích
S9	Letiště pro dopravu		
S10	Sportovní zázemí		

	PŘÍLEŽITOSTI		HROZBY
O1	Dostavba dálnice	T1	Odliv produktivních sil
O2	Propojení turistických cílů (naučné, cyklo)	T2	Další úbytek pracovních míst
O3	Brownfields – využití opuštěných budov	T3	Stárnoucí populace
O4	Potenciál turistů, zejména z Polska	T4	Politická nestabilita
O5	Zahraniční investor	T5	Kriminalita
O6	Blízkost dalších turistických cílů (Krkonoše, Babiččino údolí)	T6	Zánik gymnázia
O7	Využití nezaměstnaných	T7	Nedobudování dopravní infrastruktury (dálnice)
O8	Zeměpisná poloha	T8	Povodeň
O9	Efektivnější využití kulturních míst	T9	Zrušení nemocnice, zhoršení zdravotní péče
O10	Větší využití obnovitelných zdrojů		

[39] *Zdroj: MAS Královédvorsko*

O11	**Zesplavnění Labe pro turisty**		

15 DEFINOVÁNÍ PRIORITNÍCH OBLASTÍ

Participativní i expertní metodou přípravy SCLLD bylo postupně definováno 6 prioritních oblastí/strategické cíle s 20 specifickými cíli a 17 opatřeními (viz kapitoly 3 Strategická část). Každé opatření naplňuje několik podporovaných aktivit definovaných analýzou problémů a potřeb jako stěžejních pro region MAS Královédvorsko. Dalším krokem v zapojení aktivních občanů do práce MAS a do rozvoje regionu bylo stanovit priority v rámci SCLLD, pro které bude MAS hledat možnosti financování přednostně a stanoví pro ně nejvyšší alokace v programových rámcích.

Místní akční skupina Královédvorsko vyzvala v roce 2013 širokou veřejnost, aby se k možnému rozvoji našeho regionu vyjádřila formou dotazníku. Aby MAS získala opravdu ucelený pohled, distribuovala ve svém území na 10 000 ks papírových dotazníků. K dispozici byl i online dotazník na webových stránkách MAS.

Veřejnosti byl zaslán dotazník, jehož účelem bylo stanovit priority v rámci SCLLD, která pro programové období 2014 – 2020 vyhodnocuje problémy a potenciál regionu a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření.

Dotazník pro veřejnost obsahoval otevřené i uzavřené otázky, u části otázek měli dotazovaní za úkol na škále 1 až 5 (známkování jako ve škole) ohodnotit stav v rámci vybraných témat/oblastí (podrobně uvedeno v příloze Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie – Výstupy z dotazníkového šetření).

Z celkového distribuovaného počtu, 10 000 ks dotazníků + online verze se vrátilo 284 zodpovězených.

V příloze Výsledky dotazníkového šetření na území MAS Královédvorsko – známkování je **nejlépe hodnocené** v současnosti (na školní dvojku) zázemí pro volný čas, zdravotní péče a životní prostředí.

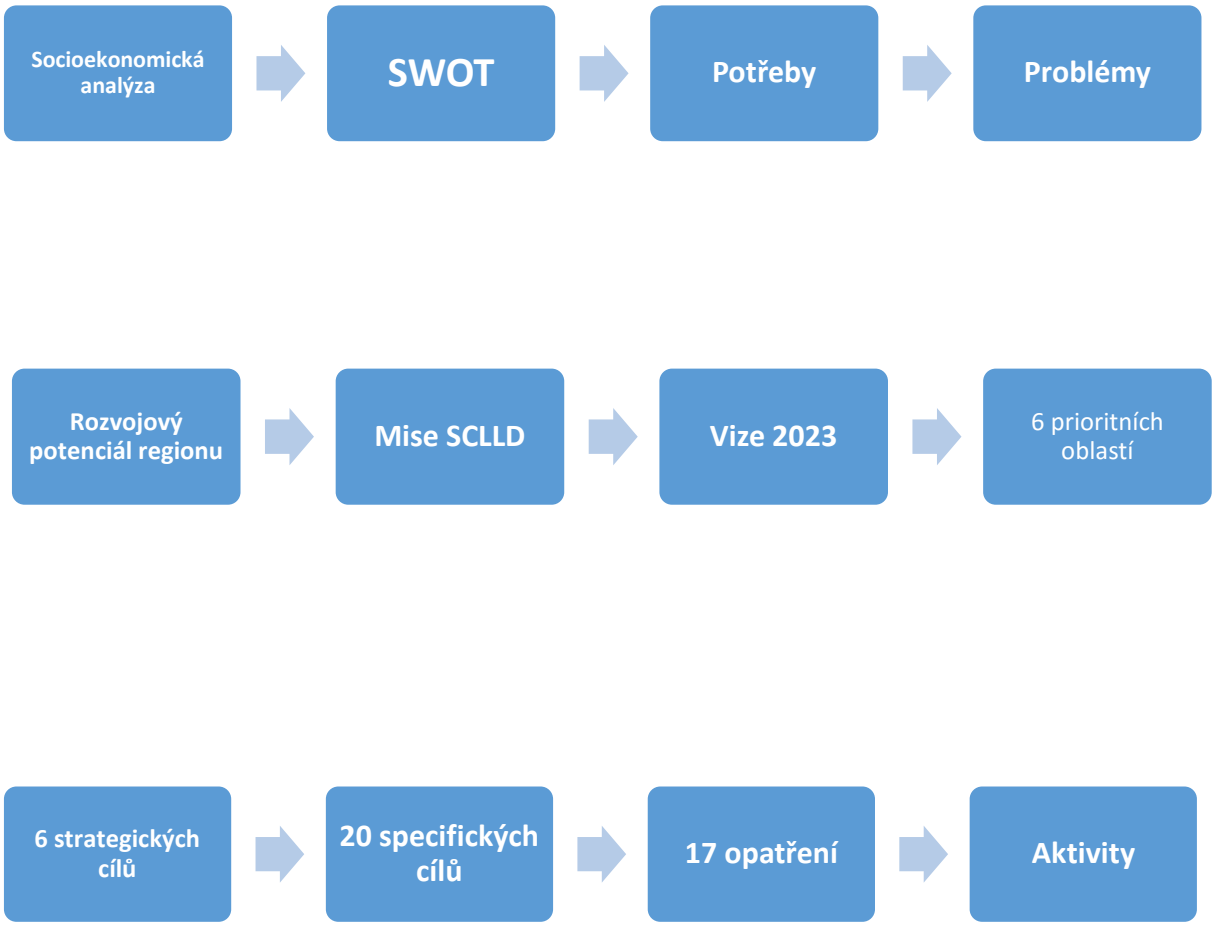
Nejhůře hodnocená je v současnosti (na školní 4-5) zaměstnanost v regionu, na 4 místní komunikace, na 3-4 kvalita bydlení, na 3 podpora cestovního ruchu a konkurenceschopnost místních podnikatelů.

Investovat v budoucnu by se mělo nejvíce jednoznačně do podpory zaměstnanosti, dále pak (bez pořadí) do konkurenceschopnosti místních podnikatelů, veřejných prostranství a zázemí pro volný čas.

Nejméně investovat (na školní 3) by se mělo do místních komunikací, dále pak do zemědělství, dopravní obslužnosti a nemovitých památek.

Vyhodnocení všech výstupů od místních aktérů z území je přiblíženo v příloze Popisu postupu zapojení komunity do vypracování strategie. Z výstupů z dotazníkového šetření, z veřejných jednání, z jednání pracovních skupin a z rozhovorů se zastupiteli obcí bylo definováno 16 rozvojových oblastí, z kterých bylo následně definováno 6 prioritních oblastí, jejichž naplňování prostřednictvím rozvojových a jiných aktivit povede k dosažení globálního cíle strategie regionu Královédvorska a naplnění její vize pro rok 2020.

SWOT analýza, Analýza problémů a potřeb, Rozvojový potenciál regionu a Prioritizace rozvoje regionu, jsou vstupy po formulaci navrhované části SCLLD a jsou převodovým můstkem mezi analytickou a navrhovanou částí SCLLD.

Výsledkem diskuze, vedené nad zpracovanými analýzami ze všech těchto jednání a dotazníkového šetření bylo **definování 16 rozvojových oblastí, kterými pro území Královédvorska jsou:**

ZAMĚSTNANOST, PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI, PODNIKÁNÍ
ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU
VOLNOČASOVÉ AKTIVITY
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, KOMUNIKACE
BEZBARIÉROVOST
KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ZACHOVÁNÍ A ROZVOJ ŠKOLSTVÍ
BEZPEČNÝ REGION
MARKETING REGIONU
ROZVOJ OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI
ROZVOJ SLUŽEB A ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH (obce)
PARTNERSTVÍ MEZI SEKTORY
SOCIÁLNÍ SLUŽBY
DOSTUPNÁ KVALITNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE + LÉKÁRENSKÁ SLUŽBA
DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST
REGIONÁLNÍ PRODUKTY

Z výše uvedených 16 prioritních oblastí k řešení v rámci regionu Královédvorska bylo pro období 2014 – 2020 následně definováno následujících **6 prioritních oblastí**, jejichž naplňování prostřednictvím rozvojových a jiných aktivit povede k dosažení globálního cíle strategie regionu Královédvorska a naplnění její vize pro rok 2020.

Obrázek 17 Prioritní oblasti Královédvorska[40]

[40] zdroj: MAS Královédvorsko

15.1 Zaměstnanost a podnikání (ekonomika regionu, výroba)

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S3, S4, S5, W1, W2, W3, W6, W7, O1, O3, O5, O7, O10, T1, T2, T3, T4

Nejpalčivějším problémem k řešení je pro Královédvorsko oblast ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ.

NEGATIVA	POZITIVA	ROZVOJOVÝ POTENCIÁL
•nedostatek pracovních míst •úbytek obyvatel z obcí a jejich migraci do větších měst, to se týká především mladých obyvatel, kteří nevidí dobrou perspektivu života na venkově •veřejnost vnímá také stárnutí současné populace v obcích •výrazný úbytek zemědělských podnikatelů	•významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu •dostatek lidských zdrojů	•veřejnost vnímá vysokou nezaměstnanost v regionu a s tím související potřebu opatření, která povedou ke snížení nezaměstnanosti •veřejnost by byla pro podporu podnikání v regionu a zvýšení počtu pracovních příležitostí •jednou z oblastí, které by měly být více podporovány v rámci podnikatelské infrastruktury, je problematika cestovního ruchu a s tím související infrastruktury (ubytovací kapacity, občerstvení, restaurace apod.), čímž by bylo dosaženo také snížení nezaměstnanosti v oblasti. •návrat základní prodejní sítě na venkov •spolupráce města s podnikateli •revitalizace a využití stávajících podnikatelských budov

15.2 Cestovní ruch

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S9, S10, W1, W2, W3, W6, W7, O2, O4, O6, O8, O9, O11, T1, T2, T4, T7, T8

S výjimkou Zoologické zahrady s africkým safari nemá region rekreační funkci a není cílovou destinací turistů. I samotnými obyvateli území byl cestovní a turistický ruch (penziony, úroveň turistických lákadel apod.) ohodnocen poměrně nízkými známkami a označen mezi prioritními oblastmi, kam by se mělo nejvíce investovat v budoucnu. Zvýšení turistického potenciálu a atraktivity míst na území Královédvorska bylo zmiňováno také na všech veřejných jednáních.

NEGATIVA	POZITIVA	ROZVOJOVÝ POTENCIÁL
•slabý marketing, propagace regionu •nevyhovující poloha nádraží ČD ve městě	•významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu •dostatek lidských zdrojů	•Projekty na přilákání a setrvání turistů v regionu - řešení propojení mezi atraktivními místy na území MAS •Využití potenciálu ZOO pro zvýšení atraktivity celého regionu •Dokončení dálnice D 11 (R 11)

15.3 Volný čas

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S1, S2, S3, S6, S7, S10, W3, W5, W6, W7, O2, O6, O9, T5, T3

Z dotazníkového šetření vyplynula poměrně vysoká spokojenost s oblastí sportovních a kulturních aktivit (možnostmi pro trávení volného času, nabídkou kulturních a společenských akcí, pořádáním tradičních oslav apod.) a se sportovišti a hřišti (příležitostmi pro sport vč. sportovních zařízení, dětskými hřišti apod.). Dále se místní aktéři celkem pozitivně zmiňovali i o činnosti spolků, neziskových organizací či pořádání kulturních a společenských akcí na území Královédvorska.
Nicméně, co se týče investic do budoucnosti, bylo zázemí pro volný čas označeno aktéry z území jako prioritní.

Na otázku: „Co je podle Vás potřeba nejdříve konkrétně vybudovat (provést) ve Vaší obci?“ označilo 23% obyvatel právě chybějící infrastrukturu na sportovní vyžití (dětí i dospělých) a málo prostor ke konání společenských akcí (zde se jedná především o obce, kde není kulturní dům, případně společenský sál). Řešením je rekonstrukce a výstavba sportovních zázemí, což bude řešeno SC 3.1 Zlepšit podmínky pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost.

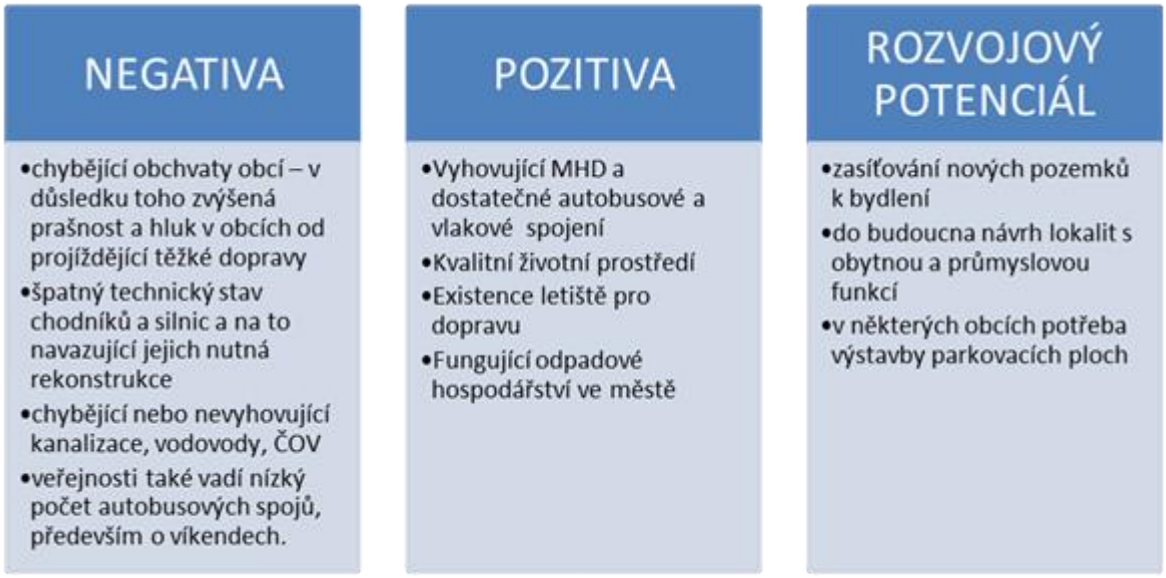

15.4 Doprava a technická infrastruktura

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S8, S9, W4, W8, O1, O2, O11, T4, T7

Z dotazníků pro veřejnost dále vyplynula nespokojenost se stavem místních komunikací, silnic, chodníků (údržba silnic, chodníků, stezek apod.) – označeno známkou 4. O něco lépe byla ohodnocena dopravní obslužnost (veřejná doprava - silniční a železniční, frekvence spojů apod.) a stav veřejných prostranství s ohledem na bezpečnost a zajištění bezpečnostních prvků na silnicích, což je ve SC 4.1 Zdokonalit stav dopravní infrastruktury.

V rámci otázek kladených na veřejných jednáních, ale i při rozhovorech se zástupci obcí, byla oblast dopravní a technické infrastruktury jednou z nejčastěji zmiňovaných.

15.5 Zdravotnictví a sociální služby

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S3, W1, W6, O7, O9, T1, T2, T9, T5

V rámci dotazníkového šetření mezi obyvateli obcí MAS Královédvorsko byla oblast sociální péče a zdravotnictví (dostupnost lékařské péče a sociálních služeb apod.) ohodnocena nejčastěji známkou 2, což není vůbec špatný výsledek.

Nicméně tato oblast byla zvolena jako jedna z důležitých, jelikož se často zmiňovala v rámci veřejných jednání potřeba rozšíření sociální a zdravotní včetně psychologické a psychiatrické péče do obcí. Zdůrazňována byla potřeba rozvoje terénních sociálních služeb. Potřebná je i rekonstrukce některých objektů veřejných služeb a vybudování dalších objektů. V oblasti zdravotních služeb je důraz kladen na řešení nedostatečné ambulantní zdravotní péče. Zdravotní péče se dostala i v dotazníkovém šetření mezi první oblasti, do kterých by se mělo investovat i v budoucnu.

15.6 Školství

Návaznost prioritní oblasti na SWOT: S3, S8, W1, W5, W7, O7, T1, T2, T6

Spokojenost se školstvím (dostupnost předškolních a školních zařízení apod.) byla obyvateli MAS Královédvorsko ohodnocena známkou 2-3. Dle informací z otevřených otázek dotazníku vyplývá, že veřejnost vnímá úroveň mateřských a základních škol v regionu jako dobrou. Jedinou výtkou k této oblasti je nízká kapacita mateřských škol, případně nutné investice do oprav škol, školek a s nimi souvisejících zařízení. Z veřejných jednání vzešly obavy ze sloučení Gymnázia Dvůr Králové nad Labem se Střední školou informatiky a služeb Dvůr Králové nad Labem. V současné době je situace již vyřešena. Občané města podepsali za záchranu gymnázia petici.

NEGATIVA	POZITIVA	ROZVOJOVÝ POTENCIÁL
•nedostatek středoškolského vzdělání na území MAS - nedostatečný počet škol •chybí studentský klub - kulturní vyžití pro mladé (a nekouřící) •zaměření školství na měkké obory (chybí černé řemeslo)		•zachování ZŠ i na malých obcích •stabilizace SOU a SŠ, propojení SOU a SŠ s podnikatelskou sférou •zvýšení počtu mateřských škol, popřípadě zvýšení kapacity stávajících

16 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů a potřeb území identifikuje potřeby území vycházející z problémů zjištěných komunitním způsobem a chce integrovanou formou využívat prostředky ESI fondů pro zajištění synergického dopadu investic realizovaných v rámci těchto nástrojů. SCLLD vychází ze specifických potřeb a rozvojového potenciálu území a realizací SCLLD dojde ke koncentraci podpory do území Královédvorska, koordinaci aktivit a zajištění jejich synergického efektu.

Problémy v jednotlivých oblastech byly zjištěny na základě komunitních setkání, terénních průzkumů a jednání tematických pracovních skupin, vyplynuly také ze samotné analýzy současného stavu regionu a jednotlivých oblastí a v neposlední řadě z dotazníků určených podnikatelským subjektům, školám, obecně prospěšným organizacím a představitelům obcí (březen 2014). Hlavním zdrojem je SWOT analýza, která v sobě všechny předchozí zdroje integruje. Problémy jsou uspořádány podle kapitol analytické části a představují všechny problémy regionu bez ohledu na financování.

Na základě definovaných problémů byly určeny hlavní potřeby regionu, které byly základním zdrojem pro definici specifických cílů a aktivit v kapitole 3.

Je zde vazba mezi konkrétním problémem a z něj vyplývající potřebou. Potřeby budou řešeny prostřednictvím programových rámců IROP, OPZ a PRV a jsou podrobněji rozpracovány v kapitole 6.1 – 6.3. Jelikož se ale jedná o potřeby obecnější, naplněním konkrétního programového rámce nemusí dojít k 100% splnění potřeby území. Zdroje pro řešení dílčích a ostatních potřeb se budou hledat z národních, krajských i jiných zdrojů včetně vlastních. Některá témata se prolínají tak, jak se prolínají i řešená témata (např. zaměstnanost ve vztahu k sociální oblasti, ve vtahu k ekonomickému rozvoji regionu, prorodinným opatřením, vzdělávání).

Tabulka 13 Analýza problémů a potřeb dle klíčových oblastí SCLLD

Problémy	Potřeby
PR Z1 Nedostatečnost komplexních služeb pro podnikatele	PO 1 Potřeba zvýšit podporu nových i stávajících služeb pro podnikatele
PR Z2 Špatný stav základní a doprovodné infrastruktury a služeb	PO 2 Potřeba zvýšit kvalitu infrastruktury a služeb
PR Z3 Slabý marketing regionu	PO 3 Potřeba podpory marketingu v regionu
PR Z4 Nezaměstnaní s úzkou pracovní specializací	PO 4 Potřeba zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti
PR C1 Špatný stav infrastruktury a služeb cestovního ruchu	PO 5 Potřeba zvýšit kvalitu infrastruktury a služeb cestovního ruchu
PR C2 Slabý marketing, propagace regionu	PO 6 Potřeba podpory marketingu a zvýšení propagace v regionu
PR C3 Existence nevyužitých objektů a ploch	PO 7 Potřeba vytvoření vhodných podmínek pro využití existujících objektů a ploch
PR C4 Nevyhovující poloha nádraží ČD ve městě	PO 8 Potřeba zvýšení dostupnosti a přístupu k nádraží
PR V1 Nevyhovující stav některých kulturních zařízení	PO 9 Potřeba rozvoje občanské a technické vybavenosti obcí
PR V2 Nedostatečné prostory a zázemí pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost	
PR D1 Špatný stav základní a doprovodné infrastruktury	PO 10 Potřeba zvýšit kvalitu infrastruktury dopravní i technické
PR D2 Absence chodníků a cyklostezek	PO 11 Potřeba navýšení počtu chodníků a cyklostezek
PR D3 Absence záchytných parkovišť - město	PO 12 Potřeba vzniku záchytných parkovišť
PR D4 Nevyhovující poloha nádraží ČD	PO 8 Potřeba zvýšení dostupnosti a přístupu k nádraží
PR D5 Nedostatečná bezbariérovost	PO 13 Potřeba rozšíření bezbariérových míst
PR D6 Nedostatečná dopravní dostupnost a obslužnost venkovských regionů	PO 14 Potřeba podpory využívání hromadné dopravy do venkovských regionů
PR S1 Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v oborech s vysokou přidanou hodnotou	PO 15 Potřeba podpory pro udržení kvalifikované pracovní síly v oboru
PR S2 Nerovnoměrné pokrytí služeb sociální péče a prevence	PO 16 Potřeba zajištění rovnoměrného pokrytí služeb sociální péče a prevence
PR S3 Stárnutí populace	PO 17 Potřeba zajištění udržitelnosti mladých v regionu
PR S4 Nedostatečná bezbariérovost veřejných budov	PO 13 Potřeba rozšíření bezbariérových míst
PR S5 Nedostatek zařízení a služeb pro poskytování psychiatrické a psychologické péče	PO 18 Potřeba rozšíření nabídky zařízení a služeb pro poskytování psychiatrické a psychologické péče
PR Š1 Nízká kapacita a počet mateřských škol, základních škol	PO 19 Potřeba rozšíření nabídky předškolního a školního vzdělání
PR Š 2 Nedostatečný počet středních škol	PO 20 Potřeba podpory rozvoje a stability středoškolského vzdělání (SOU a SŠ)
PR Š 3 Zaměření školství na měkké obory	

17 Možnosti využití prostředků na území MAS Královédvorsko

Rozvojový a ekonomický potenciál regionu MAS Královédvorsko je schopnost regionu maximálně využít své vnitřní zdroje tak, aby dokázal uspět (a prosperovat) v národní i globální konkurenci a byl schopen se flexibilně přizpůsobit změnám na těchto trzích. Výsledek společného úsilí o co nejproduktivnější využívání vnitřních zdrojů v interakci s efektivním zapojováním vnějších zdrojů, cílené na trvale udržitelné zvyšování produkčního potenciálu regionů. Potenciál pro rozvoj MAS Královédvorsko je tedy tvořen jak různými vnitřními a vnějšími zdroji, tak samotnou absorpční kapacitou území.

Možnosti využití prostředků na území

Jedná se přitom nejenom o finanční prostředky, ale také o případné využití věcných plnění. Dá se konstatovat, že úkolem MAS Královédvorsko je nalézt a zajistit vícezdrojové financování v daném regionu. V daném případě lze vícezdrojové financování charakterizovat jako kombinaci veřejných rozpočtů, individuálních a firemních zdrojů partnerů, popřípadě vlastní vedlejší hospodářské činnosti MAS Královédvorsko.

Zároveň je možné uvažovat i o fundraisingu, jehož výsledkem je získání nejenom finančních prostředků na veřejně prospěšnou činnost. Zásadní je v tomto případě zachování důvěry mezi MAS Královédvorsko a jejím okolím.

Prostředky obcí

Obce, které jsou členy MAS Královédvorsko, platí roční členské příspěvky. Jak členské obce, tak i obce které nejsou členy, mohou z obecních rozpočtů poskytnout i další finanční podporu na činnost MAS Královédvorsko. Jinou formou podpory ze strany obcí může být i nepeněžní plnění ve formě zápůjčky obecních pozemků, popřípadě obecní techniky apod.

Prostředky ostatních partnerů

Pokud jde o analýzu možností využití prostředků ostatních členů MAS Královédvorsko, pak nejdůležitější skupinou je podnikatelský sektor. Základním přínosem daného sektoru je možnost přímého financování. Finanční prostředky lze využít na konkrétní sportovní, společenské či kulturní akce. Užitkem pro dárce je poté možnost reklamy a propagace vlastní činnosti nebo svého výrobku. Samozřejmě i zde platí povinnost pro členy platit roční členské příspěvky.

Zároveň lze konstatovat, že do jisté míry větším přínosem může být nefinanční plnění. Příkladem může být technická pomoc partnerů při údržbě místních a účelových komunikací, popřípadě při odstraňování škod po živelných katastrofách. Další možností, kde mohou partneři z řad podnikatelské veřejnosti pomoci, je budování infrastruktury pro volnočasové aktivity, případně zapůjčení vlastních technických

prostředků. Pro rozvoj spolupráce je však naprosto klíčové budování silného partnerského vztahu, založeného na vzájemné důvěře a respektu.

Činnost MAS Královédvorsko mohou podpořit také zkušenosti neziskových organizací. Neziskové organizace bez ohledu na jejich právní subjektivitu přispívají svou činností k pestrému společenskému životu na území MAS Královédvorsko. Nejvýznamnější je zde role lidského potenciálu a využití jeho zkušeností, znalostí a ochoty obětovat svůj volný čas ve prospěch široké veřejnosti.

Finančně méně významným zdrojem příjmů jsou příspěvky či dary fyzických osob - občanů. Důležitou roli však hraje zapojení a pomoc občanů při organizaci a pořádání nejrůznějších společenských akcí. Umění rozpoznat jejich kvalitativní vlastnosti, jakými jsou jejich schopnosti a talent, může významně zvýšit kvalitu nejrůznějších aktivit v regionu.

Věcné (materiální) využití, ať již se jedná o přírodní a materiální podmínky, využití rozvojových ploch a brownfields, památkové zóny či významných kulturních památek je neopomenutelné.

Financování prostřednictvím cizích zdrojů

Při analýze cizích prostředků je důležité jejich rozdělení na nevratné a vratné. Vzhledem k povaze těchto zdrojů se pak zpravidla jedná o plnění finanční, nikoli věcné. Pro realizaci SCLLD bude MAS Královédvorsko čerpat z těchto zdrojů:

- operační programy a Program rozvoje venkova ČR
- národní rozvojové programy
- Resortní grantové prostředky
- Krajské grantové programy
- Zdroje nadací a nadačních fondů

Návratnými zdroji financování regionu jsou zejména úvěry. Poskytovateli úvěrů jsou především tuzemské banky, které nabízí bankovní úvěry, popřípadě lze finanční prostředky získat od nebankovních subjektů. Podstatné je, že při financování návratným zdrojem je potřeba uvažovat i s dodatečnými finančními náklady. Příjemce úvěru musí, mimo jistiny, splácet samozřejmě i úrok. Vzhledem k aktuální situaci na finančním trhu a poměrně nízkým úrokovým sazbám (stav: květen 2014) je vhodné doporučit i financování prostřednictvím úvěru.

Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2016 definuje hospodářsky problémové regiony s vysokou nezaměstnaností, nízkou životní úrovní, nízkou ekonomickou výkonností a příjmy a nepříznivým demografickým vývojem. Území Královédvorska mezi tyto slabé regiony nepatří, ovšem i přesto byl definován značný potenciál dalšího rozvoje.

Rozvojový potenciál regionu definuje možné směry rozvoje území MAS Královédvorska jednotlivých prioritních oblastech SCLLD, které vycházejí ze SWOT analýz, expertních i participativních metod zpracování.

18 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL ÚZEMÍ

18.1 Územní plánování

Jak je patrné z následující tabulky, má 9 obcí z celkem 12 zpracovánu územně-plánovací dokumentaci (dále jen ÚPD) v poměrně aktuálním stavu – všechny ÚPD nejsou starší než 5 let. Obce Borovnička, Dolní Brusnice a Zábřezí-Řečice nemají vypracovaný ÚPD.

Tabulka 14 Přehled stavu územně-plánovacích dokumentací v jednotlivých obcích[41]

PŘEHLED ÚPD	Územně-plánovací dokumentace (Ano / Ne)	Poslední aktualizace	Zpracovatel
Bílá Třemešná	Ano	2009	Ing. arch. P. Tomek
Bílé Poličany	Ano	2012	Ing. arch. K. Novotný
Doubravice	Ano	2010	TENET spol. s r.o.
Dvůr Králové n. L.	Ano	2013	URBAPLAN spol. s r. o.
Horní Brusnice	Ano	2012	Ing. arch. M. Gebas
Mostek	Ano	2011	TENET spol. s r.o.
Nemojov	Ano	2014	Ing. arch. K. Novotný
Stanovice	Ano	nyní probíhá	Ing. arch. K. Novotný
Kuks	Ano	2010	Ing. arch. K. Novotný

[41] *Zdroj dat: Web Královéhradeckého kraje (Pasport ÚPD obcí), weby jednotlivých obcí*

18.2 Rozvojové lokality

Na území MAS Královédvorsko, z. s., se nachází několik významných rozvojových lokalit, které lze rozdělit dle typu – viz následující tabulka č. 15. Všechny tyto lokality jsou oficiálně identifikované na úrovni národní i krajské a jsou jak součástí databáze Královéhradeckého kraje, tak např. tzv. Regionálního informačního servisu (RIS)[42].

Brownfield je urbanistický termín označující opuštěné území s rozpadajícími se obytnými budovami, nevyužívané dopravní stavby a nefunkční průmyslové zóny. Z tohoto pohledu nalezneme na území MAS Královédvorsko šest oficiálně deklarovaných brownfieldů (pět ve Dvoře Králové nad Labem a jeden v Mostku) - jejich využití se předpokládá zejména pro účely občanské vybavenosti.

Kromě v následující tabulce uvedených zanedbaných ploch / brownfieldů, se ve většině obcí nacházejí brownfieldy v podobě areálů bývalých zemědělských statků, které jsou povětšinou nedostatečně využité nebo vůbec nevyužité. Dalším případem jsou areály starých továren, např. TIBA v Mostku, či Rustol v Borovničce, dále např. bývalé lázeňské objekty v Dolní Brusnici, rozpadající se fara a bývalý mlýn v Horní Brusnici.

Na území MAS Královédvorsko, konkrétně ve Dvoře Králové nad Labem, se nachází dvě oficiálně identifikované průmyslové zóny s výrobními a skladovými prostorami – jejich podrobnější identifikace je uvedena v následující přehledové tabulce č. 15.

Dále se na území nachází jedna městská památková zóna ve Dvoře Králové nad Labem.

Co se týká významné rekreační zóny, pak se na území MAS Královédvorsko nacházejí dvě výraznější, tj. ZOO ve Dvoře Králové nad Labem a vodní nádrž Les Království. Zejména ZOO je velice atraktivní turistickou destinací, která díky silnému přílivu turistů do regionu napomáhá i k podpoře ostatních služeb nabízených místními podnikateli v území.

ZOO je natolik silným, a co se týká nabízených aktivit pestrým subjektem, že není nutný jeho razantní rozvoj (především ve vztahu k masivnímu rozšíření nabídky služeb). Samozřejmě přirozeně se ZOO jako každý takovýto subjekt rozvíjí, má své další projektové záměry, protože chce uspět v konkurenci provozovatelů a poskytovatelů obdobných služeb. Z pohledu priorit MAS Královédvorsko je ovšem k zamyšlení podpořit rozšíření nabídky ostatních poskytovatelů služeb v území, s cílem udržet přespolní turisty více jak jeden den v regionu.

[42] *Zdroj: RIS je spravován Centrem pro regionální rozvoj ČR.*

To samé se týká i vodní nádrže Les Království, která naopak těží ze svého umístění v klidném koutu přírody a která je jako národní kulturní památka častým krátkodobým cílem turistů. Další rozvoj bezprostřední lokality okolí vodní nádrže (zde je myšleno zejména necitlivé budování další navazující návštěvnické infrastruktury, zejména ubytovací apod., přímo u stavby vodní nádrže) tak není nezbytně nutný, neboť by došlo k narušení jedinečnosti spočívající právě v monumentálnosti této stavby uprostřed panenské přírody. Za zmínku stojí, že existuje projekt na zpřístupnění prostor elektrárny. Tento projekt v minulosti získal podporu z Evropské unie, nakonec však nebyl realizován z důvodu nedostatku vlastních finančních zdrojů na straně žadatele.

Tabulka 15 Přehled rozvojových lokalit na území MAS Královédvorsko[43]

ROZVOJOVÉ LOKALITY	Název lokality	Obec	Rozloha (ha)	Typ (kategorie využití)
Brownfieldy / zanedbané plochy	Bývalý dům s pečovatelskou službou	Dvůr Králové nad Labem	0,1	Občanská vybavenost
	Bývalé textilní učiliště	Dvůr Králové n/L	0,16	Dlouhodobý pronájem objektu
	Dům na náměstí čp.40	Dvůr Králové n/L	0,107	Občanská vybavenost
	Dům na náměstí čp.59	Dvůr Králové n/L	0,0363	Občanská vybavenost
	Dům na náměstí čp.2	Dvůr Králové n/L	0,052	Občanská vybavenost
	Bývalá škola	Mostek	0,14	Občanská vybavenost
Průmyslová zóna	Prům. zóna Zboží	Dvůr Králové n/L	12	Výroba, sklady
	Prům. zóna Sylvárov	Dvůr Králové n/L	3,2	Výroba, sklady
Památková zóna	Dvůr Králové nad Labem	Dvůr Králové n/L	-	Městská památková zóna

18.3 Lidský potenciál

Jestliže dochází k definování rozvojových možností území z pohledu lidského potenciálu, je nutné stanovit, zda má oblast dostatečné množství kvalifikovaných lidí, kteří jsou ochotni poskytnout své znalosti a zkušenosti ve prospěch rozvoje regionu.

[43] *Zdroj dat: Databáze Královéhradeckého kraje, Regionální ho informačního servisu.*

Pojem lidský potenciál je pak třeba chápat jako součet toho, jaké má člověk znalosti a zkušenosti, co je schopen prakticky vykonávat a jak je při tom ochoten spolupracovat s ostatními. Každý člověk však využívá svého potenciálu jen v případě, že chce a že nalezne vhodnou a smysluplnou příležitost. Na jedné straně je tedy důležité definovat oblasti, ve kterých má území dostatek lidí, na straně druhé je pak potřeba najít správnou motivaci pro to, aby tito lidé byli ochotni využít svých schopností a svého talentu ve prospěch regionu.

V případě definování využití lidského potenciálu na území MAS Královédvorsko je pak vhodné vymezit strukturu lidí jednak podle jejich pracovního zařazení a jednak podle jejich volnočasových aktivit. Z pohledu pracovního zařazení je příhodné rozdělení na zaměstnance a podnikatele.

K analýze lidského potenciálu na území MAS Královédvorsko je potřeba se zamyslet nad tím, v jakých oborech hospodářství nacházejí místní lidé uplatnění. Jak vyplývá z tabulky **Věkové složení obyvatelstva na území MAS Královédvorsko,** žije na území MAS 68% obyvatel v produktivním věku (15 – 64 let).

Nejprve je však nutné znázornit počet zaměstnaných dle odvětví ekonomické činnosti, což znázorňuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 16 Zaměstnaní dle odvětví ekonomické činnosti[44]

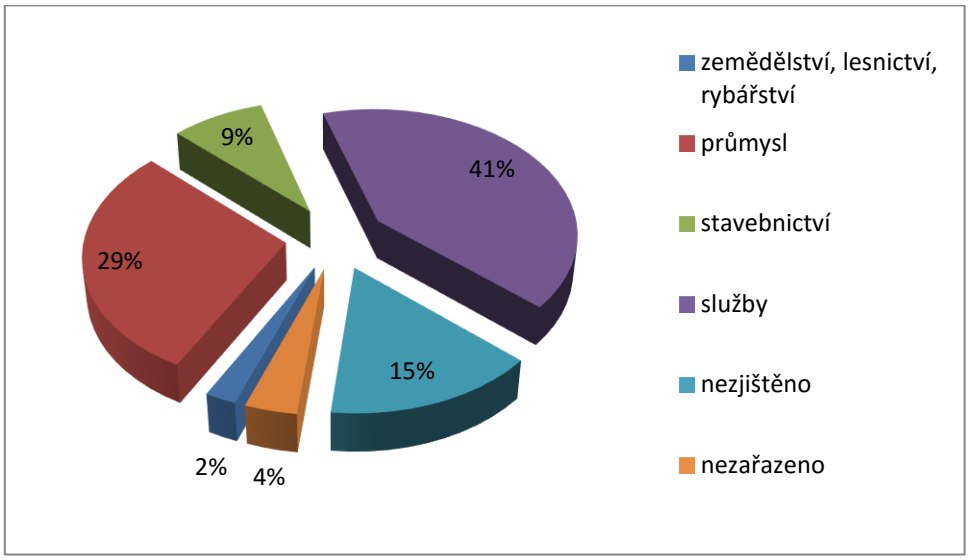
	Bílá Třemešná	Bílé Poličany	Borovnička	Dolní Brusnice	Doubravice	Dvůr Králové nad Labem	Horní Brusnice	Mostek	Nemojov	Stanovice	Kuks	Zábřezí – Řečice	Celkem
Zaměstnaní celkem:	523	52	58	172	144	6633	174	423	269	27	105	52	8632
Zemědělství, lesnictví, rybářství	19	1	6	13	12	105	10	11	11	2	8	2	200
Průmysl	163	9	20	74	30	1879	73	154	74	5	11	16	2508
Stavebnictví	52	3	3	8	19	548	11	46	17	4	13	2	726
Služby celkem:	185	21	19	47	62	2824	58	143	107	8	37	24	3535
velko a maloobchod	42	4	3	12	13	715	16	34	36	2	18	7	902
doprava a skladování	25	4	3	9	6	209	10	24	3	1	2	4	300
ubytování, stravování a pohostinství	10	2	1	7	1	187	2	12	8	1	10	2	243
informační a komunikační	5	1	2	2	3	108	0	3	3	0	1	4	132
peněžnictví a pojišťovnictví	9	0	1	0	0	111	5	2	3	0	1	1	133
oblast nemovitostí, věda, administrativa	22	2	3	7	9	355	6	15	11	0	2	0	432
veřejná správa a sociální zabezpečení	18	3	3	3	7	270	7	20	16	1	2	3	353
vzdělávání	35	5	3	3	11	424	5	17	12	0	3	2	520
zdravotní a sociální péče	19	0	0	4	12	445	7	16	15	3	0	1	522
nezjištěno	92	14	9	23	17	1010	17	59	54	8	2	4	1309
nezařazeno	12	4	1	7	4	267	5	10	6	0	8	4	328

Řádek zaměstnaní celkem, představuje součet několika skupin. Nejpočetnější skupinu, cca 90%, představují zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní a tzv. pomáhající. Následují pracující studenti a učni, pracující důchodci a ženy na mateřské dovolené.

Pro přehlednější analýzu je vhodné vybraná data znázornit zároveň pomocí grafu.

[44] *Zdroj dat: ČSÚ – sčítání lidu, domů a bytů 2011*

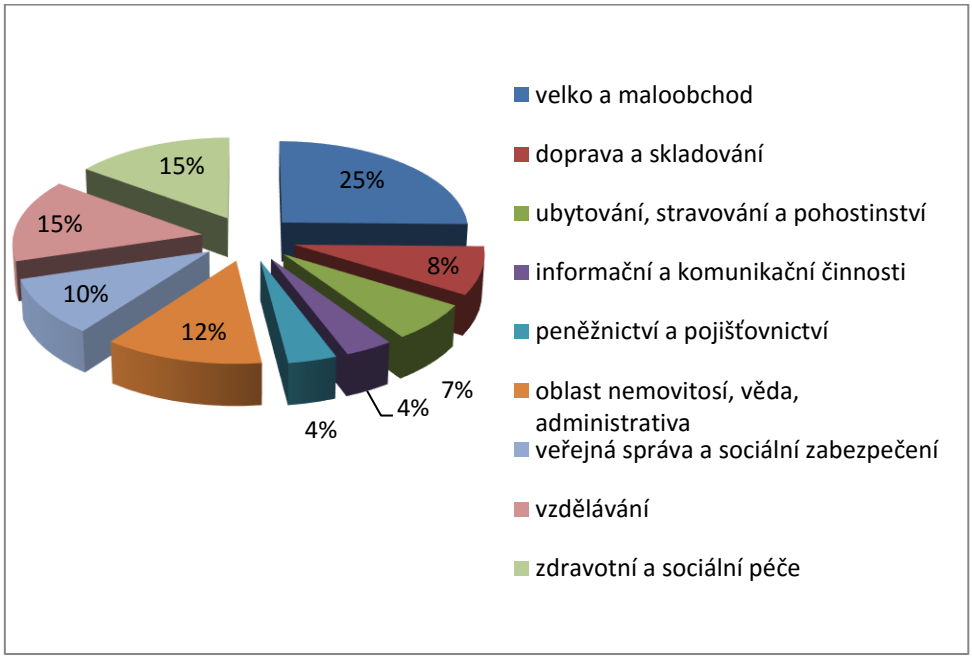
Graf 10 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %)[45]

Z výše uvedeného grafu jednoznačně vyplývá, že v zemědělství a jemu příbuzných oborech lesnictví a rybářství pracují pouhá 2% zaměstnanců (viz kapitola 3). V průmyslu a stavebnictví je to potom 38% a ve službách 41% zaměstnaných.

Co se týče služeb, jakožto nejpočetnější skupiny, je opět vhodné analyzovat jednotlivé kategorie služeb.

Graf 11 Zaměstnaní v oblasti služeb (v %)[46]

[45] *Zdroj dat: ČSÚ – sčítání lidu, domů a bytů 2011*
[46] *Zdroj dat: ČSÚ – sčítání lidu, domů a bytů 2011*

V oblasti ubytování, stravování a pohostinství bylo v daném období zaměstnáno pouhých 233 osob, což představuje pouze 3% lidí pracujících v oblasti služeb (přičemž celorepublikový průměr je 5%). Vzhledem k tomu že region má velký zájem se dlouhodobě prosazovat v oblasti cestovního ruchu, je tato skutečnost překvapující. Na druhou stranu lze tvrdit, že je to i veliká příležitost. Zvýšení počtu kvalitních ubytovacích kapacit, doplněných dobrými stravovacími službami, nejenže zkvalitní atraktivitu regionu, ale může přispět i k pozitivnímu trendu v oblasti zaměstnanosti.
V oblasti služeb je pak nejvíce lidí, celkem 25% zaměstnáno v oblasti velkoobchodu a maloobchodu. Následují služby v oblastech vzdělávaní a zdravotní a sociální péče, které představují shodně 15% lidí.

18.4 Zaměstnanecká činnost

Jak již vyplývá z předešlé kapitoly, pracuje na území MAS Královédvorsko 29% obyvatel v oblasti průmyslu. Území je charakteristické svou dlouholetou tradicí průmyslové výroby a dnes již také dlouhodobým útlumem a úpadkem, dříve dobře fungujícího, textilního průmyslu. Je zde velký počet lidí, především střední generace, kteří mají v dané oblasti rozsáhlé zkušenosti, kteří však s touto úzkou profesní zaměřeností se obtížně adaptují na trhu práce viz kapitola 3.2. Často se jedná o zaměstnance, kteří zastávali odborné technické profese. Nedostatek technických profesí přerůstá hranice regionu a lze jej bez nadsázky označit za celorepublikový fenomén. Velkou příležitostí pro region je pak využití těchto kvalifikovaných odborných sil v jiných než průmyslových oborech. Jako příklad lze využít tolik diskutovanou oblast cestovního ruchu, kde mohou vykonávat nejrůznější technické činnosti. Přitom je potřeba si uvědomit, že pokud je na území významný potenciál technických profesí, je nutné zvažovat i možnosti rekvalifikace. Základním zájmem obcí i celé oblasti musí být nalézt pro takto kvalifikované pracovníky uplatnění.
Další silnou stránkou oblasti je stabilní síť veřejných služeb, mezi které patří služby vzdělávací, zdravotnické a sociální. A především v oblasti zdravotních a sociálních služeb je možné hledat další příležitosti z pohledu zaměstnanosti. Za zmínku také rozhodně stojí dlouholetý útlum, a s ním související snižování počtu zaměstnanců, v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství viz kapitola 3.
Výše uvedené skutečnosti identifikovaly, v jakých oblastech má území MAS Královédvorsko kvalifikovaný lidský potenciál zapojitelný do rozvoje území.

18.5 Podnikatelská činnost

Obecně lze konstatovat, že obce mají velký zájem na rozvoji malého a středního podnikání. Tato podpora nevychází pouze z místních specifik, ale má podporu i na nejvyšších úrovních. Jako příklad lze uvést Koncepci podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 – 2020, která představuje jednu z hlavních priorit vlády ČR a má za cíl podporovat konkurenceschopnost dané skupiny podnikatelů. Malí a střední podnikatelé mají významnou roli pro rozvoj endogenního potenciálu každé obce. Endogenní rozvojový potenciál lze definovat jako souhrn vnitřních podmínek a zdrojů obce, které stimulují nejen ekonomický, ale například i demografický a kulturní rozvoj.

Nabízí se otázka, do jaké míry jsou malé obce schopny ovlivnit svůj rozvoj a tím pádem ovlivnit i rozvoj podnikatelské činnosti. Logicky vzato má město Dvůr Králové nad Labem možnosti daleko větší. V letech 2008 až 2012 se zde statistického šetření počet ekonomických subjektů na území zvýšil o 4,5 %. V oblasti sociálního podnikání v území, existuje dlouhodobý převis poptávky nad nabídkou u pracovních příležitostí pro osoby vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené. Obecně však platí, že všechny obce na území MAS Královédvorsko, bez rozdílu velikosti, mají možnosti, jak začínajícím a stávajícím podnikatelům pomoci. Zpravidla se jedná o pomoc nefinanční povahy.

Téměř na celém území MAS Královédvorsko se nachází nevyužívané objekty, které mají obce možnost nabídnout případným zájemcům. Tyto objekty si mohou případní zájemci buď pronajmout, popřípadě zakoupit. Především začínající podnikatelé tak získávají nejen vhodný prostor pro svou činnost, ale potažmo se tak můžou stát i případnými partnery obce. Pro obec je pak zpravidla v mnoha směrech logičtější a praktičtější řešit své potřeby prostřednictvím místních podnikatelů.

Rozvoj podnikatelské činnost v oblasti poté přináší další synergické efekty. Jedním z nejdůležitějších je možnost vzniku nových pracovních míst. Pro region, který je dlouhodobě z pohledu nezaměstnanosti nad celostátním průměrem, je tento aspekt jistě důležitý. Dalšími nezanedbatelnými výsledky podpory podnikatelského sektoru, mohou být zatraktivnění regionu pro stávající i nové obyvatele, větší soběstačnost regionu a v neposlední řadě také celkový ekonomický rozvoj oblasti.

Ze všech výše uvedených skutečností pak také vyplývají odpovědi na otázky, zda má území dostatek podnikatelů, kteří jsou schopni rozvíjet svůj potenciál a zda jsou tito podnikatelé schopni a ochotni pomoci při rozvoji regionu. Pokud obce budou chtít dosáhnout svého základního cíle, kterým je stabilní hospodářský růst, pak i nadále musí v maximální míře podporovat malé a střední podnikatele a vytvořit jim dobré podmínky pro jejich existenci.

Podnikatelé následně mohou pomoci území, kde podnikají. Stávající, i případní budoucí, partneři MAS Královédvorsko z podnikatelského sektoru mohou významně přispět při budování zázemí pro volnočasové aktivity, jako jsou dětská hřiště, sportoviště, odpočinkové plochy a podobně. Zároveň se

mohou podílet na spolufinancování kulturních či sportovních akcí, při kterých mohou využít příležitosti prezentace vlastních výrobků či vlastní činnosti. Významná může být pomoc při údržbě místních komunikací v zimním období, případně podpora při rekonstrukcích místních a účelových komunikací poškozených nadměrným užíváním konkrétního podniku.

Pozitivně lze hodnotit to, že na území MAS Královédvorsko nedošlo v období složité hospodářské situace v letech 2009 – 2012 k výraznému útlumu podnikatelské činnosti s výjimkou zemědělců viz kapitola 3.1. Zároveň je pozitivní i ta skutečnost, že partneři MAS Královédvorsko z řad podnikatelského sektoru (nejvýznamnější zaměstnavatelé) jsou ochotni se zapojit do místního rozvoje.

18.6 Volnočasové aktivity a lidé

Přehled volnočasových aktivit byl zevrubně popsán již v kapitole 5.3. Na tomto místě je potřeba především zdůraznit význam a nezastupitelnou úlohu spolků, občanských sdružení a dalších neziskových organizací, které svojí aktivitou přispívají k pestrému společenskému a kulturnímu dění v regionu MAS Královédvorsko.

Především je potřeba zmínit nutnost smysluplného využití volného času a to zejména u dětí a mládeže. Mezi volnočasové aktivity je možné zařadit zájmové kroužky provozované například Domem dětí a mládeže Jednička ve Dvoře Králové nad Labem, komunitní a nízkoprahová centra (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Střelka), kluby (např. Veteran Car Club Dvůr Králové nad Labem, Klub českých turistů Dvoráci, Klub kaktusářů), sportovní vyžití organizovaná sportovními kluby a svazy (TJ SOKOL v Žirči a Dvoře Králové nad Labem, TJ Dvůr Králové nad Labem) a další. Kultura podmiňuje celkovou kvalitu života v obcích, neboť je součástí podmínek stability společnosti. Prostorů pro aktivní i pasivní pojetí volnočasových aktivit je v území poměrně dost, i když nejsou umístěny rovnoměrně, stejně dosažitelné a mají různou úroveň vybavení. Zejména pro aktivní kulturní i sportovní aktivity je vybavení však většinou nedostačující. Vybavenost obcí pro sportovní využití je na různé úrovni, v oblasti kultury je vybavenost obcí spíše podprůměrná viz kapitola 5.3.

Vzhledem k venkovskému charakteru území je také důležité zmínit nezastupitelnou roli dobrovolných hasičů (př. Dolní Brusnice, Mostek). Hasiči nejenom, že plní svou základní úlohu při ochraně obyvatelstva, ale zároveň pořádají sportovní akce pro zájemce o hasičský sport. Současně se podílejí na organizování různorodých společenských akcí – zábavy, plesy apod.

Potřeba je také vyzdvihnout i další společenské aktivity ostatních organizací a spolků - sportovní organizace a tělovýchovné jednoty podporující rekreační sporty jako jsou kopaná, lední hokej, házená, tenis a další. Pro malé děti pak nejrůznější subjekty pořádají dětské dny, karnevaly, atd.

MAS Královédvorsko, potažmo obce, pak mohou všechny zmíněné aktivity buď finančně podpořit, nebo sami realizovat.

18.7 Oblasti s rozvojovým potenciálem

Jestliže bude nutné ve strategické části přesně definovat vizi dlouhodobého rozvoje regionu, je nezbytné určit klíčové oblasti, ve kterých má území MAS Královédvorsko zřejmý rozvojový potenciál. V návaznosti na šest prioritních oblastí, které vyplynuly jak z veřejných projednávání, tak z výstupů dotazníkového šetření, z výstupů pracovní skupiny a z rozhovorů se starosty a zastupiteli jednotlivých obcí, je důležité se zaměřit na dvě základní oblasti a to zaměstnanost a podnikání a cestovní ruch. S nimi potom úzce souvisí, a v podstatě na ně navazující, zbylé prioritní okruhy.

18.7.1 Zaměstnanost a podnikání

Jak již bylo konstatováno v kapitole 15.1, nejpalčivější oblastí a zároveň oblastí s největším potenciálem je otázka zaměstnanosti a podnikání. Vysoká míra nezaměstnanosti v oblasti, vyplývající ze statistických dat (kapitola 3), je velice silně vnímána širokou veřejností. Účastníci veřejných setkání se shodli v tom, že je potřeba učinit veškerá možná opatření, která povedou ke vzniku nových pracovních příležitostí.

Možnosti vytvoření alternativních programů pro nezaměstnané, jako je zapojení nezaměstnaných do veřejně prospěšných prací a veřejných služeb popřípadě zajištění odpovídajících rekvalifikačních kurzů ve spolupráci s úřadem práce, jsou jistě důležité, ale pro vytvoření dlouhodobého a trvalého hospodářského růstu regionu nedostatečné.

Nezaměstnanost, jako jeden ze základních indikátorů socioekonomického vývoje, velice rychle reaguje na aktuální vývoj v ekonomice. Proto je potřeba zdůraznit význam podpory podnikání v regionu MAS Královédvorsko, jako nástroje pro zvýšení počtu pracovních míst. Z pohledu regionálního rozvoje je důležité zajistit, především začínajícím podnikatelům, příznivé podmínky pro jejich podnikání a to s ohledem na prospěch celého území. A zde je opět potřeba zmínit oblast cestovního ruchu.

Zároveň je důležité podtrhnout význam podnikatelské infrastruktury. Jako příklad lze uvést možnost poskytnout firmám objekty (významným zaměstnavatelům v regionu viz kapitola 3), které mají vybudované technické sítě, jako jsou přípojky elektřiny, plynu apod., a které lze nabídnout potencionálním zájemcům za zvýhodněných podmínek. Takovouto skupinu nemovitostí představují především brownfields , které lze charakterizovat jako nevyužívané průmyslové či zemědělské objekty.

Tyto objekty představují nejenom ekonomický potenciál, ale je možné v nich najít i určitý historický odkaz.

Jako základní předpoklad dobře fungujícího podnikatelského prostředí je potřeba vyzdvihnout podporu veřejné správy a samosprávy. Tuto podporu lze pak především chápat jako vytvoření takových podmínek, které umožní maximální využití místního podnikatelského potenciálu. Dobře fungující soukromé subjekty jsou pak pro region jak zdrojem finančních příjmů plynoucích z rozpočtového určení daní, tak i zdrojem nových pracovních příležitostí, který úzce souvisí s rozmachem malého a středního podnikání. Na území MAS Královédvorsko je podpora od obcí pro malé a střední podnikatele vnímána různě. A právě proto je důležité podporovat větší spolupráci obcí v oblasti veřejných služeb pro podnikatele. Zároveň je zde potřebné podtrhnout význam komunikace, kdy obec může sehrát důležitou roli při poskytování poradenství, popřípadě při předávání formací.

Mimo zvýšení počtu pracovních příležitostí může být výsledkem všech zmíněných činností i udržení vysokoškolsky vzdělaných občanů v regionu, kterých je nedostatek (kapitola 3), přírůstek nových podnikatelských subjektů, příliv dalších investic, popřípadě také posílení životní úrovně obyvatel.

S ohledem na komunitně vedený místní rozvoj je pak také nevyhnutelné zmínit roli MAS Královédvorsko. Ta by prostřednictvím této strategie území měla umožnit budoucí čerpání fondů EU na území MAS Královédvorsko. Proces řízení a implementace tohoto dotačního mechanismu bude plně v kompetenci MAS, tedy partnerství obcí, podnikatelů a neziskového sektoru.

18.7.2 Cestovní ruch

Z analýzy jednoznačně vyplývá, že rozvoj šetrného cestovního ruchu je pro území MAS Královédvorsko zásadní. Za rozhodující aspekt je možné určit nedostatečnou kapacitu ubytovacích zařízení, především s ohledem na počet nabízených lůžek, jak bylo uvedeno v kapitole 4.

Na čem naopak může region stavět, je maximální využití stávajících historických a kulturních tradic regionu (historie textilu, vánoční ozdoby). Je podstatné co možná nejvíce podporovat všechny aktivity, které napomohou k obnově místních tradic – podpora lidových řemesel, místních zvyků, důsledná péče o historické objekty a předměty.

Neodmyslitelnou součástí je nutnost spolupráce jednotlivých partnerů v dané oblasti (ZOO Dvůr Králové nad Labem, hotel Pod Zvičinou, Bílá Třemešná – přehrada Les Království, zrekonstruovaný hospital Kuks. V případě dobře nastavené komunikace je vytvořen dobrý základ pro celistvou propagaci regionu. Zároveň je vytvořen předpoklad pro vznik jednotného produktu cestovního ruchu, kterým může být v daném případě podpora turistiky a cykloturistiky, která bude klást důraz na zdravý způsob trávení volného času ve zdravém a historicky zajímavém regionu.

Pokud je zmíněna důležitá role komunikace a propagace, je nutné zmínit i nezastupitelnou úlohu turistických informačních center. Počet informačních center lze v regionu bezesporu označit jako nedostačující. Doporučením pak může být spolupráce se silnějšími regiony, například v oblasti Krkonoš. Cílem není vymýšlet vlastní produkt cestovního ruchu, ale využít osvědčených přístupů zkušeného partnera.

19 SWOT analýzy vybraných prioritních oblastí rozvoje

Problematika potřeb regionu byla rozdělena na základě výstupů z veřejných jednání a z dotazníkového šetření do výše uvedených 6 prioritních oblastí, u nichž lze z jednotlivých analýz vysledovat nejdůležitější témata, ve kterých se region může rozvíjet a jejichž naplňováním prostřednictvím rozvojových a jiných aktivit povede k dosažení globálního cíle strategie regionu Královédvorska a naplnění její vize pro rok 2020.

19.1 Zaměstnanost a podnikání

Obrázek 18 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ

(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast zaměstnanost a podnikání)

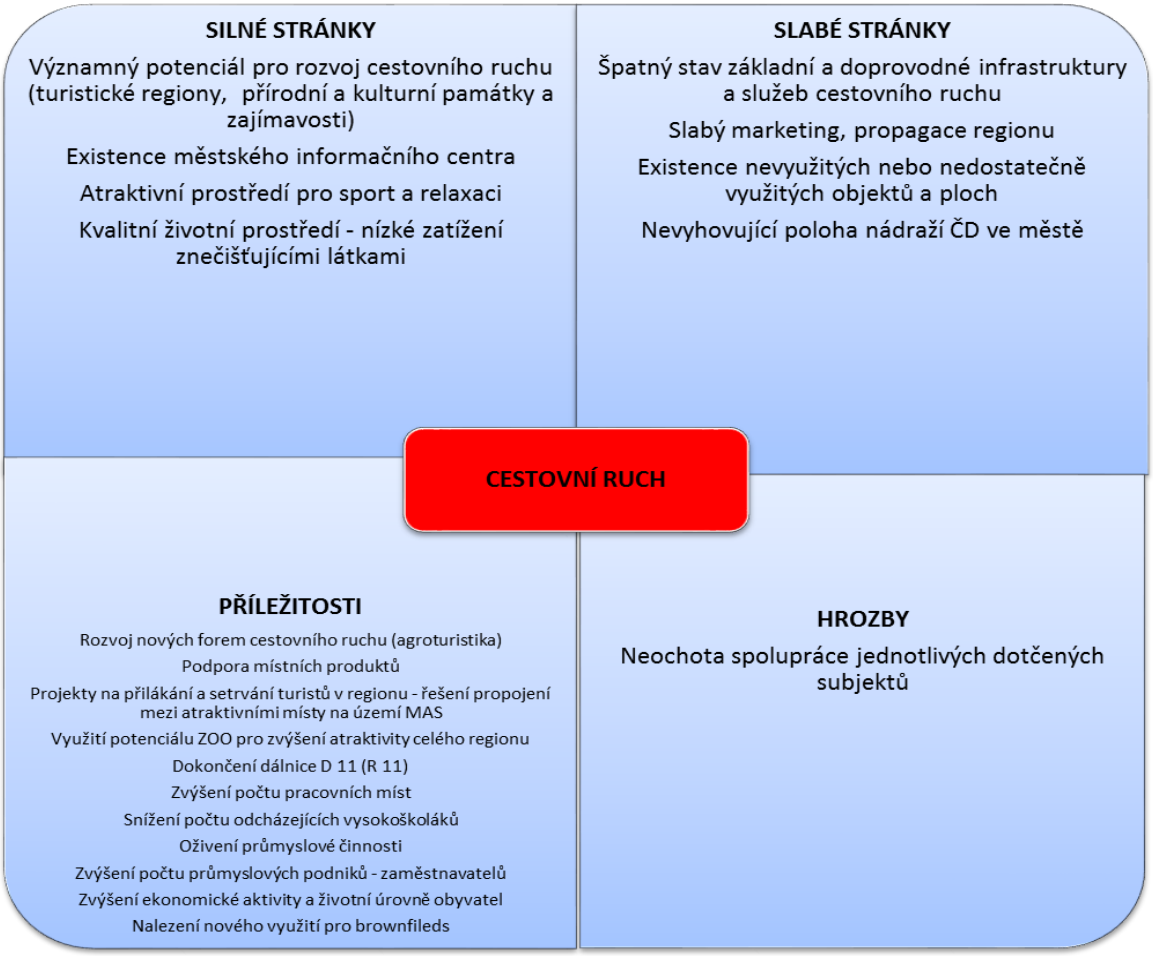
Prioritní oblast je zaměřena na rozvoj firemní sféry jako zdroje ekonomické prosperity a zaměstnanosti. Za tím účelem je nutné zlepšit spolupráci firem a veřejné správy a vytvářet tak příznivé podnikatelské prostředí v regionu. Nedílnou součástí je podpora podnikavosti, zakládání a rozvoje firem v regionu. V oblasti trhu práce a zvyšování zaměstnanosti bude kladen důraz na spolupráci firem (stávajících významných firem v regionu), veřejné správy a vzdělávacích institucí při propojování nabídky vzdělávání s kvalifikačními požadavky zaměstnavatelů. Nedílnou součástí priority je zvýšení podílu cestovního ruchu na ekonomické prosperitě regionu, zejména ve venkovských oblastech. Nezbytnou podmínkou udržitelného rozvoje regionu je racionální využívání energií a surovinových zdrojů s minimálními dopady na životní prostředí. Cílem bude tedy zavádění efektivních a k životnímu prostředí šetrných technologií, produktů, zdrojů energií apod. tak, aby v co největší míře docházelo k naplnění stanovené vize regionu KRÁLOVÉDVORSKA.

19.2 Cestovní ruch

Oblast je zaměřena především na rozvoj cestovního ruchu na Královédvorsku, na zlepšení celkové image a vzhledu a na péči o památky. Podstatná je problematika lákavosti území pro turisty a návštěvníky. Území MAS Královédvorska má významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a zájmem je vzájemné provázání těchto atraktivit (historie textilnictví, tradice výroby vánočních ozdob). Velmi důležitou úlohu představuje zlepšení marketingu a propagace území. Nutnost navázání spolupráce jednotlivých partnerů v dané oblasti (ZOO Dvůr Králové nad Labem, hotel Pod Zvičinou, Bílá Třemešná – přehrada Les Království, zrekonstruovaný hospital Kuks viz kapitola 4). Svoji nezastupitelnost zde sehrává také problematika fungování a nabídky informačních center, jejichž počet je nedostatečný. Další řešenou otázkou je nabídka, kvalita a kapacita ubytovacích, stravovacích a dalších služeb vázajících se na toto odvětví. Na atraktivitu území má v neposlední řadě také velký vliv samotná péče o památky. V rámci této oblasti byl zmiňován stavební stav, potřeby rekonstrukce a údržby historických budov a dalších památek.

Obrázek 19 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI CESTOVNÍ RUCH

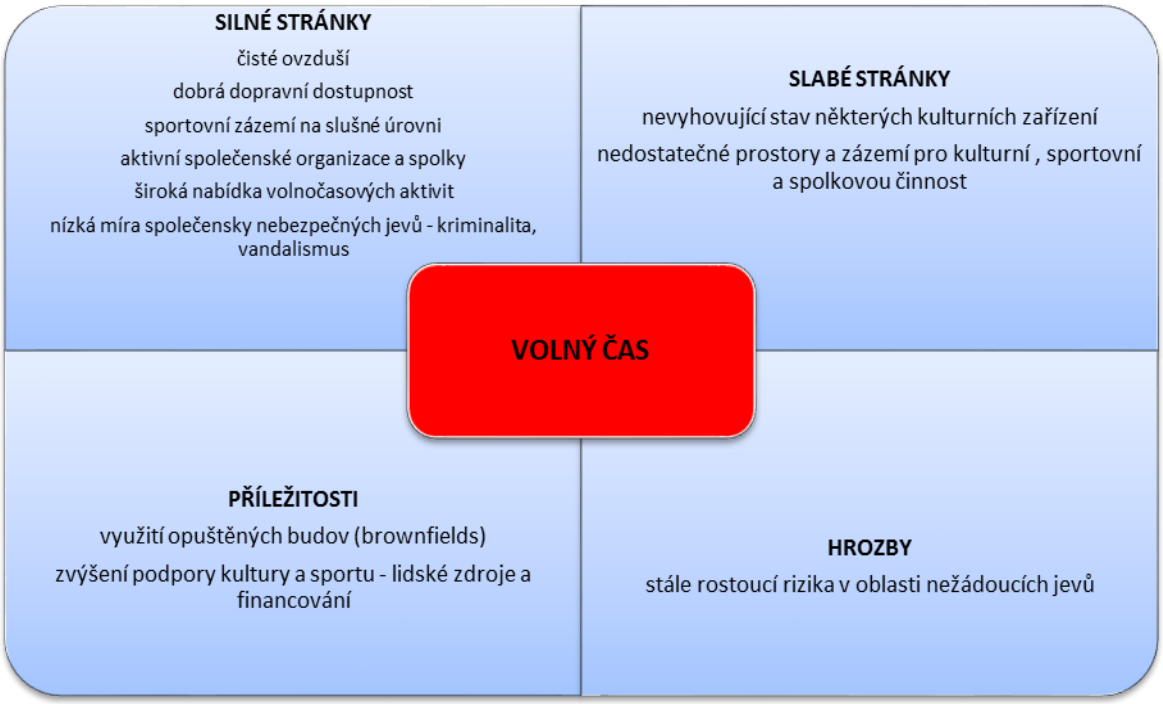
(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast cestovní ruch)

19.3 Volný čas

Obrázek 20 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI VOLNÝ ČAS

(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast volný čas)

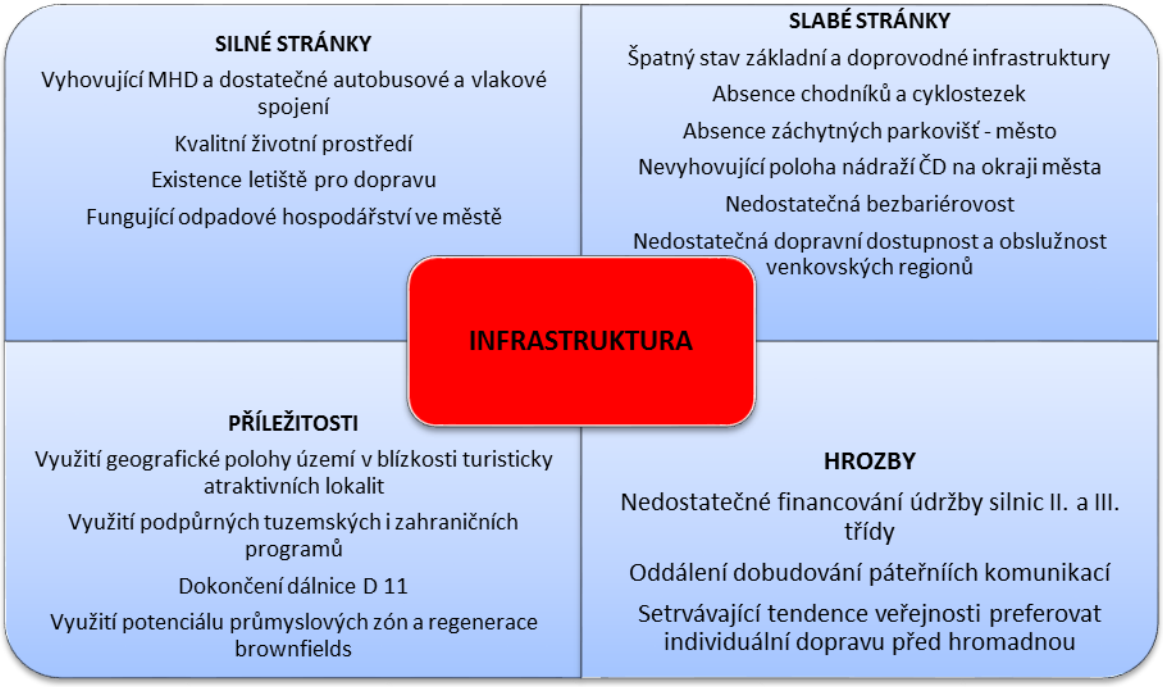
Změny životního stylu zvyšují zájem jednotlivých skupin obyvatel od dětí a mládeže, přes matky s dětmi až po seniory o specifické možnosti aktivního i pasivního trávení volného času. Možnosti realizace volnočasových aktivit, jejich nabídka a kvalita, je tedy jedním ze stěžejních faktorů ovlivňujících atraktivitu území a spokojenost jeho obyvatel, což může mít vliv na jeho demografickou strukturu, posléze i na ekonomickou prosperitu a další ekonomicko-společenské ukazatele. Nabídka možností trávení volného času, funkce spolků a neziskových organizací, nevyhovující kapacity volnočasových zařízení či jejich špatný stavebnětechnický stav včetně vybavení (viz kapitola 5), to vše ovlivňuje zajímavost regionu a kvalitu života jeho obyvatel. Podpora rozvoje činnosti nejrůznějších spolků a dobrovolných sdružení přispívá k rozšíření nabídky pro cílové skupiny obyvatel a mnohdy přispívají k zachování tradic a kultury v daném regionu (uvedeno v kapitole 5). Kvalita a stav volnočasových zařízení má vliv v mnoha případech na rozvoj cestovního ruchu. Větší zařízení (koupaliště, kulturní sály, divadlo, kino, muzeum….) mají větší spádovost než jen pro obyvatele z území a za určitých okolností mohou být vyhledávaným cílem pro návštěvníky Královédvorska, což může přinášet další pozitivní dopady pro rozvoj celého území.

19.4 Doprava a technická infrastruktura

Problematika dopravní a technické infrastruktury je jedním z klíčových atributů pro rozvoj ekonomických a hospodářských aktivit v území. Dopravní napojení a dostupnost představuje jeden z hlavních parametrů při posuzování místa nejen pro lokalizaci velkých investic, ale rovněž pro rozvoj malých a středních podnikatelských aktivit, rozvoje cestovního ruchu a dalších odvětví (viz kapitola 7 – plánovaná výstavba D11, kvalita silnic II. a III. třídy). Připravenost území z hlediska vyhovující a kompletní technické infrastruktury je přínosem nejen pro potenciál, ale také výrazným pozitivem pro růst zájmu o bydlení v regionu a příchod nových obyvatel ekonomický (kapitola 8 zmiňuje stav technické infrastruktury, v některých obcích v území není vybudována kanalizace, plynovod). V rámci této oblasti je řešena také dopravní dostupnost zajímavých míst a lokalit na území MAS Královédvorsko (kvalita silnic II. a III. tříd). Kvalita většiny regionálních železničních tratí je z hlediska technických parametrů nerovnoměrná, jejich technický stav je na velmi nízké úrovni (kapitola 6). V posledních letech došlo také k omezení spojů veřejné hromadné dopravy a výraznému nárůstu využití individuální automobilové dopravy (obce na území bez pravidelných spojů či dokonce bez autobusových a železničních zastávek – viz kapitola 7). Tato skutečnost se projevuje přetížením silnic automobilovou dopravou s negativními důsledky na životní prostředí a vede k nedostatečné dopravní obslužnosti zejména venkovských oblastí, kde se rovněž ukazuje jako zásadní problém špatná dostupnost infrastruktury veřejných služeb včetně zdravotní, sociální, vzdělávací a občanské vybavenosti. Prioritní oblast je dále zaměřena na výstavbu, kvalitu a údržbu komunikací všech tříd, od výstavby dálnice D11 až po problematiku místních komunikací.

Obrázek 21 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI DOPRAVY A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast dopravy a technické infrastruktury)

19.5 Zdravotnictví a sociální služby

Kvalita zdravotní péče, míra vybavenosti území zařízeními zdravotních a sociálních služeb a úroveň sociální péče patří mezi základní podmínky kvalitního života obyvatel regionu. Je nutné zaměřit se v této oblasti na pokrytí celého území některými vybranými druhy sociálních služeb (kapitola 5 uvádí – zdravotní péče je koncentrována převážně do Dvora Králové nad Labem, 6 subjektů poskytujících sociální služby na území, zvyšující se počet seniorů na území). Nezbytné je ale zase na druhou stranu zaměřit se na správné identifikování potřebnosti dané služby v obcích, aby se zamezilo neefektivnímu čerpání financí vlivem využívání jiné služby, než je skutečně potřeba. K odstranění těchto překryvů přispěje hlubší spolupráce a koordinace sociálních a zdravotních služeb a zařízení. Pro území MAS Královédvorsko je zdůrazňována podpora sítě sociálních služeb v malých obcích a podpora neziskových organizací poskytujících sociální služby. Kromě požadavku na rovnoměrné pokrytí služeb v regionu je zde také zdůrazňována kvalita poskytovaných služeb.

Obrázek 22 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast zdravotnictví a sociální služby)

19.6 Školství

Vzdělání obecně představuje jednu ze základních podmínek úspěšného pracovního uplatnění a kvalitního naplnění života obyvatel.

Jednou z podmínek rozšiřování kvalifikace obyvatel a její lepší provázání s poptávkou trhu práce je zajištění cíleného celoživotního vzdělávání. Nedostatečný zájem o učební obory, s čímž souvisí nutnost lepší provázanosti středního a učňovského školství s potřebami trhu práce. Provázanost s trhem práce lze docílit i v rámci středního či základního stupně vzdělávání (kapitola 11). Diverzifikace a flexibilita nabízených studijních oborů směrem k poptávce trhu práce zvyšuje podíl uplatněných absolventů v daném místě a zabraňuje tak „pracovní migraci“ do jiných regionů.

V některých obcích v území mateřské školy chybí úplně, základní školy jsou jen jednostupňové. Střední školy jsou ve Dvoře Králové nad Labem (kapitola 11 nastiňuje rozvržení mateřských škol, základních škol, středních škol).

Dostupnost a četnost jednotlivých školských zařízení na území Královédvorska musí být založena podle rozumné a funkční spádovosti, aby vytvářela dobře fungující síť.

Obrázek 23 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ŠKOLSTVÍ

(sestavené v rámci vytvořených pracovních skupin z veřejných jednání zaměřené na oblast školství)

20 Seznam obrázků, tabulek a grafů

OBRÁZEK 1 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI K 1. 1. 2015 4
OBRÁZEK 2 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI DLE OBCÍ K 1. 1. 2015 5
OBRÁZEK 3 POSTAVENÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO V NUTS A MEZI OBCEMI 6
OBRÁZEK 4 VYZNAČENÉ ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO V ORP DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM K 1. 1. 2015 7
OBRÁZEK 5 PŘÍRŮSTEK STĚHOVÁNÍM V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 1. 1. 2015 10
OBRÁZEK 6 HUSTOTA ZALIDNĚNÍ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 1. 1. 2015 11
OBRÁZEK 7 NEZAMĚSTNANOST V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 31. 12. 2014 20
OBRÁZEK 8 TURISTICKÉ CÍLE NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 1. 1. 2015 22
OBRÁZEK 9 CYKLOTRASY A TURISTICKÉ TRASY NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 1. 1. 2015 24
OBRÁZEK 10 ŽIREČSKÁ INLINE TRASAK 1. 1. 2015 25
OBRÁZEK 11 DOKONČENÉ BYTY NA 1 000 OBYVATEL PODLE OBCÍ V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI 38
OBRÁZEK 12 DOPRAVA NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 40
OBRÁZEK 13 ČLENĚNÍ PLOCH V MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 49
OBRÁZEK 14 PODÍL LESNÍCH POZEMKŮ – MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 51
OBRÁZEK 15 ŠKOLSTVÍ V MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 55
OBRÁZEK 16 VYUŽITÍ SWOT ANALÝZY 60
OBRÁZEK 17 PRIORITNÍ OBLASTI KRÁLOVÉDVORSKA 65
OBRÁZEK 18 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ 86
OBRÁZEK 19 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI CESTOVNÍ RUCH 88
OBRÁZEK 20 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI VOLNÝ ČAS 89
OBRÁZEK 21 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI DOPRAVY A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY 91
OBRÁZEK 22 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY 92
OBRÁZEK 23 SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OBLASTI ŠKOLSTVÍ 93

TABULKA 1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL V MAS KRÁLOVÉDVORSKO – DLE JEDNOTLIVÝCH OBCÍ K 31. 12. 2014 9
TABULKA 2 PRÁVNÍ FORMY SUBJEKTŮ PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO V LETECH 2008, 2012 14
TABULKA 3 MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OD R. 2008 – DO R. 2015(KVĚTEN) 18
TABULKA 4 POROVNÁNÍ VÝVOJE NEZAMĚSTNANOSTI OD R. 2008 – DO R. 2015 20
TABULKA 5 UBYTOVACÍ KAPACITY NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 31. 12. 2014 23
TABULKA 6 ZDRAVOTNÍ PÉČE NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 31. 12. 2014 28
TABULKA 7 VOLNOČASOVÉ ORGANIZACE A VYBAVENÍ V OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 35
TABULKA 8 VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ NA KRÁLOVÉDVORSKU OD ROKU 2010 - 2014 37
TABULKA 9 SOUHRNNÁ TABULKA BYDLENÍ NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO (2001 – 2012) 37
TABULKA 10 PŘEHLED TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKO 42
TABULKA 11 ŠKOLY NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 1. 1. 2015 53
TABULKA 12 CELKOVÁ SWOT ANALÝZA 61
TABULKA 13 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB DLE KLÍČOVÝCH OBLASTÍ SCLLD 72
TABULKA 14 PŘEHLED STAVU ÚZEMNĚ-PLÁNOVACÍCH DOKUMENTACÍ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH 75
TABULKA 15 PŘEHLED ROZVOJOVÝCH LOKALIT NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO 77
TABULKA 16 ZAMĚSTNANÍ DLE ODVĚTVÍ EKONOMICKÉ ČINNOSTI 79

GRAF 1 VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO 2008, 2012 A 2013 11
GRAF 2 OBYVATELSTVO 15-LETÉ A STARŠÍ PODLE NEJVYŠŠÍHO UKONČENÉHO VZDĚLÁNÍ V MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 31. 12. 2014 12
GRAF 3 OBYVATELSTVO 15-LETÉ A STARŠÍ PODLE NEJVYŠŠÍHO UKONČENÉHO VZDĚLÁNÍ V ČR 13

GRAF 4 POČET A ZAMĚŘENÍ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ DLE OBORŮ NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 31. 12. 2014 15
GRAF 5 ZAMĚSTNANÍ OBYVATELÉ V MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 31. 12. 2014 17
GRAF 6 NEJČASTĚJŠÍ ODVĚTVÍ ZAMĚSTNÁNÍ OBYVATEL ŽIJÍCÍCH NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKOK 31. 12. 2014 17
GRAF 7 VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MAS KRÁLOVÉDVORSKO 19
GRAF 8 ZEMĚDĚLSKÉ I NEZEMĚDĚLSKÉ PLOCHY CELKEM NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO K 31. 12. 2014 ... 50
GRAF 9 TRESTNÉ ČINY NA ÚZEMÍ MAS KRÁLOVÉDVORSKO (OD DUBNA 2013 – 2014) 56
GRAF 10 ZAMĚSTNANÍ PODLE ODVĚTVÍ EKONOMICKÉ ČINNOSTI (V %) 80
GRAF 11 ZAMĚSTNANÍ V OBLASTI SLUŽEB (V %) 80